

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 903

Rady Miasta Konina z dnia 29 października 2014 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW KONINA
NA LATA 2015-2025**

Niniejszym składam Państwu, serdeczne podziękowania za współpracę przy opracowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Konina. Realizacja tego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa bez okazanej nam wszechstronnej pomocy. Dzięki zaangażowaniu mogliśmy liczyć na Państwa doświadczenie i wsparcie merytoryczne. Strategia będzie służyła nie tylko autorom tego dokumentu, ale także innym podmiotom z pożytkiem dla społeczności lokalnej.

Mam nadzieję na dalszą współpracę z Państwem przy realizacji wspólnie wypracowanych założeń strategii, jak i przy realizacji innych przedsięwzięć.

Z wyrazami szacunku i poważania

Anna Kwaśniewska

Dyrektor

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Strategia opracowana pod kierunkiem

Anny Kwaśniewskiej

Małgorzaty Rychlińskiej

Mirosławy Hetman

Konsultacja dokumentu strategii

Józef Nowicki – Prezydent Miasta Konina

Sławomir Lorek – Zastępca Prezydenta Miasta Konina

Grupa sterująca pracami nad opracowaniem strategii

Igor Antecki	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Małgorzata Cieśluk	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Katarzyna Grabowska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Joanna Jaworska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Julita Kowalska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Renata Kupczyk	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Agnieszka Pawlik	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Alicja Pejka	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Katarzyna Piekarczewicz	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Małgorzata Rogalska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Aneta Szeplińska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Emilia Tomasik	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Małgorzata Tyczewska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Maria Wiatrowska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Renata Walczak-Wolińska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Grupa konsultacyjno – doradcza

Karina Akseńczuk	Stowarzyszenie Głuchy Świat
Anna Biegasiewicz	Powiatowy Urząd Pracy
Ewa Dubanosow	Fundacja na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie”
Iwona Głowacka	Sąd Rejonowy, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Rodzinni
Wanda Goj	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych
Henryk Janasek	Miejska Biblioteka Publiczna
Adam Janowski	Urząd Miejski Wydział Spraw Lokalowych
Bartosz Jędrzejczak	Centrum Organizacji Pozarządowych
Emilia Józwiak	Wojewódzki Szpital Zespolony, Zakład Fizjoterapii
Olga Karpińska	Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Maria Kobielska- Wawerska	Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy

Danuta Kowalewska	Stowarzyszenie „Dzielny Tata”, aktualnie Dla Dobra Dziecka
Anna Kuczyńska	Dom Pomocy Społecznej
Sławomir Kurek	Doradca Prezydenta ds. Gospodarczych Urząd Miejski
Jerzy Kwieciński	Wojewódzki Szpital Zespolony
Anna Leśna-Szymańska	Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelktualnymi „Gepetto”
Anna Lewandowska	Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
Zofia Mac	Koniński Klub Amazonki
Kamil Maćkiewicz	Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą
Iwona Majkowska	Komenda Miejska Policji
Małgorzata Malarek	Stowarzyszenie Integracji Społecznej „RAZEM”
Paweł Malcherczyk	Stowarzyszenie Monar Poradnia Profilaktyczno – Konsultacyjna
Zygmunt Michalak	Politechnika III Wieku
Jerzy Michalski	Urząd Miejski Wydział Urbanistyki i Architektury
Urszula Miłosz-Michalkiewicz	Urząd Miejski Wydział Oświaty
Anna Nowacka-Ośka	Pogotowie Opiekuńcze
Anna Poniecka	Powiatowy Urząd Pracy
Zbigniew Prałat	Koniński Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej
Marzanna Przybyłowska	Ośrodek Adopcyjny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
Eryk Rogalski	Wojewódzki Szpital Zespolony
Maria Serafin	Rada Seniorów Miasta Konina
Lucyna Skorupska	Uniwersytet III Wieku
Urszula Smolarz	Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych
Katarzyna Straszewska	Sąd Rejonowy, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Rodzinni
Wiesław Szukalski	Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „SZANSA”
Lidia Szymczak	Miejski Zespół Interdyscyplinarny
Anna Śramkowska-Malida	Stowarzyszenie „Teraz Młodzież”
Anna Wincencjusz	Miejski Zespół Interdyscyplinarny
Katarzyna Wiśniewska	Komenda Miejska Policji
Karol Włodarczyk	Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych
Anna Zawadzka	Sąd Rejonowy, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Rodzinni

Inne osoby zaproszone do współpracy

Ewa Bobrowska	Stowarzyszenie Monar	Poradnia	Profilaktyczno	–
	Konsultacyjna			
Wioletta Glapińska-Kielin	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Justyna Jasińczuk	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Edyta Kitzman	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Lila Kubicka	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Aleksandra Kuśmierczak	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Józef Mazurkiewicz	Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą			
Barbara Romaniszyn	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			
Magdalena Zbyszewska	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie			

Spis treści	str.
I. WSTĘP	9
1. Uregulowania prawne, w tym założenia wynikające z dokumentów strategicznych	10
2. Metodologia strategii	13

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO - ANALITYCZNA	17
1. Położenie geograficzne	17
2. Demografia	18
3. Zasoby gospodarcze	22
4. Infrastruktura społeczna	24
4.1. <i>Infrastruktura w zakresie kultury i sportu</i>	24
4.2. <i>Infrastruktura w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, edukacji przedszkolnej i szkolnej</i>	26
4.3. <i>Infrastruktura w zakresie opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa publicznego</i>	28
4.4. <i>Infrastruktura w zakresie gospodarki mieszkaniowej</i>	30
4.5. <i>Instytucje pomocy społecznej, piecza zastępcza</i>	32
5. Diagnoza problemów społecznych	41
5.1. <i>Bezrobocie</i>	41
5.2. <i>Bezdomność</i>	56
5.3. <i>Uzależnienia</i>	67
5.4. <i>Niepełnosprawność</i>	84
5.5. <i>Starość</i>	101
5.6. <i>Rodzina</i>	114
6. Analiza SWOT	130
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	138
Misja i Wizja	138
1. Cele i kierunki ich realizacji	140
2. Czas realizacji, realizatorzy, źródła finansowania	151
3. Wdrażanie, zarządzanie, monitoring strategii	152
4. Spis tabel, wykresów, rysunków	153

Słowniczek	
DPS	Dom Pomocy Społecznej
ESPAD	Europejskie Szkolne Badania na Temat Alkoholu i Narkotyków
GUS	Główny Urząd Statystyczny

JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KIS	Klub Integracji Społecznej
Komisja	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
LO	Liceum Ogólnokształcące
MOPR	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
MZI	Miejski Zespół Interdyscyplinarny
NSP 2011	Narodowy spis powszechny
NGO	Organizacje pozarządowe
NK	Niebieska karta
NOT	Naczelna Organizacja Techniczna
Nzoz	Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej
ODPOzPAiP	Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą
PCK	Polski Czerwony Krzyż
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PWSZ	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
REGON	Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
SODiR	Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji
SPRiIK	Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Koninie
UAM	Uniwersytet Adama Mickiewicza
UE	Unia Europejska
WSZ	Wojewódzki Szpital Zespolony
WTZ	Warsztat Pracy Chronionej
ZAZ	Zakładu Aktywności Zawodowej
ZPCH	Zakład Pracy Chronionej
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

I. WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z podstawowych dokumentów określającym zadania lokalnej polityki społecznej. Ma na celu zmniejszać skalę, czy też w miarę możliwości, usuwać problemy dolegliwe mieszkańcom miasta.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem opartym na przepisach prawa. Zapisy ustawy o pomocy społecznej nakładają na gminę obowiązek „*opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*” (art. 17 ust. 1 pkt 1). Ponadto, zgodnie z wymienioną ustawą, do zadań własnych powiatu należy „*opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami*” (art. 19 pkt 1).

Celem niniejszej strategii jest przedstawienie problemów społecznych występujących w społeczności miasta Konina oraz wskazanie metod i kierunków działania, które będą je minimalizować i rozwiązywać. Dlatego też rozpoznano sytuację i potrzeby mieszkańców, w sześciu obszarach strategicznych, takich jak: rodzina, uzależnienia, starość, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność.

Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Konina, w szczególności tych, którzy zagrożeni są marginalizacją, poprzez ich włączenie społeczne.

Dokument jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do dokumentów strategicznych z zakresu polityki społecznej. Umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, oraz stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów. Zakres realizacji zadań uzależniony będzie, między innymi od środków finansowych, jak i szeroko rozumianej współpracy przedstawicieli samorządu i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

1. Uregulowania prawne, w tym założenia wynikające z dokumentów strategicznych

Różnorodność problemów społecznych występujących na terenie miasta wymaga realizacji zadań wynikających m.in. z:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz.594 ze zm.)
- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 ze zm.)
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.)
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.)
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.)
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.)
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.)
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.)
- Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz.1228 ze zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 ze zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.)
- Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M. P. z 2013 r., poz. 1024)
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013, poz. 135 ze zm.)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375 ze zm.)

Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Dokument określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarach społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w okresie do 2020 roku, realizowane przy pomocy programów, z uwzględnieniem okresu programowania UE.

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych zasobów, zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

Stanowi jeden z najważniejszych dokumentów wyznaczających główne kierunki rozwoju i wdrażania polityki społecznej w regionie. Jest integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, której misją jest („Skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców. Uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych”), a celem generalnym („Poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców”). Przedstawia działania, które należałoby podjąć, by skutecznie zmierzać do podnoszenia poziomu życia mieszkańców Wielkopolski oraz zaspokajać ich różnorodne potrzeby.

Strategia Rozwoju Konina na lata 2007 – 2015 .

Strategia rozwoju Konina na lata 2007-2015 wyznacza kierunki rozwoju nowoczesnej i zrównoważonej gospodarki miasta. W dokumencie określony został cel nadrzędny „Stymulowanie rozwoju gospodarczego miasta przy głównych szlakach komunikacyjnych, w szczególności wzdłuż nowego przebiegu drogi krajowej nr 25” oraz cztery główne cele strategiczne:

- Stymulowanie rozwoju nowoczesnej i zrównoważonej gospodarki miasta.
- Poprawa warunków życia mieszkańców miasta.
- Zapobieganie zjawiskom patologicznym i ubożeniu społeczeństwa miasta.
- Poprawa stanu środowiska naturalnego i ładu przestrzennego miasta oraz racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi.

Prace związane ze Strategią Rozwoju Konina na kolejne lata są realizowane z udziałem pracowników MOPR, co zapewni dalszą spójność celów strategicznych.

Oprócz głównego celu WRPO 2014+ jakim jest „Poprawa konkurencyjności i spójności województwa” uwzględniono w Programie priorytety dotyczące poprawy infrastruktury, rozwoju technologicznego i innowacji, przedsiębiorczości, społeczeństwa informacyjnego oraz środowiska. Do priorytetów należą również działania zmierzające do wzrostu zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy, poprawy edukacji, z uwzględnieniem edukacji ustawicznej. Ważne są działania zmierzające do rozwiązania problemów związanych z integracją i włączeniem społecznym oraz z wyrównywaniem dysproporcji rozwojowych występujących wewnątrz Wielkopolski.

Wymieniony Program w kwietniu 2014 r. został przedłożony do akceptacji Komisji Europejskiej z założeniem, że zostanie zaakceptowany do końca 2014 r.

Krajowy program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji.

Stanowi kontynuację polityki społecznej państwa wobec problematyki ograniczenia ubóstwa i aktywnej integracji osób wykluczonych, w której to istotną rolę odgrywają centra i kluby integracji społecznej.

Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia zatrudnienia oraz do wzrostu spójności społecznej

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 –2020.

Celem głównym Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Dokument ten wyznaczył cztery priorytetowe kierunki w działalności na rzecz seniorów: aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz i międzypokoleniową, edukacja osób starszych, partycypacja społeczna oraz usługi społeczne.

Rządowy program wspiera inicjatywy, służące zwiększeniu i poprawie jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych, rozwijaniu wolontariatu seniorów, promowaniu udziału seniorów w procesach decyzyjnych i w życiu społecznym

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Europa 2020 to unijna strategia wzrostu na okres od 2010 r. do 2020 r. Obejmuje ona o wiele więcej niż samo wyjście z kryzysu, z którym nadal boryka się wiele europejskich krajów. Strategia ta ma pomóc nam skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej inteligentny, zrównoważony sprzyjający włączeniu społecznemu. Aby nadać temu zadaniu konkretne

ramy, UE wyznaczyła sobie pięć nadrzędnych celów, które ma zamiar zrealizować do końca bieżącego dziesięciolecia. Cele te dotyczą: zatrudnienia, edukacji i innowacji, włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa oraz kwestii klimatu i energii.

Głównym celem strategii Europa 2020 jest osiągnięcie przynajmniej 75-procentowego wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn w wieku od 20 do 64 lat do roku 2020. Strategia dąży także do zredukowania liczby osób przedwcześnie kończących naukę do poziomu 10% oraz zwiększenia liczby młodych osób kształcenia zawodowego do poziomu co najmniej 40%. W ramach programu proponowane są działania, które przyczynią się do poprawy funkcjonowania rynku pracy. Ich celem jest zwiększenie elastyczności i bezpieczeństwa pracy, zapewnienie zachęt do inwestowania w szkolenia, zagwarantowanie przyzwoitych warunków pracy oraz ułatwienie tworzenia miejsc pracy.

Strategia „Europa 2020” jest najważniejszym, z punktu widzenia regionów, dokumentem strategicznym w Unii Europejskiej.

Program operacyjny wiedza edukacja rozwój 2014 – 2020. (PO WER)

Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspiera innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową w wymienionych obszarach oraz wdraża w Polsce Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych. Finansowanie PO WER z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Niniejszy Program wraz z 16 regionalnymi programami operacyjnymi współfinansowanymi z EFS stanowią zatem spójną całość, obejmującą interwencje w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji oraz dobrego rządzenia.

Realizacja strategii będzie wymagała także odwoływania się do innych aktów prawnych krajowych jak i europejskich.

2. Metodologia strategii

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Konina na lata 2015 – 2025 zostało powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Koninie. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina został powołany zespół, w którego składzie działała grupa sterująca i konsultacyjno – doradcza. W skład grupy sterującej wchodziły pracownicy MOPR, grupę sterującą – konsultacyjną stanowili przedstawiciele samorządu lokalnego, przedstawiciele instytucji działających w obszarze pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, rynku pracy, służby zdrowia, oświaty, kultury, policji.

Strategia została podzielona na części wprowadzającą, diagnozująco-analityczną i programową. W części wprowadzającej zawarte zostały ogólne informacje dotyczące dokumentu strategii, jej prawne uregulowania krajowe i europejskie. W części diagnozująco-analitycznej przedstawiono informacje dotyczące położenia miasta Konina, sytuację demograficzną miasta, infrastrukturę społeczną oraz opis sytuacji społecznej w obszarach takich jak: bezrobocie, bezdomność, uzależnienia, niepełnosprawność, starość, rodzina. Do opisu wykorzystano dane pozyskane ze źródeł zastanych, z instytucji i organizacji oraz wykorzystano dane ilościowe z przeprowadzonych badań ankietowych. Uzyskane w toku analiz wyniki i wnioski wykorzystano w analizie SWOT, dzięki której określono wewnętrzne uwarunkowania, czyli mocne i słabe strony miasta oraz zewnętrzne, czyli szanse i zagrożenia jakie przed nim stoją w najbliższych latach. W części programowej zawarto misję i wizję niniejszej strategii. Do każdego obszaru sformułowano cel główny, cele szczegółowe, kierunki działań, wskaźniki, prognozy zmian, wskazano źródła finansowania, realizatorów oraz określono zakres wdrażania i zarządzania strategią, a także sposób jej monitorowania. Strategia, jako dokument opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, przy współpracy grupy konsultacyjno – doradczej została poddana konsultacjom społecznym.

Struktura strategii

WPROWADZENIE

- ogólne informacje dotyczące dokumentu strategii
- prawne uregulowania krajowe i zagraniczne

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO- ANALITYCZNA

- informacje dotyczące położenia miasta Konina
- sytuacja demograficzna miasta, infrastruktura społeczna
- opis sytuacji społecznej w obszarach: bezrobocie, bezdomność, uzależnienia, niepełnosprawność, starość, rodzina
- ankiety
- analiza SWOT

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

- misja i wizja strategii
- cel główny, cele szczegółowe do każdego obszaru,
- kierunki działań,
- wskaźniki, prognozy zmian,
- realizatorzy, źródła finansowania,
- wdrażanie, zarządzanie, monitoring strategii

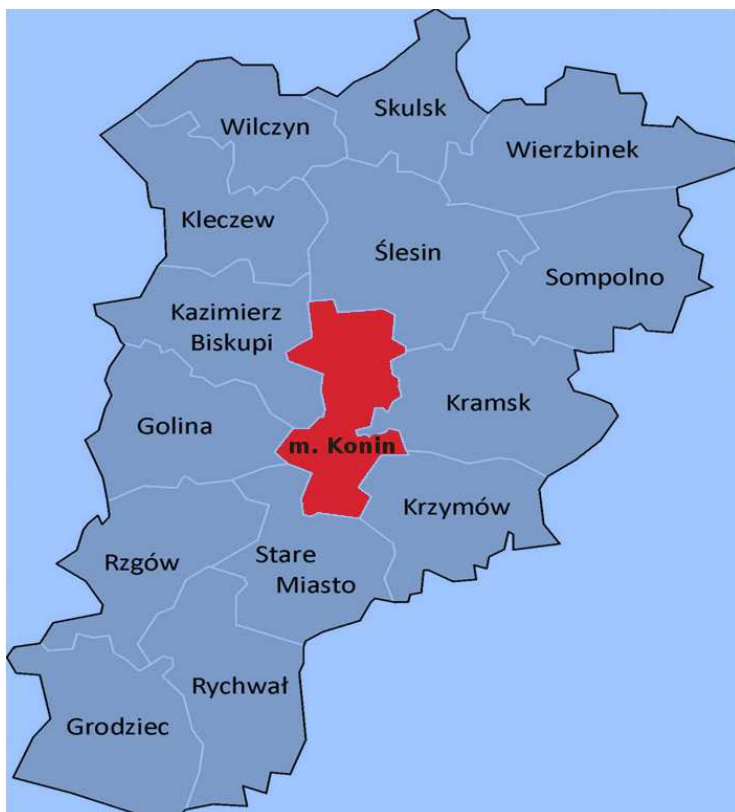
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO - ANALITYCZNA

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO - ANALITYCZNA

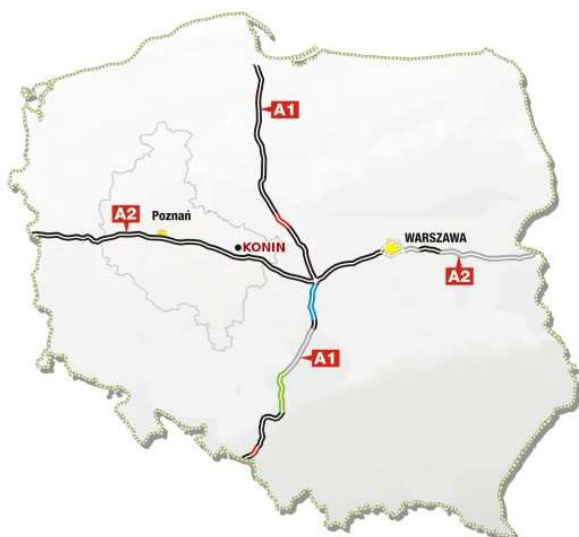
1. Położenie geograficzne

Obszarem realizacji celów polityki społecznej jest miasto Konin. Konin jest gminą – miastem na prawach powiatu, wykonującym zadania gminy i zadania powiatu.

Położone jest w środkowej Polsce, we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Tuż przy południowej granicy Konina przebiega autostrada A2 Świecko – Stryków. Połączenie z autostradą zapewniają dwa węzły: Konin – Zachód i Konin – Wschód. Miasto przecina droga krajowa nr 92 łącząca Rzepin z Łowiczem i droga krajowa nr 25 z Bobolic do Oleśnicy. W obrębie miasta znajdują się cztery mosty drogowe na rzece Warcie. Dwa łączące dzielnice południowe z północnymi Most im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w centrum Konina w ciągu drogi krajowej nr 92 i Most Unii Europejskiej w ciągu drogi krajowej nr 25 oraz dwa mosty komunikujące Starówkę Most Warszawski w ciągu drogi krajowej nr 92 i Most Toruński w ciągu ulicy Wojska Polskiego, a także most na Kanale Warta-Gopło w ciągu drogi wojewódzkiej nr 266. Ogólna powierzchnia miasta Konina wynosi 82 km². Pod względem liczby ludności Konin jest trzecim miastem na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.

Rysunek 1. Konin na mapie powiatu konińskiego.

Rysunek 2. Konin – cztery strony Polski.

2. Demografia

Liczba ludności

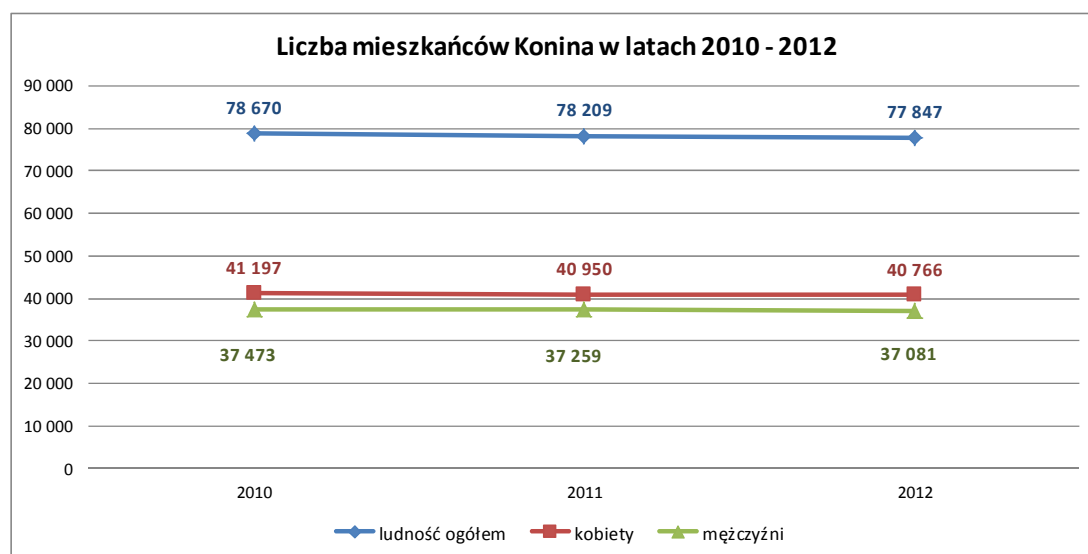
Tabela 1. Liczba ludności w miastach na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.

Miasto	2012 r.
Poznań	552 393
Kalisz	104 867
Konin	77 847
Leszno	64 694

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W latach 2010 – 2012 liczba ludności Konina malała, co przedstawia poniższy wykres.

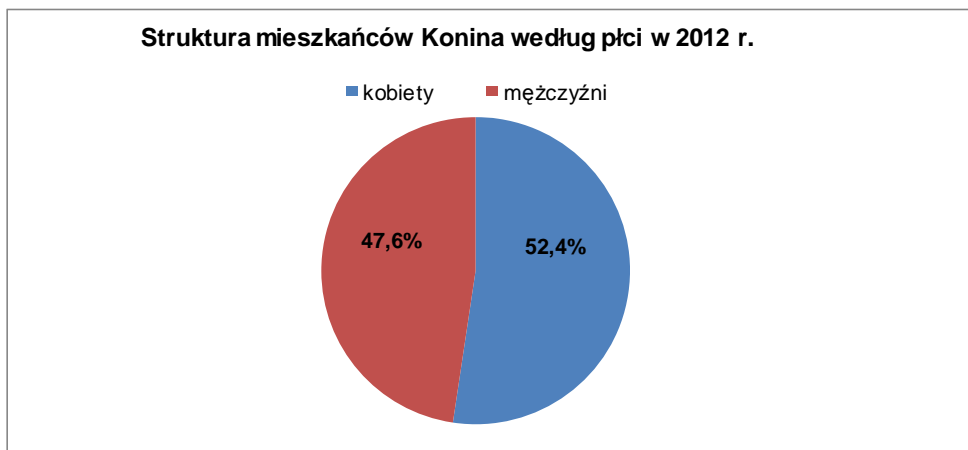
Wykres 1. Liczba mieszkańców Konina w latach 2010 – 2012.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Analizując strukturę płci w 2012 r. udział kobiet w ogólnej liczbie ludności wyniósł 52,4%. Współczynnik feminizacji kształtował się na poziomie 110%, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało 110 kobiet.

Wykres 2. Struktura mieszkańców Konina według płci w 2012 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Poniższa tabela przedstawia strukturę mieszkańców Konina w podziale na grupy wieku.

Tabela 2. Mieszkańcy Konina w podziale na grupy wieku w latach 2010 - 2012 r.

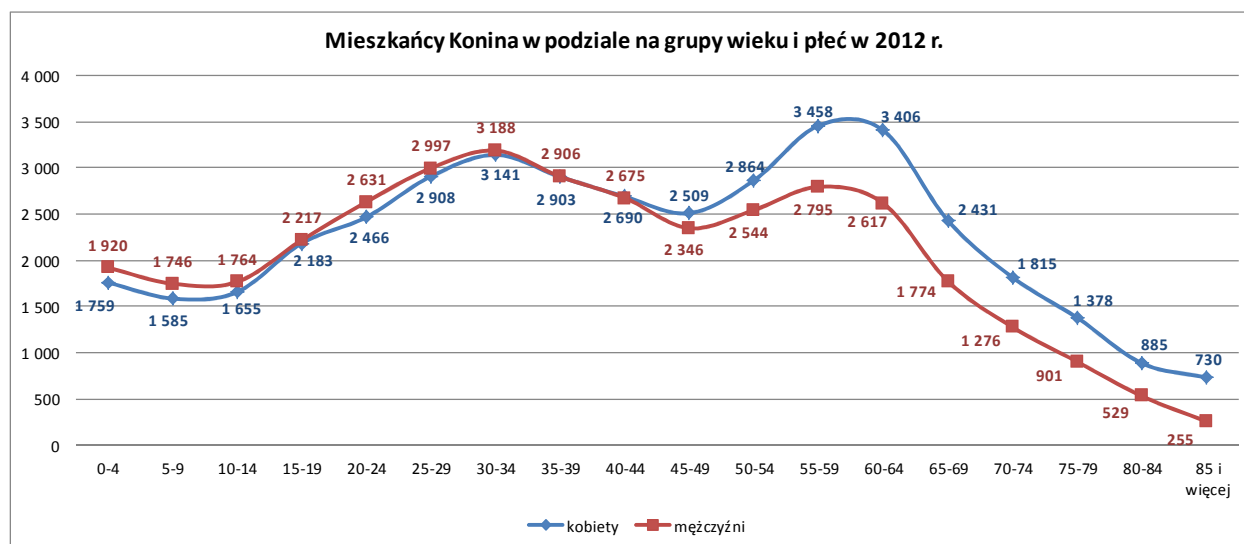
Grupy wieku	Ogółem			Kobiety			Mężczyźni		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
0-4	3766	3712	3679	1828	1793	1759	1938	1919	1920
5-9	3188	3242	3331	1539	1546	1585	1649	1696	1746
10-14	3800	3607	3419	1860	1763	1655	1940	1844	1764
15-19	4868	4660	4400	2393	2291	2183	2475	2369	2217
20-24	5384	5189	5097	2631	2513	2466	2753	2676	2631
25-29	6423	6179	5905	3202	3092	2908	3221	3087	2997
30-34	6289	6329	6329	3131	3128	3141	3158	3201	3188
35-39	5800	5807	5809	2880	2910	2903	2920	2897	2906
40-44	5205	5308	5365	2625	2685	2690	2580	2623	2675
45-49	4934	4856	4855	2554	2491	2509	2380	2365	2346
50-54	6076	5719	5408	3261	3025	2864	2815	2694	2544
55-59	6399	6353	6253	3543	3522	3458	2856	2831	2795
60-64	6007	5988	6023	3388	3383	3406	2619	2605	2617
65-69	3322	3756	4205	1880	2161	2431	1442	1595	1774
70-74	3000	3090	3091	1777	1812	1815	1223	1278	1276
75-79	2083	2174	2279	1223	1304	1378	860	870	901
80-84	1252	1316	1414	818	834	885	434	482	529
85 i więcej	874	924	985	664	697	730	210	227	255

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W prezentowanych danych można zauważyć, że w 2012 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 30 – 34 lat, 55 – 59 latków, 60 – 64 latków. Natomiast najmniej liczną grupą były osoby w wieku 85 lat i więcej, 80 – 84 latków, 75 – 79 latków.

Pomimo, że ogólna liczba kobiet jest większa od liczby mężczyzn, to analizując dane z poniższego wykresu przewaga ta rozkłada się różnie w poszczególnych grupach wiekowych. W 2012 r. wśród najmłodszych mieszkańców Konina, tj. w przedziale od 4 do 14 lat, przeważali mężczyźni. Dopiero liczba kobiet zaczęła wzrastać w przedziale od 45 lat i utrzymywała się na dużo większym poziomie niż liczba mężczyzn. Wzrost ten utrzymywał się aż do 85 lat i więcej. Największy udział kobiety stanowią wśród 55 – 64 latków i przewyższają liczbę mężczyzn od 663 do 789 osób.

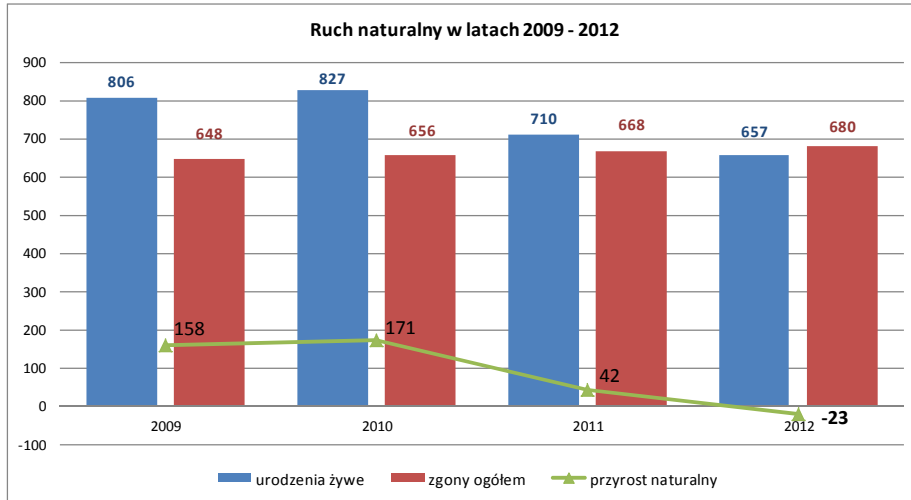
Wykres 3. Mieszkańcy Konina w podziale na grupy wieku i płeć w 2012 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Czynnikiem wpływającym na zmiany liczby mieszkańców w Koninie jest ruch naturalny, czyli urodzenia i zgony, przedstawiony na poniższym wykresie. W latach 2010-2011 Konin charakteryzował dodatni przyrost naturalny, definiowany jako różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym czasie. Liczba zgonów w analizowanym okresie wykazywała tendencję rosnącą, natomiast liczba urodzeń malała, czego konsekwencją był w 2012 r. ujemny przyrost naturalny, liczba zgonów była większa od liczby urodzeń.

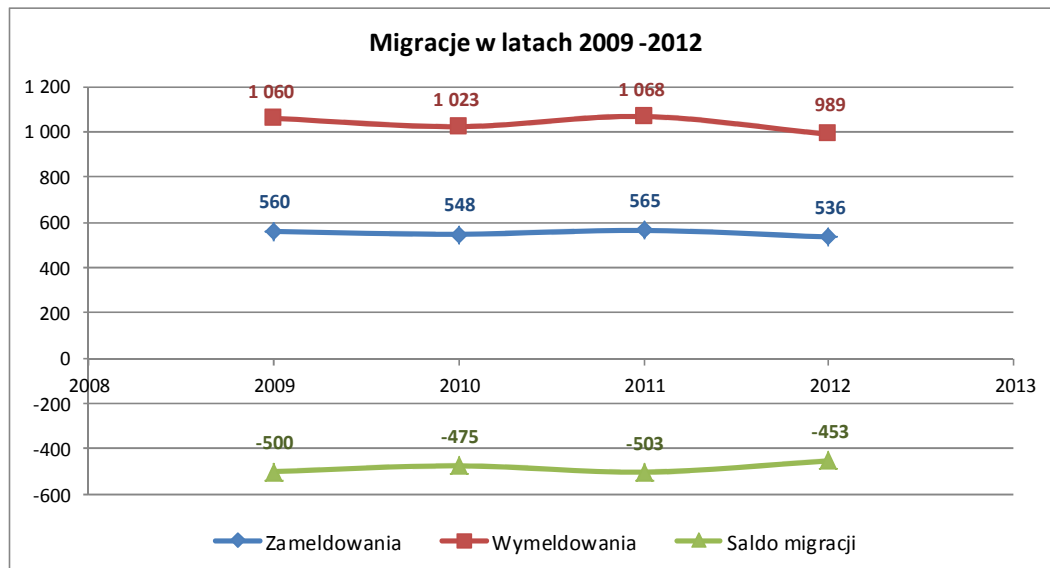
Wykres 4. Ruch naturalny w latach 2009 – 2012.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Zmiany w zakresie liczby ludności Konina związane są w szczególności z migracją ludności do sąsiadujących miejscowości, czyli obrzeża Konina, gdzie koncentruje się budownictwo indywidualne. Jednakże osoby te nadal korzystają z usług świadczonych przez instytucje znajdujące się w mieście (np. szkoły, zakłady opieki zdrowotnej, domy kultury, ośrodki sportu, itp). Również zakłady pracy, w których znajdują zatrudnienie, mieszczą się w Koninie.

Wykres 5. Migracje w latach 2009-2012.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

3. Zasoby gospodarcze

Tabela 3. Podmioty gospodarcze w Koninie.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu gospodarczego	Krótką charakterystyka
BRANŻA ENERGETYCZNA		
1	Zespół Elektrowni „Pątnów-Adamów-Konin” Spółka Akcyjna – ZE PAK S.A. ul. Kazimierska 45 62-510 Konin	Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej oraz produkcja i dystrybucja ciepła. Spółka wytwarza energię ze źródeł konwencjonalnych oraz poprzez spalanie i współspalanie biomasy. Aktywa wytwórcze Grupy Kapitałowej ZE PAK SA obejmują cztery elektrownie opalane węglem brunatnym, są to: Elektrownia Pątnów II, która jest wyposażona w blok energetyczny na parametry nadkrytyczne, Elektrownia Konin, oraz dwie elektrownie dodatkowo wyposażone w instalacje współspalania biomasy: Elektrownia Pątnów I i Elektrownia Adamów.
2	PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. ul. 600-lecia 9 62-540 Kleczew	Kopalnia Konin wydobywa węgiel brunatny, wykorzystywany do produkcji energii przez elektrownie Pątnów I, Pątnów II oraz Konin. Obecnie surowiec eksploatowany jest w trzech odkrywkach tj.: Józwin, Drzewce oraz Tomisławice - jedyna w Polsce odkrywka węgla brunatnego otwarta po wejściu do Unii Europejskiej.
3	Energoinwest Spółka z o.o. ul. Spółdzielców 3 62-510 Konin	Świadczy kompleksowe usługi inwestycyjne, modernizacyjne, remontowe i utrzymania ruchu dla sektora przemysłowego, w tym głównie dla przemysłu energetycznego, papierniczego, chemicznego i stocznioowego.
4	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Konin Sp. z o.o. ul. Gajowa 1 62-510 Konin	MPEC jest 100% własnością Gminy Konin. Spółka prowadzi w szczególności działalność w następujących obszarach: <ul style="list-style-type: none"> • Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych • Produkcja wyrobów formowanych na zimno, konstrukcji metalowych i ich części, a także pojemników metalowych • Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych oraz pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej • Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych, klimatyzacyjnych oraz pozostałych instalacji budowlanych • Działalność w zakresie inżynierii, związane z nią doradztwo techniczne.
BRANŻA METALOWA		
5	Impexmetal S.A. Huta Aluminium Konin ul. Hutnicza 1 62-510 Konin	Spółka posiada 50-letnią tradycję w handlu zagranicznym metalami nieżelaznymi, ich półfabrykatami oraz łożyskami. Większość produktów Huty Aluminium Konin używana jest w przemyśle motoryzacyjnym, opakowaniowym, elektro-technice i budownictwie. Huta oferuje szeroki zakres blach i taśm walcowanych na gorąco i na zimno z aluminium i stopów aluminium. W strukturach Huty działa także laboratorium badawczo-rozwojowe.
6	Kupsik Sp. z o.o. ul. Zakładowa 17 62-510 Konin	Główny produkt firmy stanowią profile, narożniki, zawieszki oraz inne akcesoria metalowe ze stali ocynkowanej, aluminiowej i nierdzewnej służącej do montażu kanałów wentylacyjnych. Firma jest także

		producentem okuć metalowych do produkcji plandek samochodowych, namiotów i bannerów reklamowych. Świadczy również usługi profilowania na życzenie klienta (profile okienne, podłogowe i inne).
7	Fugo-Odlew Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 85 62-510 Konin	Firma świadczy usługi obróbki cieplnej odlewów, odkuwek i konstrukcji spawanych. Zaopatruje branżę górniczą, hutniczą, energetyczną, przemysł maszynowy, chemiczny i spożywczy.
	Hydrostal sp. z o.o. ul. M. Dąbrowskiej 8 62-500 Konin	Hydrostal sp. z o.o. Podstawową działalnością firmy jest pozyskiwanie, przerób oraz dalsza sprzedaż złomu stalowego, żeliwnego i metali kolorowych do hut na terenie kraju. Prowadzi również stacje demontażu pojazdów oraz zbiórkę i odzysk zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
BRANŻA BUDOWLANA		
8	Przedsiębiorstwo Remontowe PAK SERWIS Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 158, 62-510 Konin	Prowadzi działalność remontowo – montażową i budowlaną. Firma oferuje usługi budowlane w zakresie generalnego wykonawstwa inwestycji.
9	Frapo Invest Sp. z o.o. ul. Hurtowa 2 62-510 Konin	Firma specjalizuje się m.in. w poszukiwaniu, nabywaniu i sprzedaży nieruchomości, jak również budowie sklepów i inwestycji w obcych obiektach. Dodatkowa oferta obejmuje usługi projektowe, usługi inspektorów budowlanych oraz wycenę nieruchomości.
10	Franspol Sp. z o.o. ul. Fabryczna 10 62-510 Konin	Producent gipsów i gładzi szpachlowych. Wszystkie wyroby spółki powstają w trzech zakładach: w Koninie, Połańcu i w Sławnie k. Opoczna. Zakład w Koninie odpowiada za produkty gipsowe pod marką „Szpachla Francuska”.
11	Konińska Wytwórnia Prefabrykatów KON-BET Sp. z o.o. ul. Zakładowa 7B 62-510 Konin	Zakład produkuje prawie wszystkie rodzaje elementów betonowych stosowanych w budownictwie, beton towarowy oraz zbrojenia. Firma świadczy usługi budowlane, zbrojarskie, laboratoryjne w zakresie projektowania i oceny mieszanek betonowych, a także świadczy usługi budowlane obejmujące montaż garaży prefabrykowanych, przewóz prefabrykatów betonowych i zbrojarskich, dostawę i podawanie betonu.
12	Hydrowat Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Melioracyjnych Spółka z o.o. ul. Stodolniana 91 62-510 Konin	„HYDROWAT” jest uznanym w Wielkopolsce wykonawcą z zakresu budownictwa inżynierii środowiska, budownictwa wodnego, budownictwa komunikacyjnego i ziemnego podejmując się usług przy licznych inwestycjach służących ochronie środowiska naturalnego.
13	PHU Luxkon ul. Kolska 45 62-500 Konin	To sieć oddziałów specjalizujących się w sprzedaży wyso-kiej jakości materiałów do budowy, remontu i wykończenia domów oraz mieszkań. Jest także największym regionalnym dystrybutorem prowadzącym sprzedaż hurtową płytek ceramicznych. Jest także dystrybutorem materiałów budowlanych i wykończeniowych.
BRANŻA SPOŻYWCZA		
14	Frapo Dystrubucja Sp. z o.o. ul. Hurtowa 2	Jest współwłaścicielem POLOmarketów. Ma ponad 100 własnych sklepów, zatrudnia 2800 pracowników. Jest też największym pracodawcą w Koninie.

	62-510 Konin	
15	Ultrafood-iNDROB ul. Spółdzielców 9 / b 62-510 Konin	Zajmuje się dystrybucją wędlin, mięsa, mrożonek, konserw, nabiału oraz artykułów spożywczych zarówno do jednostek handlowych jak i sieci detalicznych. Firma zapewnia kompleksową obsługę logistyczną opartą na własnej bazie transportowej.
16	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Koninie ul. Poznańska 72 62-510 Konin	Produkuje mleko spożywcze, napoje mleczne, śmietany, masła i twarogi. OSM posiada uprawnienia do sprzedaży swoich wyrobów na rynku Unii Europejskiej. Wszystkie wyroby sprzedawane są pod handlową marką „MONA”.
17	Hortimex Plus Sp. z o.o. Spółka Komandytowa ul. Spółdzielców 8 62-510 Konin	Przedmiotem działalności jest import i dystrybucja funkcjonalnych dodatków do żywności (kwas cytrynowy, askorbinowy, glutaminian sodu, agar, pektyny, skrobie modyfikowane, aromaty IFF, cytryniany, kwas mlekowy, konserwanty, guma guar, etylowaniliny). Obejmuje gamę produktów i usług wspierających tworzenie i produkcję różnorodnych produktów spożywczych.
18	Vin-Kon S.A. ul. Dąbrowskiego 35 62-500 Konin	Prowadzi działalność wytwórczą, handlową i usługową w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego, m.in.: wina i napoje alkoholowe, soki owocowe zagęszczone i warzywne zagęszczone, soki i napoje bezalkoholowe. Produkcja odbywa się w dwóch zakładach: Koninie i Kruszwicy.
INNE		
19	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Poznańska 49 62-510 Konin	Infrastruktura eksploatowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. na obszarze miasta składa się z: Systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę (Wodociąg Centralny); Systemu zbiorowego odprowadzania ścieków PWiK Sp. z o.o. świadczy następujące usługi: Usługi związane z wodomierzami/podlicznikami, serwis samochodowy, usługi remontowo – budowlane, usługi specjalistyczne, laboratorium, usługi eksploatacyjne związane z gospodarką ściekową oraz usługi elektryczne.

Zródło: Opracowanie własne.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Infrastruktura w zakresie kultury i sportu

Miasto Konin posiada bogatą ofertę wydarzeń kulturalnych adresowaną do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W Koninie funkcjonują trzy kina. Kino Studyjne „Centrum”, które działa w strukturze organizacyjnej Konińskiego Domu Kultury, kino sieciowe "Helios" oraz kino w CKiS - DK „Oskard”. Działają również Koniński Dom Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Centrum Kultury i Sztuki oraz Miejska Biblioteka Publiczna, które prowadzą współpracę z innymi placówkami kulturalnymi i organizacjami pozarządowymi, działającymi

w obszarze kultury. W ofercie tych instytucji znajdują się imprezy, jak wystawy, przeglądy filmów niezależnych, spotkania z twórcami, koncerty. Ofertę kulturalną miasta wzbogaca Muzeum Okręgowe w Koninie-Gosławicach, podlegające Urzędowi Marszałkowskiemu w Poznaniu.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych, należą m.in.: Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca KONIN, Ogólnopolski Konkurs Filmów Niezależnych im. prof. Henryka Kluby – OKFA, Ogólnopolski Konkurs Poetycki o „Nagrodę Milowego Słupa”, Przegląd Polskich Filmów Fabularnych „Debiuty, Ogólnopolski Festiwal Pianistyczny „Chopinowskie Interpretacje Młodych”, Ogólnopolski Konkurs Gitary Klasycznej, Jesienne Spotkania Recytatorów o Tytuł „Recytatora Jesieni”, Wielkopolski Konkurs Recytatorski i Plastyczny „Wierszydełko”, Konkurs Recytatorski dla Szkół Podstawowych „Czerwieńcie, zieleńcie się słowa...”.

W mieście funkcjonuje 16 placówek bibliotecznych, których liczba nie zmieniła się w latach 2010 – 2012. W 2012 r. zmniejszył się księgozbiór placówek bibliotecznych o 4,6% i spadła liczba czytelników o 13,3% w stosunku do 2010 r. W 2012 r. przeciętny czytelnik wypożyczył około 20 książek, w 2010 r. była to liczba około 18 książek.

Tabela 4. Biblioteki i czytelnictwo w Koninie w latach 2010 – 2012 r.

Wyszczególnienie	Lata		
	2010	2011	2012
placówki biblioteczne	16	16	16
w tym biblioteki i filie	8	8	8
księgozbiór w tys. woluminów	252,0	251,4	240,5
czytelnicy	16 057	14 818	13 923
wypożyczenia	282 348	287 785	275 298

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Uprawianie sportu umożliwiają 2 kryte baseny, 4 kąpieliska, 4 stadiony, w tym 1 lekkoatletyczny z nawierzchniami syntetycznymi, 2 hale sportowe, pawilon szermierczy, 2 zespoły kortów tenisowych oraz 9 kompleksów „Orlik”. Miasto stwarza mieszkańcom wyjątkowo dobre warunki do uprawiania dyscyplin sportowych jak, m.in. szermierka, koszykówka, piłka nożna i ręczna, pływanie, tenis. W Koninie funkcjonuje ponad 20 większych i mniejszych klubów sportowych, skupiających około 1500 licencjonowanych zawodniczek i zawodników.

Najwyższy poziom prezentują piłkarki nożne Medyka Konin – 8-krotny wicemistrz Polski seniorek, 4-krotny zdobywca Pucharu Polski, wielokrotny medalista Mistrzostw Polski we wszystkich kategoriach wiekowych. Jednym z najlepszych klubów szermierczych w kraju jest Koniński Klub Szermierczy, rokrocznie zdobywający wiele medali w imprezach krajowych i międzynarodowych we wszystkich kategoriach wiekowych. Bardzo dobre wyniki notują też kolarze Konińskiego Ludowego Towarzystwa Cyklistów, pięściarza Zagłębia Konin, a koszykarki MKS MOS w 2013 roku wywalczyły, pierwszy raz w historii Konina, awans do najwyższej klasy rozgrywek. Dla zwolenników pieszych wędrówek, w najbliższej okolicy Konina istnieją wytyczone i oznakowane szlaki turystyczne. Do najciekawszych należą okolice Złotej Góry i Puszczy Kazimierskiej. Pasjonaci dwóch kółek mogą zwiedzić te tereny korzystając ze specjalnych ścieżek rowerowych. W starej części miasta położony jest Park im. F. Chopina, ulubione miejsce spacerów mieszkańców miasta. Zajmuje obszar 10 ha wraz ze ścieżką edukacyjną, trasą rekreacyjną i Mini ZOO. W nowej części miasta mieszkańcy Konina korzystają ze spacerów i wypoczynku z Parku 700-lecia, w którym został utworzony tzw. Park ojców. Park ojców, w którym każdy młody koninianin będzie miał coś swojego, drzewo posadzone przez swojego ojca, które będzie rosło razem z nim. Dzieci, których rodzice posadzą drzewko, otrzymają od Prezydenta Miasta Konina specjalne certyfikaty upamiętniające to zdarzenie. Na certyfikacie będą umieszczone dane dziecka oraz numer kolejny i nazwa gatunku drzewa. Jednocześnie na drzewkach zawieszane zostaną estetyczne tabliczki opisujące drzewko. Koncepcja nasadzeń opiera się o gatunki drzew przypisanych do poszczególnych miesięcy urodzenia, zgodnie z Kalendarzem Drzew Celtycko-Druidystycznym.

4.2. Infrastruktura w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, edukacji przedszkolnej i szkolnej

Najmłodsi mieszkańcy miasta mają zapewnioną opiekę w żłobkach i przedszkolach. Corocznie w mieście zwiększała się liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach, a od 2012 r. również w klubach dziecięcych.

Tabela 5. Żłobki i przedszkola w Koninie.

Wyszczególnienie	Lata		
	2010	2011	2012
miejsca w żłobkach /od 2012 r. w żłobkach i klubach dziecięcych/	80	100	125
liczba dzieci w żłobkach /od 2012 r. w żłobkach i klubach dziecięcych/	135	156	187
miejsca w przedszkolach	2385	2514	2625
liczba dzieci w przedszkolach	2419	2598	2671
liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	106	143	159
liczba dzieci w punktach przedszkolnych	39	59	69

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W Koninie w 2012 r. podobnie jak latach poprzednich działało 13 szkół podstawowych, 11 gimnazjów dla dzieci i młodzieży oraz 21 placówek szkolnictwa dla dorosłych.

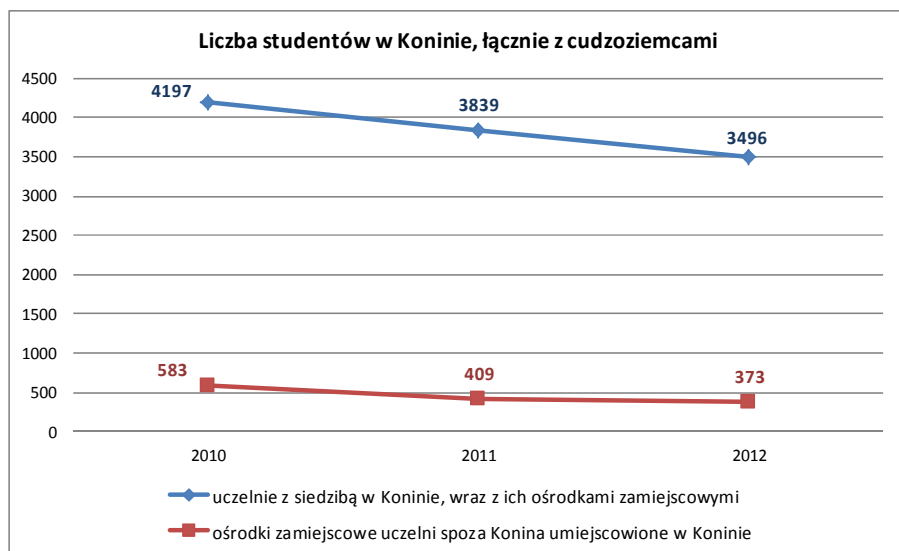
Tabela 6. Liczba placówek oświatowych i wychowawczych w Koninie.

Wyszczególnienie	Lata		
	2010/2011	2011/2012	2012/2013
szkoły podstawowe	13	13	13
gimnazja /dzieci i młodzież/	12	12	11
ponadgimnazjalne /młodzież/	23	22	24
placówki szkolnictwa dla dorosłych	23	23	21
niepubliczne gimnazja /dzieci i młodzież/	3	3	2
niepubliczne licea ogólnokształcące /dla dorosłych/	13	13	12

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W 2012 r. swoją siedzibę w Koninie miały 3 uczelnie wyższe z 19 kierunkami, na których studiowało 3496 osób (łącznie z cudzoziemcami). Możliwości studiów oferowały również umiejscowione w Koninie 4 ośrodki uczelni pozamiejscowych (373 studentów). Z roku na rok liczba studentów spadła, co pokazuje poniższy wykres.

Wykres 6. Liczba studentów w Koninie, łącznie z cudzoziemcami w latach 2010 - 2012.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

4.3 Infrastruktura w zakresie opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa publicznego

Opiekę zdrowotną w Koninie gwarantuje sieć placówek publicznej i prywatnej służby zdrowia, w tym Wojewódzki Szpital Zespolony przy ul. Szpitalnej 45 oraz przy ul. Kard. St. Wyszyńskiego 1, ze 116,8 łózkami szpitalnymi na 10 tysięcy mieszkańców. Na jedną ogólnodostępną aptekę przypada 1 996 mieszkańców.

Tabela 7. Ochrona zdrowia w latach 2010 – 2012.

Wyszczególnienie	Lata		
	2010	2011	2012
łóżka szpitalne na 10 tys. mieszkańców	105,6	110,5	116,8
ludność na aptekę ogólnodostępną	2384	2235	1996

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Przy Szpitalu w Koninie funkcjonują następujące poradnie specjalistyczne: Poradnia Ortopedyczna Dziecięca, Poradnia Chorych ze Stomią, Poradnia Ginekologiczno-Położnicza II, Poradnia Chirurgiczna II, Poradnia Hepatologiczna, Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Chirurgiczna I, Poradnia Urologiczna, Poradnia Neurologiczna, Poradnia Neurochirurgiczna, Poradnia Położniczo-Ginekologiczna I, Poradnia Leczenia Zeza, Poradnia Laryngologiczna, Poradnia Foniatryczna, Poradnia Nefrologiczna, Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc, Poradnia Preluksacyjna.

Ponadto w strukturze WSZ funkcjonuje 25 oddziałów szpitalnych i 2 zakłady fizjoterapii z pełnym wachlarzem zabiegów rehabilitacyjnych.

W Koninie na system opieki zdrowotnej składa się również zespół osób i instytucji zapewniających opiekę zdrowotną mieszkańcom miasta, w tym lekarze specjaliści medycyny rodzinnej odpowiedzialni za leczenie i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz poradnie specjalistyczne, m.in.: ginekologiczno-położnicza, okulistyka, endokrynologiczna, onkologiczna, psychiatryczna, stomatologiczna, reumatologiczna, neurochirurgiczna, diabetologiczna, pulmonologiczna, logopedyczna. Miasto Konin dysponuje bazą medyczną, w skład, której wchodzi m.in. przychodnie wymienione w tabeli poniżej.

Tabela 8. Wybrane przychodnie działające w mieście Konin.

Lp.	Nazwa placówki	Adres placówki
1	Chorzeń Sc. Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego. Poradnie Specjalistyczne Nzo	62-502 Konin, ul. Goździkowa 2
2	Eskulap. Lekarska Poradnia Specjalistyczna Oddział Chirurgii Jednego Dnia	62-510 Konin, ul. Szeligowskiego 1
3	Komed 1. Przychodnia Specjalistyczna Nzo	62-502 Konin, ul. Poznańska 116
4	Komunalne Centrum Medycyny. Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Sosnowa 4
5	Maxmed. Przychodnia Specjalistyczna Nzo	62-510 Konin, ul. 11 Listopada 26
6	"Med-Alko" Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Gajowa 7
7	Medicus. Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego	62-510 Konin, ul. 11 Listopada 26
8	Medicom S.C. Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Nzo	62-506 Konin, ul. Łężyńska 2
9	Neuromed S.C. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	62-504 Konin, ul. Szpitalna 43
10	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Onkologiczna Onko-Med.	62-507 Konin, ul. Chopina 23 a
11	Nzo Centrum Ortopedii	62-504 Konin, ul. Szpitalna 43
12	Ósemka - Przychodnia Lekarska Nzo	62-510 Konin, ul. 11 Listopada 9
13	Pro Familia - Nzo - Leskiewicz S.	62-502 Konin, ul. Kazimierza Wielkiego 2
14	Przychodnia Lekarska "KOMED"	62-500 Konin ul. Wojska Polskiego 6
15	Przychodnia Lekarska przy Fugo Nzo Komunalnego Centrum Medycyny Kcmp. Sp. z o.o.	62-510 Konin, ul. Przemysłowa 85
16	Starówka. Przychodnia Lekarska Nzo	62-504 Konin, ul. Szpitalna 45
17	Wielkopolskie Centrum Medycyny Pracy	62-505 Konin, ul. Przemysłowa 160
18	Zakład Opieki Zdrowotnej Multimed S.C.	62-500 Konin, ul. Wojska Polskiego 33

Źródło: Opracowanie własne.

Nad bezpieczeństwem publicznym w Koninie czuwają powołane do tego służby, policja straż miejska, straż pożarna, sąd, prokuratura. W mieście Koninie działa system monitorowania wizyjnego miasta. W 2013 roku w skład systemu telewizji dozorowanej wchodziło 36 kamer, w tym 17 kamer z głowicami obrotowymi i 19 kamer stacjonarnych. Nadzór nad systemem prowadzony jest całodobowo przez Straż Miejską. Monitoringiem objęto rejony dotychczas

najbardziej zagrożone działalnością przestępczą oraz uczęszczane przez mieszkańców i osoby przyjezdne np. rejon dworca PKP, dworzec PKS, tunel dworca PKP, skwery miejskie i centrum miasta.

4.4 Infrastruktura w zakresie gospodarki mieszkaniowej

Zgodnie z programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Konina na lata 2014-2018 budynki mieszkalne znajdujące się na terenie miasta Konina stanowią własność: Gminy – Miasta Konin; Skarbu Państwa; Wspólnot Mieszkaniowych; Konińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej; Spółdzielni Mieszkaniowej „Zatorze”; Spółdzielni Mieszkaniowej „Związkowiec”; Spółdzielni Mieszkaniowej „Gwarek”; Spółdzielni Mieszkaniowej im. Gen. Sikorskiego; Spółdzielni Mieszkaniowej im. Gen. Bema; Spółdzielni Mieszkaniowej „Jedynka”; Spółdzielni Mieszkaniowej „Starówka”; Spółdzielni Mieszkaniowej „Zgoda”; Miejskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego; osób fizycznych; innych podmiotów.

Na dzień 30.09.2013r. mieszkaniowe zasoby Miasta Konina wynoszą 2.085 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 86.430,04 m², z tego:

- 960 lokali o powierzchni użytkowej 38.134,12 m² w 107 budynkach komunalnych (100% własność Miasta),
- 1.121 lokali o powierzchni użytkowej 48.128,02 m² w 147 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych w których Miasto posiada udziały.
- 4 lokale ze spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu w zasobach Konińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej o łącznej powierzchni użytkowej 167,90 m².

W zasobach mieszkaniowych Miasta wykazane są również 3 budynki będące w przymusowym zarządzie gminy (OSM), w których znajdują się:

- 22 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 1.020,25 m²,
- 2 lokale użytkowe o łącznej powierzchni użytkowej 144,75 m².

W budynkach mieszkalnych Miasto Konin posiada 43 lokale użytkowe o łącznej powierzchni użytkowej 2.419,58 m², w tym:

- 16 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1.257,12 m² znajduje się w budynkach komunalnych,
- 27 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1.162,46 m² znajduje się w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

W ramach prowadzonej gospodarki mieszkaniowymi zasobami prowadzona jest również eksploatacja 15 budynków użytkowymi wolnostojącymi, w których znajduje się 51 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 6.667,65 m².

Miasto Konin posiada w zarządzie także 1 lokal mieszkalny Skarbu Państwa o powierzchni użytkowej 35,04 m².

Miasto Konin wynajmuje także 16 lokali mieszkalnych, stanowiących własność innych podmiotów, na podstawie umów najmu z prawem do podnajmu, o łącznej powierzchni użytkowej 688,50 m², tj.:

- 14 lokali w budynku przy ul. Z. Urbanowskiej 1 należących do Miejskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Koninie o łącznej powierzchni 613,74 m²,*
- 1 lokal w budynku przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego 6 należący do Konińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Koninie o powierzchni 26,56 m²,*
- 1 lokal w budynku przy ul. Zakole 5 należący do Wspólnoty Mieszkaniowej Zakole 5 o powierzchni 48,20 m².¹*

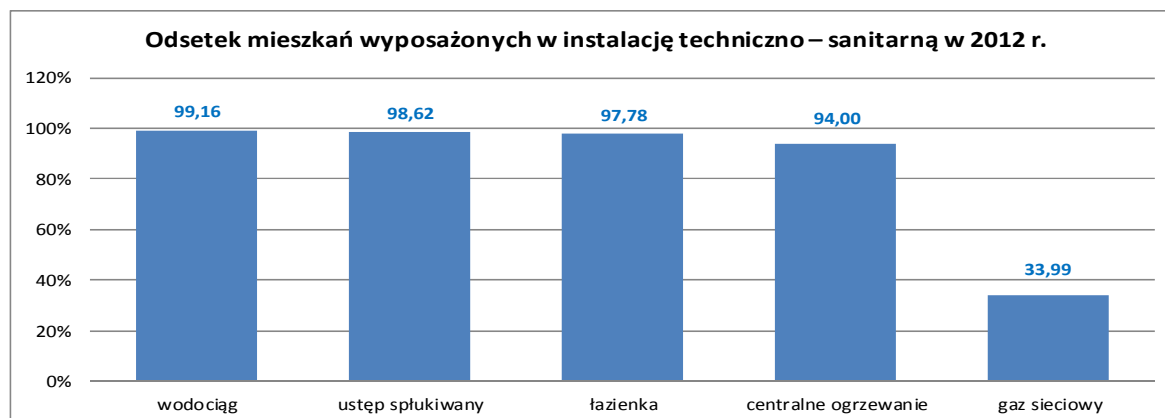
Trudna sytuacja na rynku pracy, problemy finansowe utrudniają konińskiej rodzinie kupno lub najem lokalu mieszkaniowego.

W roku 2012 roku Miasto Konin z zasobów mieszkaniowych wydzieliło 8 mieszkań chronionych o łącznej powierzchni 274,48 m², zlokalizowanych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Dworcowej 7. Mieszkania te są w użyczeniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, który dokonuje również przydziału tych mieszkań i gospodaruje nimi.

Infrastrukturę komunalną miasta stanowią urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, energii cieplnej i gazowej. W każdym kolejnym roku zwiększała się liczba mieszkań wyposażonych w instalację techniczno – sanitarną.

¹ Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Konina na lata 2014-2018

Wykres 7. Odsetek mieszkań wyposażonych w instalację techniczno – sanitarną w 2012 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Tabela 9. Dodatki mieszkaniowe przyznane mieszkańcom Konina w latach 2011-2013.

Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	2013
Liczba świadczeń	2 958	2 871	2 930
Kwota świadczeń w zł	2.900.662	2.982.394	3.239.000

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej.

Liczba przyznawanych dodatków mieszkaniowy (świadczeń) na przestrzeni trzech kolejnych lat ulegała niewielkim wahaniom, ich wartość natomiast wzrastała w kolejnych latach (z 2.900.662 zł w 2011 r. do 3.239.000 zł w 2013 r.).

4.5 Instytucje pomocy społecznej, piecza zastępcza

Na terenie miasta zadania z zakresu polityki społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, który jest jednostką budżetową miasta. Realizowane przez MOPR zadania wynikają w szczególności z ustawy o pomocy społecznej, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, systemie oświaty, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o finansach publicznych. W strukturze organizacyjnej MOPR funkcjonuje Klub Integracji Społecznej (KIS), którego zadaniem jest w szczególności reintegracja zawodowa i społeczna osób, poprzez realizację zadań o charakterze doradczym, szkoleniowym, terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym oraz Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, która zapewnia ofiarom przemocy i ich dzieciom krótkoterminowe schronienie, a także udziela w ramach profilaktyki i interwencji kryzysowej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, poradnictwa socjalnego,

prawnego. MOPR sprawuje również nadzór nad działalnością Domu Pomocy Społecznej, w tym Dziennych Domów Pomocy Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz nadzór nad realizacją usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadania realizowane przez MOPR oraz wsparcie kierowane do mieszkańców miasta, wykonywane są przez wykwalifikowaną kadre.

Na przestrzeni trzech lat wzrosła liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, stanowiących najczęściej jednoosobowe gospodarstwa domowe. W 2013 r. jednoosobowych gospodarstw domowych korzystających z pomocy było 1 946. Porównując te dane z rokiem 2011 liczba ta wzrosła o 267 gospodarstw. W tym samym roku rodzin z dziećmi korzystających z pomocy ogółem było 1 830, od 2011 r. liczba takich rodzin zwiększyła się o 197. Rodzin niepełnych korzystało z pomocy 910 i tak samo ich liczba wzrosła o 139. Były również 444 rodziny emerytów i rencistów, które potrzebowały pomocy, ich liczba wzrosła o 69 rodzin, w porównaniu do 2011 r.

Tabela 10. Beneficjenci pomocy społecznej w latach 2011 – 2013.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych i własnych	4 737	4 790	5 020	3 395	3 465	3 479	6 956	7 242	7 280
Pomoc w formie świadczeń pieniężnych									
Ogółem	3 180	2 984	3 294	3 092	2 882	3 203	6 102	6 015	6 727
Zasiłki stałe	398	419	485	394	416	480	504	522	545
Zasiłki okresowe	1 647	1 892	2 275	1 638	1 862	2 260	3 400	3 951	4 721
Zasiłki celowe, w tym na zakup żywności z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania i specjalne zasiłki celowe	2 760	2 944	3 256	2 715	2 842	3 165	5 685	5 965	6 627
pomoc pieniężna dla osób opuszczających przede wszystkim młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę, zakłady poprawcze									
na usamodzielnienie	4	3	3	-					
na kontynuowanie nauki	7	12	9	-					
Pomoc w formie świadczeń niepieniężnych									
Ogółem	1 909	1 924	2 023	1 414	1 445	1 619	3 777	3 990	4 423
specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	24	23	23	24	23	23	32	29	27
usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	224	207	194	217	201	191	243	225	226
Posiłek dla dzieci i młodzieży oraz w stołówce MOPR	1 670	1 709	1 826	1 182	1 236	1 425	3 511	3 751	4 190
sprawienie pogrzebu	3	6	3	-					

w ramach pomocy na usamodzielnienie									
uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym	0	1	1	-					
pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	0	0	-					
Inna pomoc nie będąca świadczeniem pieniężnym bądź niepieniężnym									
Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych	12	12	12	269 św.	249 św.	286 św.			
Odpłatność gminy w DPS	94	120	114	-					
Zdarzenie losowe, w tym	1	0	2	1	0	2	2	0	8
klęska żywiołowa	0	0	1	0	0	1	0	0	3
Wyłącznie praca socjalna	-			624	721	815	1 873	2 220	1 762
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające zasiłek stały	357	386	443	3 549 skł.	3 813 skł.	4 254 skł.			

Źródło: MPiPS-03 Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach. SKL – ZDR – składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Ponadto poza wymienioną w powyższej tabeli pomocą w formie mieszkań chronionych dla osób opuszczających przede wszystkim młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę, zakłady poprawcze udzielono go innym osobom. Łącznie z tej formy skorzystało: 25 osób w 2012 r., 33 osoby w 2013 r.

Tabela 11. Powody udzielenia pomocy i wsparcia rodzinom korzystającym z pomocy społecznej w latach 2011 – 2013.

Rodzaj	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
ubóstwo	2 302	2 541	2 647	4 842	5 303	4 887
bezrobocie	1 948	2 276	2 346	4 468	5 221	5 088
długotrwała lub ciężka choroba	785	815	1 048	1 685	1 749	2 095
bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	669	686	525	1 965	2 014	1 546
niepełnosprawność	537	574	579	1 011	1 012	1 014
alkoholizm	450	524	346	616	717	425
bezdomność	140	141	141	141	142	142
przemoc w rodzinie	126	145	51	309	355	154
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	82	81	83	242	306	305
opuszczenie zakładu karnego	50	47	48	50	56	52
narkomania	30	32	24	37	39	31
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	22	-	-	22	-	-
sytuacja kryzysowa	14	1	21	33	2	49
zdarzenia losowe	1	2	1	2	3	5
sieroctwo	0	3	3	0	4	4

klęski żywiołowe i ekologiczne	0	0	1	0	0	3
--------------------------------	---	---	---	---	---	---

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej.

Najczęstszymi przyczynami przyznania wsparcia przez MOPR, było ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz niepełnosprawność. W większości osób i rodzin występowała więcej niż jedna okoliczność uprawniająca do świadczeń z pomocy społecznej.

Od 1 września 2011 r. MOPR udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium i zasiłku szkolnego dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Konina. W 2011 r. 404 rodzinom wypłacono takie świadczenia dla 650 uczniów, w 2012 r. - 541 rodzinom dla 740 uczniów i w 2013 r. - 638 rodzinom dla 1005 uczniów. Występuje wzrost liczby rodzin, które objęte były tego typu wsparciem. W 2013 r. liczba rodzin wzrosła o 234 rodziny, w porównaniu z rokiem 2011.

Tabela 12. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia, prowadzone przez gminę i inne podmioty w latach 2011 – 2013.

Wyszczególnienie	Organ prowadzący JST			Prowadzący NGO			Liczba osób korzystających		
	Liczba placówek			Liczba placówek			2011	2012	2013
	2011	2012	2013	2011	2012	2013			
dom pomocy społecznej	1	1	1	-	-	-	128	145	137
dzielne domy pomocy	1	2	2	-	-	-	30	35	51
środowiskowy dom samopomocy	1	1	1	-	-	-	20	25	27
ośrodek interwencji kryzysowej	1	1	1	-	-	-	44	30	48
mieszkania chronione	-	1	1	-	-	-	-	25	33
Klub Integracji Społecznej	1	1	1	-	-	-	200	207	191
placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	1	1	1	1	1	280 ¹	321 ¹	325 ¹
ośrodek adopcyjno – opiekuńczy/ośrodek adopcyjny	-	-	-	1	1	1	623 ²	648 ²	688 ²
placówki wsparcia dziennego	-	-	-	23	22	23	690	660	690
Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych	-	-	-	2	2	2	102	109	95
Warsztaty Terapii Zajęciowej	-	-	-	4	4	4	117	127	127

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej.

¹ Na terenie miasta funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, z których jedna jest placówką typu interwencyjnego. Liczba osób korzystających stanowi liczbę wszystkich nieletnich przyjętych do tej placówki niezależnie od okresu pobytu.

² Dane Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koninie.

Dom Pomocy Społecznej w Koninie przy ul. Południowej 1, całodobowo świadczy usługi opiekuńczo - pielęgnacyjne dla swoich podopiecznych jak również usługi medyczne,

rehabilitacyjne, socjalne i terapeutyczne. To placówka dla 115 osób przewlekle somatycznie chorych, w której strukturach znajdują się 2 dzienne domy pomocy społecznej: Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych (30 miejsc), Dzienny Dom Pomocy dla Osób z Chorobą Alzheimera (20 miejsc).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Koninie przy ul. 11 Listopada 19, to ośrodek wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, posiada 20 miejsc. Pomoc świadczona w tym domu jest wielokierunkowa i oparta na wykorzystaniu potencjału tkwiącego w każdym człowieku, niezależnie od stopnia niepełnosprawności

Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Koninie (SPRiIK) przy ul. Staszica 17, funkcjonuje w ramach struktury MOPR. Świadczy pomoc ambulatoryjną dla osób w trudnej sytuacji rodzinnej oraz udziela miejsc schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej. Zakres udzielanych porad przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Udzielone porady w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w latach 2011 – 2013.

Rodzaj porady	Lata		
	2011	2012	2013
prawne	417	390	409
pedagogiczne	386	45	-
psychologiczne	503	407	258
socjalne	912	1 027	1 180
terapeuty uzależnień	639	298	62

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Z całodobowego schronienia w 2011 r. skorzystało 20 rodzin, w tym 22 dzieci, z tego 7 rodzin z tzw. „gorącej interwencji”. W 2012 r. 13 rodzin, w tym 17 dzieci, z tego 7 rodzin z tzw. „gorącej interwencji”, a w 2013 r. takiego wsparcia potrzebowało 17 rodzin, w tym 30 dzieci, z tego 5 rodzin z tzw. „gorącej interwencji”.

Osoby nie radzące sobie z problemami szukały również pomocy i wsparcia poprzez telefon, w tym telefon zaufania, oraz poprzez pocztę elektroniczną na adres pomagamy_sobie@op.pl.

W roku 2012 roku Miasto Konin, w użyczenie Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie, oddało z zasobów mieszkaniowych, 8 mieszkań chronionych mieszczących się przy ul. Dworcowej 7.

Klub Integracji Społecznej w Koninie przy ul. Sosnowej 16, funkcjonuje w ramach struktury MOPR. Zajmuje się reintegracją społeczną i zawodową osób długotrwale bezrobotnych,

uzależnionych i współzależnionych, bezdomnych i z innymi problemami. W 2011 r. z oferty klubu skorzystało 200 osób, w 2012 r. - 207 osób, w 2013 r. – 191 osób.

Z działań realizowanych w KIS najwięcej osób skorzystało z udziału w projekcie systemowym „Wykorzystaj swoją szansę!” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, którego głównym celem było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców Konina, w szczególności osób bezrobotnych i niepełnosprawnych. Liczba tych osób w poszczególnych latach kształtowała się następująco: 2011 r. – 185 osób, 2012 r. – 188, 2013 r. – 208. Jedna osoba mogła brać udział w kilku zajęciach.

Pogotowie Opiekuńcze w Koninie przy ul. Kurpińskiego 3, to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego dla dzieci powyżej 11 roku życia, posiada 20 miejsc. Placówka zapewnia dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej, doraźną, całodobową opiekę i wsparcie, kształcenie dostosowane do jego wieku i możliwości rozwojowych do czasu powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej albo zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego albo socjalizacyjnego.

Rodzinny Dom Dziecka w Koninie przy ul. Wodnej 8 prowadzony przez Stowarzyszenie „PROM”, w którym na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie w 2013 roku przebywało 8 dzieci.

Ośrodek Adopcyjny, wcześniej Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koninie przy ul. Noskowskiego 1 A, realizuje misję „Dla dobra dziecka odnajdujemy najlepszą rodzinę”, zapobiega sieroctwu społecznemu poprzez tworzenie rodzin adopcyjnych.

Placówki wsparcia dziennego na terenie Konina:

1. Świetlica Środowiskowa przy ul. PCK 13 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
2. Świetlica Środowiskowa przy ul. Staromorzyślowskiej 1 - Polski Czerwony Krzyż
3. Świetlica Środowiskowa przy ul. Dmowskiego 2 - Polski Czerwony Krzyż
4. Świetlica Środowiskowa przy ul. ul. Kamiennej 28 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
5. Świetlica Środowiskowa „Słoneczko” przy ul. Powstańców Styczniowych 2 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
6. Świetlica Środowiskowa przy ul. Przemysłowa 21 - Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”

7. Świetlica Środowiskowa przy ul. Goździkowej 2 - Stowarzyszenie "Młodzi Aktywni"
8. Świetlica Środowiskowa przy ul. Łężyńskiej 9 - Stowarzyszenie „Młodzi Aktywni”
9. Świetlica Środowiskowa przy ul. Kanałowej 1 - Stowarzyszenia „Teraz Młodzież”
10. Świetlica Środowiskowa przy ul. Szerokiej 8 - Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem
11. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 1 przy ul. Reformackiej 8 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
12. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 2 przy ul. Piłsudskiego 1 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
13. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 3 przy ul. Wyszyńskiego 44 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
14. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 4 „Małe serca” przy ul. Błaszaka 4 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
15. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 5 „Zatorze” przy ul. Szeligowskiego 1 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
16. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 6 przy ul. Kolejowej 2 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
17. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Nr 7 przy ul. Staffa 5 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
18. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 1 przy ul. Wyszyńskiego 35 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
19. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 2 przy ul. Szeligowskiego 5 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
20. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 3 przy ul. Sosnowej 16 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
21. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 4 przy ul. Turkusowej 1a - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
22. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 5 przy ul. Fikusowej 8 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
23. Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 6 przy ul. Wyszyńskiego 24 - Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich.

Schronisko i Noclegownia dla Bezdomnych w Koninie przy ul. Nadrzecznej 56, prowadzone przez Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Koninie. Zapewniają osobom bezdomnym

schronienie, posiłek, dostęp do umywalni, oraz pomoc rzeczową, jak ubranie, obuwie, pomoc medyczną.

W mieście funkcjonują cztery Warsztaty Terapii Zajęciowej. Warsztaty przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci - korzysta 16 uczestników, przy Fundacji „Mielnica” - 55 uczestników, przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – 29 uczestników, przy Stowarzyszeniu na Rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychiczenie - 27 uczestników. Łącznie w warsztatach z rehabilitacji korzysta 127 uczestników.

Miasto Konin dysponuje bazą instytucjonalną, z której korzystają mieszkańcy Konina oraz inne osoby spoza gminy, np. umieszczane w domu pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie realizował świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz opłacał składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za podopiecznych, a także prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 14. Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2011 – 2013.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin, osób, które otrzymywały świadczenie		
	2011	2012	2013
Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	3 027	2 835	2 610
w tym: na 1 dziecko	1 501	1 381	1 255
na 2 dzieci	1 153	1 127	1 054
na 3 dzieci	309	261	242
na 4 i więcej dzieci	64	66	59
Świadczenia opiekuńcze, w tym:			
zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności lub ukończenia 75 roku życia	2 693	3 046	3 145
świadczenie pielęgnacyjne	406	634	835
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	-	-	246
pomoc finansowa realizowana w ramach rządowych programów	335	278	266
specjalny zasiłek opiekuńczy	-	-	38
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	693	655	465
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka wypłacana ze środków własnych gminy	230	188	169
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacana za osoby:			
otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	312	500	574
otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	-	-	36

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	156	278	293
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	592	555	671
liczba osób uprawnionych	897	836	971
Prowadzone postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych			
z terenu Konina	588	639	710
z innych gmin	216	224	294

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Wysokość środków finansowych na realizację zadań prezentuje poniższa tabela i wykres. Analizując dane w ujęciu ogólnym można zaobserwować tendencję wzrostową w wielkości budżetu MOPR. W latach 2011 – 2013 wielkość środków finansowych wynosiła odpowiednio 42.888.526 zł., 47.671.905 zł., 50.084.837 zł. Największe pozycje w budżecie stanowiły środki na zadania własne gminy, odpowiednio w kolejnych latach 15.820.213 zł., 18.218.088 zł., 21.008.407 zł. i na zadania zlecone gminy odpowiednio 19.195.624 zł., 20.915.860 zł., 20.913.870 zł., ich wysokość, co roku była większa. Ze środków na zadania własne gminy realizowane było dożywianie, sprawienie pogrzebu, składki na ubezpieczenia zdrowotne, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, kierowanie osób do domu pomocy społecznej, wypłacanie zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz wypłaty stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych, okresowych, celowych i stałych. W ramach zadań zleconych gminy MOPR realizował wypłaty świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynagrodzenia dla opiekunów prawnych oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi i specjalistyczne usługi opiekuńcze w ośrodkach wsparcia dziennego. Zadania własne powiatu to realizacja zadań z zakresu pieczy zastępczej.

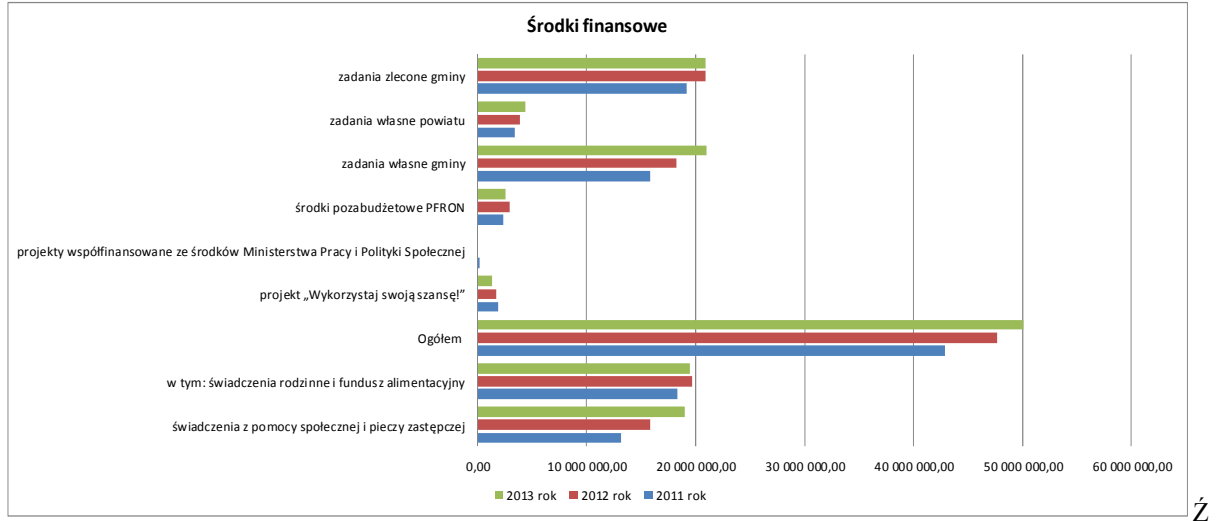
Tabela 15. Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w latach 2011 – 2013.

Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	2013
zadania własne gminy	15.820.213,47	18.218.088,58	21.008.407,93
zadania własne powiatu	3.445.640,81	3.917.182,99	4.354.442,53
zadania zlecone gminy	19.195.624,14	20.915.860,68	20.913.870,17
środki pozabudżetowe PFRON	2.359.736,00	2.961.523,00	2.535.006,00
projekt „Wykorzystaj swoją szansę!”	1.864.126,51	1.659.250,01	1.273.110,60
projekty współfinansowane ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej	203.185,64	-	-
Ogółem	42.888.526,57	47.671.905,26	50.084.837,23
w tym: świadczenia z pomocy społecznej i pieczy zastępczej	13.178.879,91	15.811.154,54	18.966.219,67

świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	18.286.933,84	19.652.698,98	19.482.189,93
--	---------------	---------------	---------------

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Wykres 8. Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w latach 2011 – 2013.

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

5. Diagnoza problemów społecznych

5.1. Bezrobocie

Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodzin, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Przymusowe pozostawanie bez pracy oraz niemożność znalezienia ponownego zatrudnienia powoli i systematycznie pozbawiają człowieka poczucia własnej wartości. Stres i utrata stabilizacji powodują często niemożność podejmowania racjonalnych, a bardzo często jakichkolwiek decyzji. Zauważa się istotny aspekt bezrobocia, który ma wpływ na funkcjonowanie całej rodziny. Głównym powodem zgłaszania się po pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie było właśnie bezrobocie (tabela 11.).

Zespół zajmujący się istniejącymi problemami społecznymi Konina, w obszarze bezrobocia, dokonał analizy baz danych, którymi dysponują: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Poznaniu, Urząd Miasta Konina, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje uczestniczące w rozwiązywaniu tych problemów.

W Koninie, podobnie jak w całym kraju, postępuje i będzie nadal postępował proces starzenia się ludności. Przyrost liczby osób starszych najlepiej opisuje wskaźnik obciążenia demograficznego dla mieszkańców Konina.

Tabela 16. Wskaźnik obciążenia demograficznego.

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	55,3	56,9	58,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	110,9	119,8	128,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	29,1	31,0	33,0

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Jak wynika z powyższej tabeli na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w 2011 roku 55,3 osoby w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym), w roku 2012 – 56,9, a w roku 2013 - 58,8 osoby. Widoczny jest wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym. Widać jednocześnie, że społeczeństwo szybciej się starzeje niż pojawiają się dzieci. Tendencja ta jest postępująca, gdyż na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało w 2011 roku 110,9 osoby w wieku poprodukcyjnym, w 2012 roku – 119,8, a w 2013 roku – 128,3. Wyraźnie widać, że proces starzenia się postępuje i pojawianie się młodych pokoleń procesu tego może nie odwrócić.

Tabela 17. Udział ludności Konina według ekonomicznych grup wieku w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców w %.

Wyszczególnienie	%	2011	%	2012	%	2013
w wieku przedprodukcyjnym	%	16,9	%	16,5	%	16,2
w wieku produkcyjnym	%	64,4	%	63,7	%	63,0
w wieku poprodukcyjnym	%	18,7	%	19,8	%	20,8

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W Koninie w analizowanym okresie obserwuje się systematyczny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 16,9% w roku 2011 do 16,2% w roku 2013) oraz w wieku produkcyjnym (z 64,4% w roku 2011 do 63% w roku 2013). Jednocześnie postępuje wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym (z 18,7% w roku 2011 do 20,8% w roku 2013).

Zmiany demograficzne potwierdzają, iż struktura ludności będzie się zmieniała. W konsekwencji tych zmian w Koninie wzrośnie udział ludności starszej w ogóle ludności przy spadku udziału ludności młodej, co będzie miało wpływ na rynek pracy w mieście.

W kolejnych latach przewidywany jest spadek salda wchodzących na rynek pracy i odchodzących na emeryturę – więcej osób będzie odchodzić niż wchodzić na rynek pracy. W konsekwencji zapotrzebowanie popytu na pracę będzie zaspokajane głównie przez pracowników starszych. W związku z tym będzie istniała coraz większa potrzeba doszkalania pracowników, ponieważ ich kwalifikacje mogą w coraz mniejszym stopniu odpowiadać potrzebom rynku pracy.

W strategii rozwiązywania problemów społecznych istotne znaczenie odgrywał problem bezrobocia, którego następstwem był szereg problemów przedstawionych w tej publikacji.

Tabela 18. Wielkość bezrobocia w mieście Koninie w latach 2011 – 2013.

Lata	Stopa bezrobocia w %	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym: kobiety		W tym: mężczyźni		W tym: niepełnosprawni	
			Liczba	% udział w ogóle bezrobotnych	liczba	% udział w ogóle bezrobotnych	liczba	% udział w ogóle bezrobotnych
2011	12,7	4724	2555	54,1	2169	45,9	240	5,1
2012	13,6	4987	2541	51,0	2446	49,0	280	5,6
2013	13,8	5057	2669	52,8	2388	47,2	287	5,7

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Wskaźnikiem, który wymiennie obrazuje poziom bezrobocia jest stopa bezrobocia, czyli odsetek bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo. W Koninie stopa bezrobocia kształtowała się następująco: 12,7% w 2011 roku, 13,6% w 2012 i 13,8% w 2013. Od roku 2011 stopa bezrobocia stale rosła i dotyczyło to zarówno kobiet, jak i mężczyzn. W Koninie wśród populacji bezrobotnych przeważały kobiety (52,8% w roku 2013, 51% - w 2012, 54,1% w 2011). Według danych GUS w Poznaniu województwo wielkopolskie jest regionem o najwyższym odsetku bezrobotnych kobiet, średnia dla kraju to 51,4%.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w Koninie wynosiła na koniec 2013 roku 287 osób, tj. 5,7% ogólnej liczby osób bezrobotnych. Udział niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wskazuje tendencję zwykłą i w analizowanym okresie w latach 2011 – 2013 utrzymywała się na poziomie nie przekraczającym 6,0%. Wśród przyczyn niepełnosprawności bezrobotnych z terenu miasta najczęściej wymieniane były: upośledzenie umysłowe i choroby psychiczne oraz choroby narządu ruchu.

Istotnym czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia jest wiek. Na konińskim rynku pracy widoczna jest przewaga młodych bezrobotnych w wieku produkcyjnym (tabela 19.). W całej populacji dwie grupy bezrobotnych: osoby w wieku 25 – 34 lata i 35 – 44 lata były

grupami najliczniejszymi i razem stanowiły odpowiednio: 55,9% w 2011 roku, 54,8% - w 2012 i 55,2% w 2013 roku ogółu bezrobotnych mieszkańców Konina.

Tabela 19. Bezrobotni w mieście Koninie według wieku.

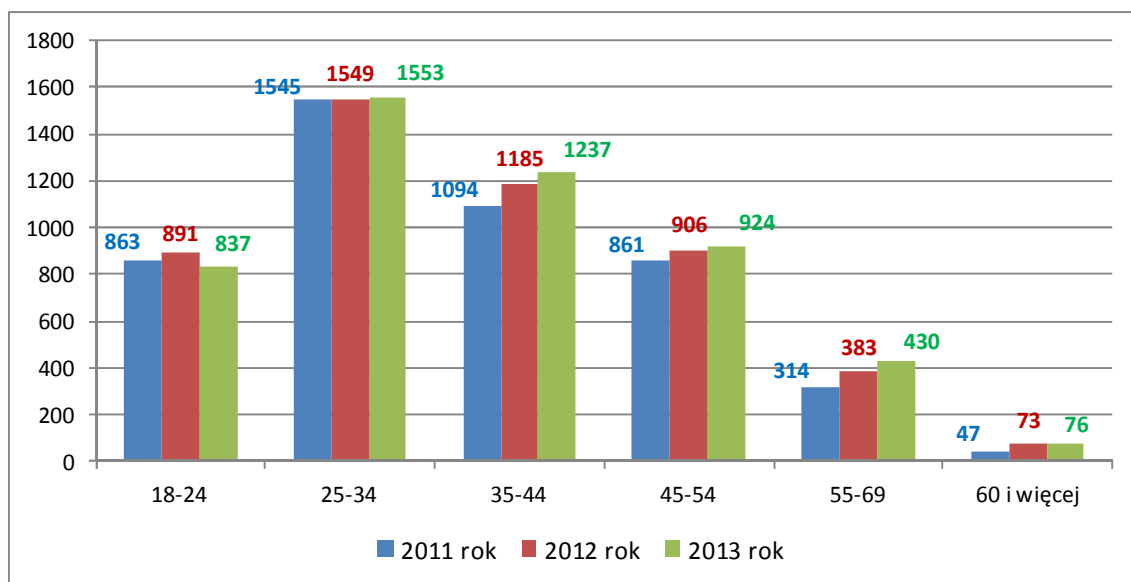
		Liczba bezrobotnych 2011 rok			Liczba bezrobotnych 2012 rok			Liczba bezrobotnych 2013 rok		
		ogółem	w tym: kobiet	w tym: niepełno sprawni	ogółem wzrost/ spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełno sprawni	ogółem wzrost/ spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełno sprawni
Wiek	18-24	863	464	16	891 + 28	434	18	837 - 26	401	22
	25-34	1545	858	52	1549 + 4	825	53	1553 + 8	884	50
	35-44	1094	625	52	1185 + 91	640	70	1237 + 143	681	66
	45-54	861	450	72	906 + 45	462	79	924 + 63	481	87
	55-59	314	158	37	383 + 69	180	49	430 + 116	222	47
	60 i więcej	47	x	11	73 + 26	x	11	76 + 29	x	15

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że wśród bezrobotnych przeważały osoby młode w wieku 25 – 34 lata (30,7% na koniec 2013 roku) oraz w wieku 35 – 44 lata (24,5% na koniec 2013 roku), które wspólnie stanowiły 55,2% ogółu wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Największa dynamika wzrostu bezrobotnych miała miejsce w przedziale wiekowym 35 – 44 lata (w 2012 roku – wzrost o 91 osób, w roku 2013 - wzrost o 143 osoby w stosunku do roku 2011). W kontekście tego na uwagę zasługuje fakt, że od kilku lat większość rządowych programów dotyczących aktywizacji zawodowej bezrobotnych skierowana była do osób do 25 roku życia lub po 50 roku życia. Brakowało natomiast systemowych rozwiązań dla grupy bezrobotnych w przedziale wiekowym pomiędzy 25 – 50 rokiem życia.

W populacji bezrobotnych niepełnosprawnych w roku 2013 najliczniejszą grupę stanowiły osoby pomiędzy 45 – 54 rokiem życia (2011 rok – 72 osoby, 2012 – 79, 2013 – 87) oraz w przedziale 35 – 44 lata (2011 rok – 52 osoby, 2012 – 70, 2013 – 66).

Wykres 9. Bezrobotni ze względu na wiek.

Źródło

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Istotnym atutem, który zwiększa szanse na zdobycie zatrudnienia jest wykształcenie osób bezrobotnych. Wpływ poziomu wykształcenia na sytuację osób chcących podjąć zatrudnienie jest odzwierciedlony w ewidencji osób bezrobotnych.

Tabela 20. Bezrobotni według wykształcenia.

		Liczba bezrobotnych 2011 rok		Liczba bezrobotnych 2012 rok			Liczba bezrobotnych 2013 rok		
		ogółem %	W tym kobiety %	ogółem %	wzrost spadek	W tym kobiety %	ogółem %	wzrost spadek	W tym kobiety %
Wykształcenie	wyższe	658 13,9%	450 68,4%	643 12,9%	- 15	436 67,8%	705 13,9%	+ 47	472 66,9%
	policealne i średnie zawodowe	1225 25,9%	744 60,7%	1340 26,9%	+ 115	765 57,0%	1307 25,8%	+ 82	784 60,0%
	średnie ogólnokształcące	493 10,4%	340 68,9%	535 10,7%	+ 42	346 64,7%	541 10,7%	+ 48	344 63,6%
	zasadnicze zawodowe	1213 25,7%	544 44,8%	1261 25,3%	+ 48	527 41,8%	1282 25,4%	+ 69	563 43,9%
	gimnazjalne i niższe	1135 24,0%	477 42,0%	1208 24,2%	+ 73	467 38,7%	1222 24,2%	+ 87	506 41,4%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

W Koninie najwięcej bezrobotnych legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 25,8% oraz zasadniczym zawodowym – 25,4% (dane na koniec 2013 roku). O ile w populacji z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w roku 2013 nastąpił spadek rejestracji w stosunku do roku 2012 o 33 osoby, o tyle wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym w całym analizowanym okresie utrzymywała się tendencja zwykła (2011 rok – 1213 osób, 2012 rok – 1261, 2013 rok – 1282).Większość tych osób znajdowała się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, ponieważ (według danych PUP w Koninie) ich poziom wykształcenia i innych umiejętności nie był wystarczający do podjęcia zatrudnienia.

Z tabeli 20 wynika, że 13,9% ogółu bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe. Było to prawie dwukrotnie mniej niż bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, jednak i w tej kategorii bezrobotnych na konińskim rynku pracy obserwuje się trudną sytuację. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym może świadczyć o niedostatecznym uwzględnianiu przy wyborze kierunku edukacji tzw. rynkowych aspektów tych decyzji. Bezrobocie w najmniejszym stopniu dotyczyło osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Duża liczba absolwentów liceów ogólnokształcących podejmowała dalszą naukę w systemie stacjonarnym, w związku z czym nie trafiali oni do rejestrów PUP.

Wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym więcej było zarejestrowanych kobiet niż mężczyzn, które na koniec 2013 roku stanowiły 66,9%; podobnie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - na koniec 2013 roku kobiety stanowiły 60,0% oraz średnim ogólnokształcącym – 63,6%. Natomiast w populacji bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym na koniec 2013 roku kobiety stanowiły odpowiednio 43,9% i 41,4%.

Tabela 21. Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia.

		ogółem absolw enci	w tym: niepełno sprawni	%	ogółem absolw enci	w tym: niepełno sprawni	%	ogółem absolw enci	w tym: niepełno sprawni	%
		2011 rok			2012 rok			2013 rok		
Wykształcenie	wyższe	658	18	2,7%	643	18	2,8%	705	34	4,8%
	Policealne i średnie zawodowe	1225	49	4,0%	1340	74	5,5%	1307	70	5,4%
	średnie ogólnokształ cące	493	24	4,9%	535	24	4,5%	541	28	5,2%
	zasadnicze zawodowe	1213	77	6,3%	1261	91	7,2%	1282	79	6,2%
	gimnazjalne i	1135	72	6,3%	1208	73	6,0%	1222	76	6,2%

	niższe											
--	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

W populacji bezrobotnych z wykształceniem wyższym niepełnosprawni stanowili w 2013 roku 4,8% (w 2012 – 2,8%, w 2011 – 2,7%). W analizowanym okresie najczęściej bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe – 6,2% w 2013 roku.

Jedną z cech charakteryzujących strukturę bezrobocia jest staż pracy osób bezrobotnych.

Tabela 22. Bezrobotni w Koninie według stażu pracy.

		Liczba bezrobotnych 2011 rok				Liczba bezrobotnych 2012 rok				Liczba bezrobotnych 2013 rok			
		%	ogółem	w tym: kobiety	w tym: niepełnosprawni	%	ogółem wzrost/ spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełnosprawni	%	ogółem wzrost/ spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełnosprawni
staż pracy	bez stażu	13,9	657	384	28	12,8	640 - 17	343	22	12,7	641 - 16	345	26
	do 1 roku	15,2	720	394	25	15,6	779 + 59	394	29	16,5	832 + 112	444	30
	1-5 lat	27,2	1283	695	49	26,7	1333 + 50	699	57	26,4	1337 + 54	736	59
	5-10 lat	15,9	752	416	46	16,4	818 + 66	425	56	16,8	850 + 98	448	52
	10 - 20 lat	16,3	768	433	44	16,7	834 + 66	452	60	15,9	806 + 38	445	62
	20-30 lat	8,8	414	187	40	9,1	454 + 40	190	45	9,0	455 + 41	199	48
	30 lat i więcej	2,8	130	46	8	2,6	129 - 1	38	11	2,7	136 + 6	52	10

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Z analizy danych zawartych w tabeli 22 wynika, że w Koninie w latach 2011 – 2013 najczęściej bezrobotnych posiadało staż pracy od 1 do 5 lat (powyżej 26%), natomiast bezrobotni ze stażem 30 lat i więcej stanowili najmniejszą grupę (poniżej 3%).

Szanse na podjęcie zatrudnienia związane są z czasem pozostawania bez pracy. Im dłuższy czas pozostawania bez pracy, tym trudniejszy jest powrót na rynek pracy.

Tabela 23. Bezrobotni w Koninie według czasu pozostawania bez pracy.

		Lata				Lata				Lata			
		Liczba bezrobotnych				Liczba bezrobotnych				Liczba bezrobotnych			
		2011 rok	ogółem	w tym: kobiet	w tym: niepełnosprawni	2012 rok	ogółem wzrost / spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełnosprawni	2013 rok	ogółem wzrost/ spadek	w tym: kobiet	w tym: niepełnosprawni
Czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	7,4%	349	135	9	7,1%	356 + 7	126	20	7,8%	394 + 45	166	13
	1-3 miesiące	16,7%	787	378	35	18,6%	929 + 142	409	62	16,6%	838 + 51	395	43
	3-6 miesięcy	16,3%	771	419	34	16,7%	831 + 60	420	38	16,4%	828 + 57	437	58
	6-12 miesięcy	17,9%	848	458	41	19,6%	978 + 130	494	51	18,4%	928 + 80	481	46
	12-24 miesiące	22,1%	1045	604	46	16,9%	841 - 204	456	39	19,2%	973 - 72	508	58
	powyżej 24 miesięcy	19,6%	924	561	75	21,1%	1052 + 128	636	70	21,7%	1096 + 172	682	69

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

W Koninie na koniec 2013 roku najwięcej bezrobotnych pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy (21,7%) oraz od 12 – 24 miesięcy (19,2%). W populacji osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy wyodrębnia się osoby długotrwale bezrobotne. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku w PUP zarejestrowanych było 2069 takich osób – 41% ogółu bezrobotnych. Długotrwale bezrobocie ma szereg negatywnych aspektów, w szczególności utrwała ono syndrom tzw. „wyuczonej bezradności”, a zdobyte wcześniej umiejętności zawodowe dezaktualizują się. Najmniej bezrobotnych pozostawało bez pracy do 1 miesiąca – 7,8% ogółu bezrobotnych na koniec 2013 roku.

Istotnym elementem wpływającym na stan bezrobocia była ilość ofert pracy, jakimi dysponował Urząd Pracy.

Tabela 24. Bezrobotni a zgłoszone oferty pracy.

Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	2013
liczba bezrobotnych (stan na koniec roku)	4724	4987	5057
liczba zgłoszonych ofert pracy	1212	1144	1206
liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	155	110	125

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

W Koninie w 2013 roku zgłoszono 1206 ofert pracy (62 oferty więcej niż w roku 2012 i 6 ofert mniej w porównaniu z rokiem 2011). Liczba zgłoszonych ofert pracy dla osób niepełnosprawnych spadała w porównaniu do roku 2011, kiedy to wynosiła 155, o 45 ofert w 2012 roku i o 30 w roku 2013.

Tabela 25. Wykaz zawodów z największą ilością ofert pracy.

2011 rok		2012 rok		2013 rok	
nazwa zawodu	liczba ofert pracy	nazwa zawodu	liczba ofert pracy	nazwa zawodu	liczba ofert pracy
sprzedawca	115	technik prac biurowych	145	technik prac biurowych	136
technik prac biurowych	114	sprzedawca	119	sprzedawca	90
telemarketer	60	robotnik gospodarczy	86	robotnik gospodarczy	34
robotnik gospodarczy	53	szwaczka	77	robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	30
przedstawiciel handlowy	50	doradca klienta	46	szwaczka	21
szwaczka	46	telemarketer	46	fryzjer	16
technik administracyjny	36	przedstawiciel handlowy	41	pomoc kuchenna	13
magazynier	23	fryzjer	25	magazynier	12
robotnik budowlany	20	kucharz	21	przedstawiciel handlowy	11

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Najwięcej ofert pracy dotyczyło takich zawodów, jak: sprzedawca (2011 rok – 115 ofert, 2012 rok – 119, 2013 rok – 90), technik prac biurowych (2011 rok – 114 ofert, 2012 rok –

145, 2013 rok – 136) oraz robotnik gospodarczy (2011 rok – 53 oferty, 2012 rok – 86, 2013 rok – 34). Wyraźnie rysuje się brak ofert dla osób z wykształceniem wyższym

Tabela 26. Wykaz branż z największą ilością ofert pracy.

2011 rok		2012 rok		2013 rok	
<i>nazwa branży</i>	<i>liczba ofert pracy</i>	<i>nazwa branży</i>	<i>liczba ofert pracy</i>	<i>nazwa branży</i>	<i>liczba ofert pracy</i>
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	308	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	259	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	253
Przetwórstwo przemysłowe	208	Przetwórstwo przemysłowe	188	Przetwórstwo przemysłowe	202
Budownictwo	110	Budownictwo	115	Budownictwo	124
Administracja publiczna	100	Administracja publiczna	97	Działalność w zakresie usług administrowania	93
Działalność w zakresie usług administrowania	73	Działalność w zakresie usług administrowania	75	Administracja publiczna	88

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Do branż z największą ilością ofert pracy należały: handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów – 25,4% (w 2011 roku – 308 ofert, w 2012 – 259, w 2013 – 253), przetwórstwo przemysłowe- 17,2% (w 2011 roku – 208 ofert, w 2012 – 188, w 2013 – 202), budownictwo – 10,3% (w 2011 roku –110 ofert, w 2012 – 115, w 2013 – 124), administracja publiczna – 8,1% (w 2011 roku – 100 ofert, w 2012 – 97, w 2013 – 88).

Tabela 27. Bezrobotni w Koninie zarejestrowani na 1 ofertę pracy w porównaniu z miastami na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Województwo wielkopolskie</i>	<i>Kalisz</i>	<i>Konin</i>	<i>Leszno</i>	<i>Poznań</i>
IV kwartał 2010	61	32	135	10	78
IV kwartał 2011	72	58	81	24	35
IV kwartał 2012	73	90	151	95	68

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

W całym badanym okresie w Koninie na jedną ofertę pracy przypadało najwięcej bezrobotnych w porównaniu do miast na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.

Szanse na ograniczanie bezrobocia upatrywane są w tworzeniu nowych miejsc pracy i powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych.

Tabela 28. Podmioty gospodarcze w Koninie.

Lata	Liczba podmiotów gospodarczych				
	ogółem	w tym sektor prywatny		nowo zarejestrowanych	wyrejestrowanych
		razem	podmioty gospodarcze ogółem = 100		
2010	8358	8166	97,7	950	560
2011	8115	7926	97,7	765	932
2012	8327	8136	97,7	851	610
I półrocze 2013	8356	8164	97,7	386	-
		Ogółem		2 952	2 102

Zródło: Urząd Miejski w Koninie.

Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w 2010 roku wynosiła 8358. W roku 2011 nastąpił spadek o 2,9%, natomiast w pierwszym półroczu 2013 roku nastąpił powrót do liczby podmiotów z roku 2010. Od stycznia 2010 roku do 30 czerwca 2013 r. zarejestrowano 2952 nowe podmioty gospodarcze, z czego 97,7% w sektorze prywatnym. W latach 2010 – 2012 zarejestrowano 2566 nowych firm, wyrejestrowano – 2102. W analizowanym okresie liczba nowo utworzonych podmiotów gospodarczych przewyższała więc liczbę wyrejestrowanych.

Na uwagę zasługuje fakt, że wiele nowo zarejestrowanych firm powstało ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w wyniku działań podejmowanych na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy (tabela 35.) w Koninie w 2011 roku działalność gospodarczą podjęły 104 osoby, w 2012 roku – 71 osób, w 2013 roku – 74 osoby.

Tabela 29. Podmioty gospodarcze w Koninie według branż w latach 2011-2013.

Podmioty gospodarcze w mieście w wybranych sekcjach PKD (Polska Klasyfikacja Działalności)			
Sekcja	Liczba podmiotów		
Wyszczególnienie	2011	2012	I półrocze 2013
Ogółem	8 115	8 327	8 356
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	96	93	91
przetwórstwo przemysłowe	632	648	645
budownictwo	876	898	910

handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów	2303	2287	2271
transport i gospodarka magazynowa	478	467	467
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	140	154	160
informacja i komunikacja	180	191	191
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	378	377	372
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	368	378	378
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	256	270	278
administracja publiczna i obrona narodowa	32	31	31
edukacja	292	364	376
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	563	583	583
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	134	148	154
pozostała działalność usługowa	569	581	589

Źródło: Urząd Miejski w Koninie.

Na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Koninie w okresie od stycznia 2011 roku do I półrocza 2013 roku najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w sekcji „Handel i naprawy pojazdów” - stanowiły one 27,2% ogółu podmiotów. Na kolejnych miejscach plasowały się podmioty z sekcji budownictwo – 10,9% oraz przetwórstwo przemysłowe z udziałem 7,8%.

Dotychczasowe dane wskazują, że wzrost zatrudnienia oraz generowanie nowych miejsc pracy dokonuje się przede wszystkim przez sektor handlu i usług.

Tabela 30. Zatrudnienie w przemyśle i w budownictwie oraz w usługach.

Lata	Zatrudnieni ogółem	Zatrudnieni w przemyśle i w budownictwie	Zatrudnieni w usługach	Wskaźnik zatrudnienia w przemyśle (w %)	Wskaźnik zatrudnienia w usługach (w %)
2010	21003	7680	13242	36,6	63,0
2011	20625	7463	13072	36,2	63,4
2012	20294	7259	12988	35,8	64,0

Źródło: Urząd Miejski w Koninie.

W 2012 roku w usługach zatrudnionych było 64%, natomiast w przemyśle i budownictwie pracowało 35,8% ludności. W latach 2010 – 2012 wskaźnik zatrudnienia w usługach wzrósł o 6%, a w przemyśle i budownictwie spadł o 4%.

Tabela 31. Podmioty gospodarcze w Koninie według liczby zatrudnionych.

Wyszczególnienie	Ogółem	0 – 9	10 – 49	50 – 249	250-999	1000 i więcej
Rok 2011	8115	7682	328	95	6	4

Rok 2012	8327	7895	330	92	6	4
I półrocze 2013	8356	7931	322	93	6	4
III kw. 2013	8383	7952	329	92	6	4

Źródło: Urząd Miejski w Koninie.

Cechą specyficzną miasta jest duże znaczenie małych i średnich firm. W zbiorowości podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w Koninie przeważały firmy zatrudniające do 9 pracowników oraz od 10 do 49. W roku 2011 podmioty te stanowiły 94,7% ogółu zarejestrowanych, w 2012 i 2013 roku – 94,8%. W perspektywie kolejnych lat miejsca pracy będą tworzyły podmioty sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które elastycznie dostosowują się do zmieniających się warunków ekonomicznych.

W 2013 roku pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy zamiar dokonania zwolnień grupowych 308 osób, tj. 290 osób więcej niż w roku 2012 i 40 osób mniej niż w roku 2011. Faktyczna liczba zwolnionych wyniosła w 2013 roku 71 osób (237 osób mniej niż przewidywano), w 2012 roku – 15 osób (3 osoby mniej niż przewidywano) i w 2011 roku – 222 osoby (126 mniej niż zakładano). W analizowanym okresie łącznie zaniechano zwolnień grupowych w stosunku do 352 osób.

Tabela 32. Zgłoszenia i zwolnienia grupowe.

Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	2013
Liczba zakładów pracy, które zgłosiły zamiar zwolnień grupowych	5	2	5
Liczba osób przewidzianych do zwolnienia	348	18	308
Liczba zakładów, które dokonały zwolnień grupowych	4	2	4
Liczba osób zwolnionych grupowo	222	15	71
Liczba osób, w stosunku do których zaniechano zwolnień grupowych	126	3	237

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Każdego roku na rynek pracy subregionu konińskiego wchodzi absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych.

Tabela 33. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych oraz absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni do dnia 31 października w roku ukończenia nauki.

Typ szkoły	2009/2010			2010/2011			2011/2012		
	Liczba szkół	Liczba absolwentów	Liczba zarejestrowanych absolwentów oraz %	Liczba szkół	Liczba absolwentów	Liczba zarejestrowanych absolwentów oraz %	Liczba szkół	Liczba absolwentów	Liczba zarejestrowanych absolwentów oraz %
zasadnicze									

szkoły zawodowe	5	376	122 32,4%	6	390	122 31,3%	7	398	98 24,6%
technika	5	691	184 26,6%	5	651	118 18,1%	5	652	132 20,2%
licea ogólnokształcące	15	1105	62 5,6%	15	1057	71 6,7%	15	1233	70 5,7%
licea profilowane	4	322	35 10,9%	4	284	18 6,3%	4	219	25 11,4%
szkoły policealne (w tym zaoczne)	14	348	34 9,8%	12	318	34 10,7%	13	372	12 3,2%
szkoły artystyczne	2	26	4	2	17	0	2	38	0
szkoły wyższe*	1			1	1414	189 13,4%	1	1350	186 13,8%
suma absolwentów w	x	x	x	x	x	x	x	4262	523

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu.

* Spośród szkół wyższych na terenie miasta Konina tylko Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa prowadziła ewidencję absolwentów i kierunków studiów.

Konin posiadał szeroką ofertę edukacyjną, tak dla młodzieży, jak i dorosłych, którzy chcieli zdobyć edukację lub podwyższyć swoje kwalifikacje. Powyższa tabela zawiera dane ze szkół, które prowadziły ewidencję absolwentów. Na ich przykładzie zobrazowana została sytuacja absolwentów na konińskim rynku pracy.

Pośród szkół ponadgimnazjalnych najwięcej absolwentów rocznika 2011/2012 (28,9% wszystkich absolwentów) kończyło licea ogólnokształcące. W analizowanym okresie tylko 5,7% uczniów tych szkół zarejestrowanych było w urzędzie pracy po zakończeniu roku szkolnego, tj. w okresie do końca października danego roku szkolnego. W ewidencji bezrobotnych, bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowili najmniejszą populację.

Technika każdego roku wprowadzały na koniński rynek pracy znaczącą liczbę osób, zajmując pod tym względem drugą z kolei pozycję wśród wszystkich szkół ponadgimnazjalnych z rocznika 2011/2012 (15,3% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych). Mimo, że na rynku pracy brakowało osób wykształconych w konkretnych zawodach, w tym także technicznych, absolwenci techników od wielu lat stanowili znaczną grupę bezrobotnych (20,2%).

Trzecią pozycję wśród szkół pod względem ilości absolwentów stanowiły zasadnicze szkoły zawodowe (9,3% wszystkich absolwentów.) W analizowanym okresie najwięcej uczniów, właśnie szkół zawodowych, rejestrowało się w PUP do dnia 31 października w roku

ukończenia nauki (2009/2010 – 32,4% absolwentów, 2010/2011 – 31,3%, 2011/2012 – 24,6%).

Ze sprawozdań PUP w Koninie wynikało, że niezmiennie w zasadniczych szkołach zawodowych problemem pozostawało niedopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Najliczniej wybierane były te same zawody, które nadwyzkowo występowały na konińskim rynku pracy, tj. kucharz małej gastronomii oraz mechanik pojazdów samochodowych. W 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy w Koninie nie posiadał ofert dla kucharzy małej gastronomii, natomiast w 2012 roku posiadał 21 ofert, co stanowiło 1,8 % wszystkich ofert.

Aktywizacja osób bezrobotnych i lepsze wykorzystanie zasobów pracy powinny stanowić istotny element polityki rozwojowej miasta.

Tabela 34. Aktywizacja osób bezrobotnych.

Nazwa instytucji	Aktywizacja osób bezrobotnych		
	Ilość osób		
	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	164	158	170
Urząd Miejski	-	117	216
Agencja Rozwoju Regionalnego	191	175	202
Powiatowy Urząd Pracy	560	602	577
Koniński Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej	55	55	229
Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich	18	30	0
Ogółem	988	1 137	1 394

Źródło: Dane pochodzą z instytucji wymienionych w tabeli.

W okresie od stycznia 2011 roku do grudnia 2013 roku aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu objętych było w Koninie 3 519 osób. Z analizy danych wynika, że każdego roku wzrastała liczba osób objętych programami i projektami, których nadrzędnym celem była aktywizacja bezrobotnych i przeciwdziałanie bezrobociu. Największy w tym udział w poszczególnych latach miał PUP (56,6% w roku 2011, 52,9% - 2012 i 41,4 – 2013 r.), ARR (19,3% w 2011 r., 15,4% - 2012 r., 14,5% - 2013 r.) oraz MOPR (16,6 % w roku 2011, 13,9 % - 2012 r. , 12,2 % - 2013 r.) Środki na aktywizację pochodziły z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, budżetu miasta oraz środków własnych realizatorów programów i projektów.

Tabela 35. Aktywizacja osób bezrobotnych (mieszkańców Konina) w poszczególnych formach w latach 2011-2013.

Rodzaj aktywizacji	2011 rok	2012 rok	2013 rok
	Liczba osób		
podjęcie działalności gospodarczej	104	71	74
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	84	55	39
staże	153	240	249
przygotowanie zawodowe	0	7	6
roboty publiczne	30	42	35
prace interwencyjne	25	35	26
szkolenia	144	152	148
prace społecznie użyteczne	20	0	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

W Koninie najwięcej osób skorzystało ze staży i szkoleń. Była to w ostatnich latach najczęściej stosowana przez Powiatowy Urząd Pracy forma pomocy osobom bezrobotnym w zdobywaniu kwalifikacji zawodowych. Wiele osób bezrobotnych zdecydowało się również na podjęcie działalności gospodarczej.

5.2. *Bezdomność*

Bezdomność określana jest, jako jeden z najdotkliwszych problemów społecznych obok przemocy, ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, chorób cywilizacyjnych.

Problem bezdomności powinien być rozwiązywany nie tylko poprzez pomoc społeczną, ale przy współdziałaniu z innymi podmiotami, które bezpośrednio związane są z tym zjawiskiem. Są nimi m.in. służba zdrowia, sąd, policja i wydziały urzędu miejskiego. Wszystkie elementy systemu wsparcia jakie zapewnia miasto osobom bezdomnym, takie jak profilaktyka, interwencja oraz integracja, powinny być brane pod uwagę. Profilaktyka bezdomności, to przede wszystkim działania skierowane do osób zalegających z opłatami czynszowymi, zagrożonych przemocą w rodzinie i uzależnionych. Wymiar interwencyjny, to świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej oraz pomoc w postaci noclegu i schronienia dla osób będących w potrzebie. Wymiar integracji, to umożliwienie osobom bezdomnym uczestnictwa w programach i projektach nastawionych na aktywizację społeczną i zawodową, a także wszelkiego rodzaju inicjatywy zmierzające do usamodzielnienia się osoby bezdomnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, przy współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem, świadczył pomoc w postaci schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania, podstawowych środków higieny i leków dla osób bezdomnych w mieście. Pomoc ta miała charakter kompleksowy. Przedstawiciele lokalnych instytucji (Policja, Straż Miejska, Służba Ochrony

Kolei, Polski Czerwony Krzyż, Urząd Miejski, NGO) ustalili zasady i zakres współpracy w działaniach na rzecz bezdomnych. Wspólne działania obejmowały, wizytacje ogrodów działkowych przez pracowników socjalnych, przedstawicieli Straży Miejskiej i Komendy Miejskiej Policji. Wizytacje miały na celu zdiagnozowanie sytuacji osób bezdomnych, zaproponowanie pomocy zgodnej z potrzebami, oraz skierowanie do noclegowni lub schroniska. W okresie zimowym regularnie monitorowano miejsca niezamieszkałe, w których mogli przebywać bezdomni.

W latach 2011 – 2012 realizowane było przez MOPR zadanie - „Gminne programy aktywizacji społeczno – zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego” w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”, współfinansowanego ze środków własnych oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Uczestniczyło w nim 10 osób długotrwale bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym bezdomni, którzy podnosili swoje kwalifikacje zawodowe, poprzez ukończenie szkolenia „Roboty wykończeniowe w budownictwie”. Ponadto odbyli staż zawodowy w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koninie. Miasto Konin przeznaczyło 14 lokali socjalnych, w których były wykonane prace wykończeniowe przez uczestników projektu. Mieszkania zostały zaadaptowane także dzięki zakupionym materiałom, narzędziom i wyposażeniu, ze środków dotacji. Efektem finalnym było otrzymanie przez uczestników programu 10 lokali socjalnych Projekt był nowatorski na skalę ogólnopolską.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie realizuje „Program wychodzenia z bezdomności na lata 2007 -2015”, który ma na celu przeciwdziałanie poszerzaniu się i utrwalaniu zjawiska bezdomności oraz dążenie do społecznego i ekonomicznego usamodzielnienia się osób bezdomnych, a także ich pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym.

Na terenie miasta Konina funkcjonują dwie placówki dla bezdomnych prowadzone przez Polski Czerwony Krzyż: Dom Noclegowy dla Bezdomnych oferujący 39 miejsc i Schronisko dla Bezdomnych - 20 miejsc. Głównym celem działania wymienionych placówek jest pomoc mieszkańcom miasta w przezwyciężaniu stanu bezdomności, także w oparciu o gminne programy: „Wyjścia z bezdomności” oraz „Aktywizacji, resocjalizacji i terapii”, w których zachęcano i motywowano podopiecznych do intensywnego poszukiwania pracy, zmiany sposobu myślenia oraz wspierano ich psychicznie. Aby podejmowane działania przynosiły oczekiwane, pozytywne efekty bezdomni zobowiązani byli do przestrzegania regulaminu, który określa podstawowe obowiązki, zadania oraz prawa mieszkańców. Uczulano

mieszkańców, aby wspierali się wzajemnie, pomagali szczególnie słabszym, chorym oraz okazywali sobie tolerancję i wyrozumiałość.

W 2011 roku w noclegowni i schronisku przebywało 102 bezdomnych, w tym 11 kobiet i 91 mężczyzn; w 2012 roku – 109 osób (9 kobiet i 100 mężczyzn), natomiast w roku 2013 - 95 osób - w tym 8 kobiet i 87 mężczyzn. Jak wynika z przedstawionych danych blisko 90% bezdomnych stanowili mężczyźni.

Problemem miasta jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych. Liczba gospodarstw domowych uprawnionych do przydziału lokali socjalnych w 2011 r. wynosiła 305, w 2012 roku - 290, natomiast w roku 2013 - 372. Zarejestrowane wyroki eksmisyjne z prawem do lokalu socjalnego w latach 2011- 2013 wynosiły odpowiednio: 203, 179 i 223, natomiast zasądzonych wyroków eksmisyjnych bez prawa do lokalu socjalnego (tymczasowe pomieszczenia), w tych samych latach było: 54, 48 i 64. Należy podkreślić, że mimo tylu zasądzonych wyroków eksmisyjnych, nie zastosowano procedury eksmisji osób na bruk.

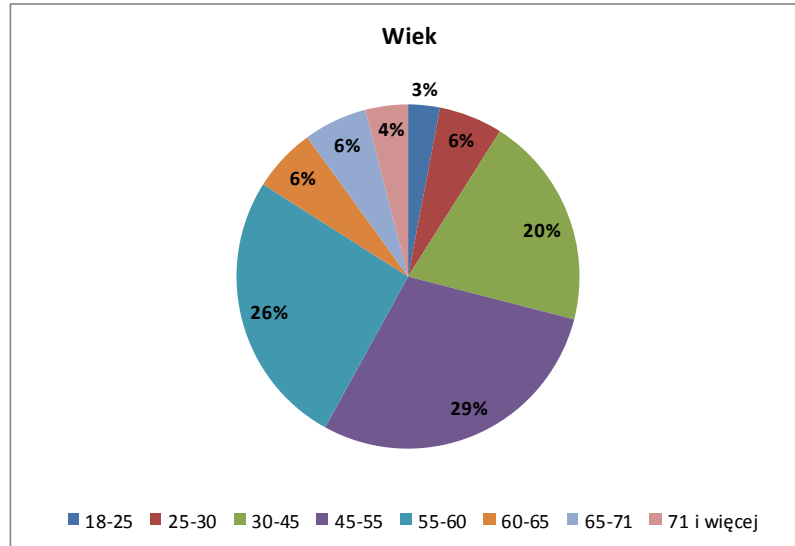
Osoby bezdomne rokrocznie otrzymują lokale socjalne oraz są umieszczane w Domu Pomocy Społecznej. I tak: w 2011 roku 3 osoby otrzymały lokal socjalny, a 4 zostały umieszczone w DPS, w 2012 roku 8 osób otrzymało lokal socjalny, 2 zostały umieszczone w DPS, natomiast w 2013 roku 3 osoby bezdomne otrzymały lokal socjalny, a 2 zostały umieszczone w DPS. Do końca czerwca 2014 roku 1 osoba otrzymała lokal socjalny i 2 trafiły do DPS.

Do zbadania skali zjawiska bezdomności w Koninie wykorzystano dane liczbowe pozyskane z: MOPR, PCK, Wydziału Spraw Lokalowych Urzędu Miejskiego w Koninie, Policji, oraz z przeprowadzonego ogólnopolskiego badania ilości osób bezdomnych w nocy z 7 na 8 lutego 2013 roku, a także z badania ankietowego przeprowadzonego przez pracowników MOPR wśród 80 bezdomnych przebywających na terenie miasta.

Wyniki badania ankietowego przedstawiają się następująco, 84% badanych stanowili mężczyźni, 16% - kobiety. Większość bezdomnych to osoby w wieku 45 - 55 lat, z wykształceniem zawodowym, rozwiedzeni. W populacji badanych 40% stanowiły osoby niepełnosprawne – w znacznej części z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz całkowitą niezdolnością do pracy; 91% posiadało rodzinę, z czego 72% utrzymywało z nią kontakt. Głównymi przyczynami bezdomności były eksmisja, uzależnienia i utrata pracy. Około 64% badanych chorowało, 24% z nich nie leczyło się, a 15 osób nie posiadało ubezpieczenia zdrowotnego. Większość bezdomnych uzależniona była od alkoholu - 94% podejmowało próby leczenia. Wśród badanych 29 osób było karanych. Większość badanych

przebywa w schronisku i noclegowni w Koninie, wielu złożyło wnioski o mieszkanie socjalne, a około 30% obecnie zamieszkuje w altankach. Większość bezdomnych korzysta z pomocy MOPR. Pozytywną stroną jest fakt, że połowa ankietowanych traktuje swoją sytuację, jako przejściową.

Wykres 10. Wiek osób

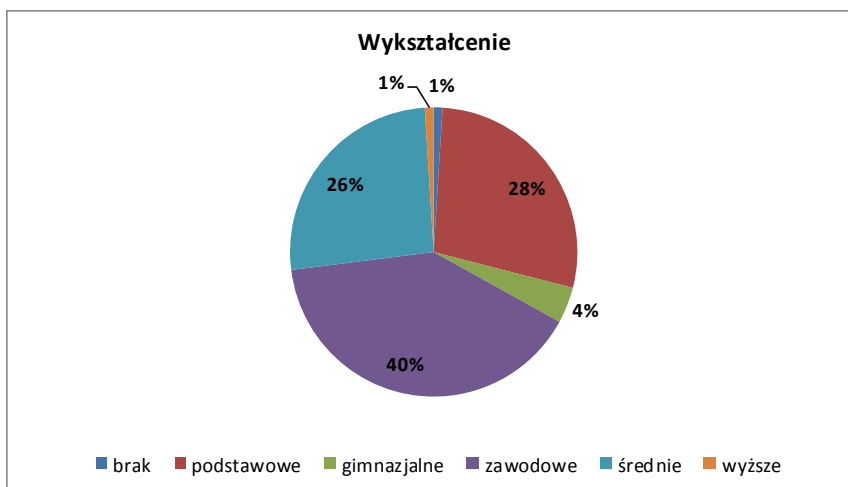

bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z powyższego wykresu większość bezdomnych stanowiły osoby w wieku 45-55 lat (29%) oraz pomiędzy 55 a 60 rokiem życia (26%). Liczną populację stanowili także bezdomni w wieku 30-45 lat (20%). Natomiast najmniej bezdomnych - 3% odnotowano wśród osób pomiędzy 18 a 25 rokiem życia; 4% w wieku 71 lat i powyżej oraz po 6% w przedziałach wiekowych 25-30 lat, 60-65, 65-71.

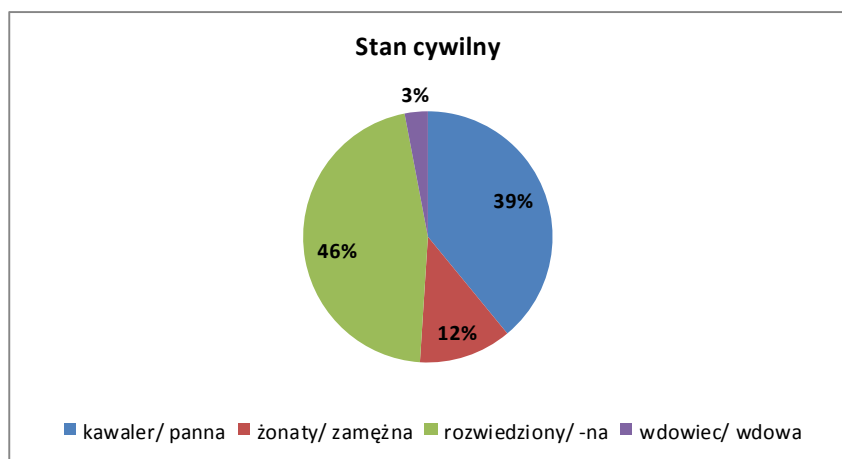
Wykres 11. Wykształcenie osób bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Wśród ankietowanych najczęściej legitymowało się wykształceniem zawodowym - 40% ogółu badanych. Bezdomni z wykształceniem na poziomie podstawowym stanowili 28%, natomiast średnim - 26%. Wykształcenie gimnazjalne posiadało 4% respondentów, a 1% - wykształcenie wyższe lub brak wykształcenia.

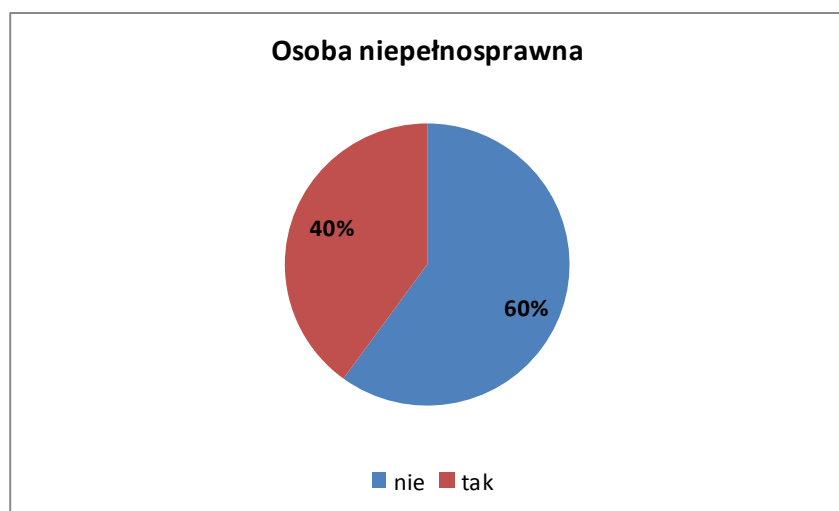
Wykres 12. Stan cywilny osób bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z powyższego wykresu wśród ankietowanych 46% stanowiły osoby rozwiedzione, 12% pozostające w związku małżeńskim, 39% były stanu wolnego, natomiast 3% - wdowami lub wdowcami.

Wykres 13. Osoby niepełnosprawne wśród bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

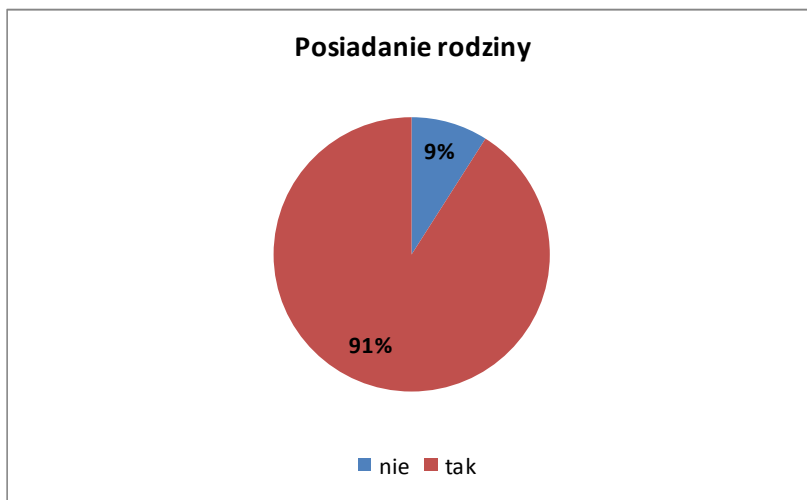
Osoby posiadające stopień niepełnosprawności stanowiły 40% ankietowanych, 60% badanych nie zadeklarowało się jako osoby z niepełnosprawnościami. Wśród bezdomnych 20 osób posiadało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 8 osób -

II grupę/całkowitą niezdolność do pracy, a 5 bezdomnych posiadało znaczny stopień niepełnosprawności.

I grupę/całkowitą niezdolnością do pracy i do samodzielnej egzystencji legitymowały się 3 osoby. Kolejni 3 respondenci posiadali III grupę/częściową niezdolność do pracy, natomiast u 1 osoby orzeczony był lekki stopień niepełnosprawności.

Z danych ankietowych wynika, że 77% badanych bezdomnych posiadało ubezpieczenie zdrowotne, 19% respondentów go nie posiadało, natomiast 4% bezdomnych nie potrafiło odpowiedzieć czy posiada wymienione ubezpieczenie.

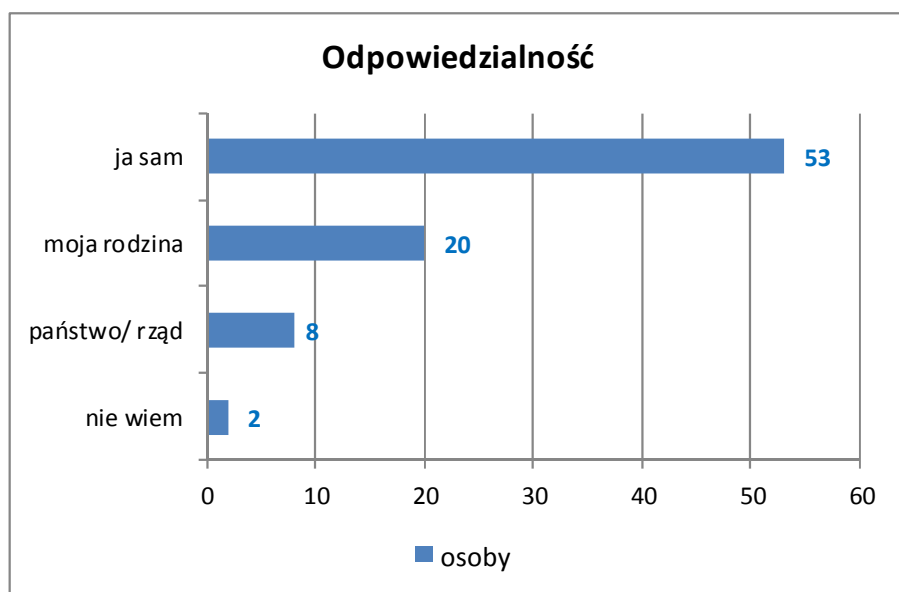
Wykres 14. Posiadanie rodziny przez bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie o stan posiadania rodziny 91% badanych odpowiedziało, że posiada rodzinę, 9% że są osobami samotnymi. Przebadanych 38% bezdomnych posiada dzieci, 24% ma rodziców, 38% posiada rodzeństwo, 72% utrzymuje kontakty z rodziną, a 28% nie utrzymuje żadnych kontaktów z najbliższą rodziną.

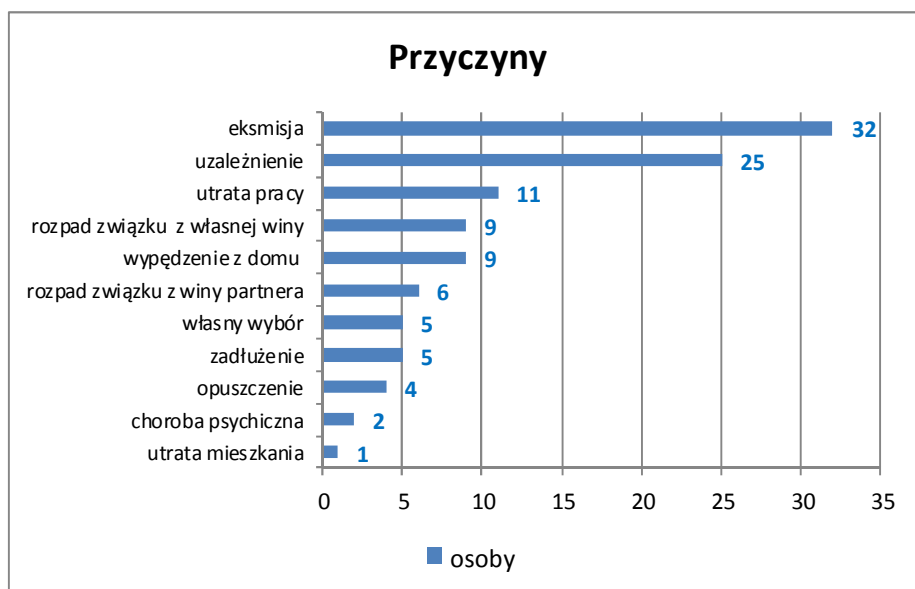
Wykres 15. Wskazania dotyczące największej odpowiedzialności za bezdomność.

Źródło: Opracowanie własne.

Najwięcej ankietowanych (53 osoby) odpowiedzialnymi za swoją bezdomność uważali samych siebie, 20 stwierdziło, że za sytuację, w której się znaleźli odpowiedzialność ponosi ich rodzina. Najmniej z nich - 8 bezdomnych uważało, że winę ponosił rząd/państwo, a 2 nie potrafiło wskazać, kto jest odpowiedzialny za ich bezdomność.

Wykres 16. Przyczyny bezdomności badanych osób.

Źródło: Opracowanie własne.

Jako przyczynę bezdomności 32 ankietowanych podało eksmisję, a 25 – uzależnienie. Według 11 osób przyczyną ich bezdomności była utrata pracy; 9 - rozpad związku z własnej winy; 6 - rozpad związku z winy partnera. Przyczynę wypędzenia z domu podało 9 ankietowanych, po 5 respondentów wskazało zadłużenie lub własny wybór. Najmniej

badanych, bo tylko 4 uznało, iż przyczyną ich bezdomności było opuszczenie, 3 - zły stan zdrowia, 2 osoby podały chorobę psychiczną, a 1 - utratę mieszkania.

Wykres 17. Przyczyny nie poszukiwania pracy.

Źródło: Opracowanie własne.

Osoby bezdomne podając przyczyny nieposzukiwania pracy w większości wskazywały na swoją niepełnosprawność. Natomiast w mniejszym stopniu podawały inne przyczyny, które ich zdaniem uniemożliwiały im aktywność zawodową.

Wykres 18. Uzależnienie bezdomnych.

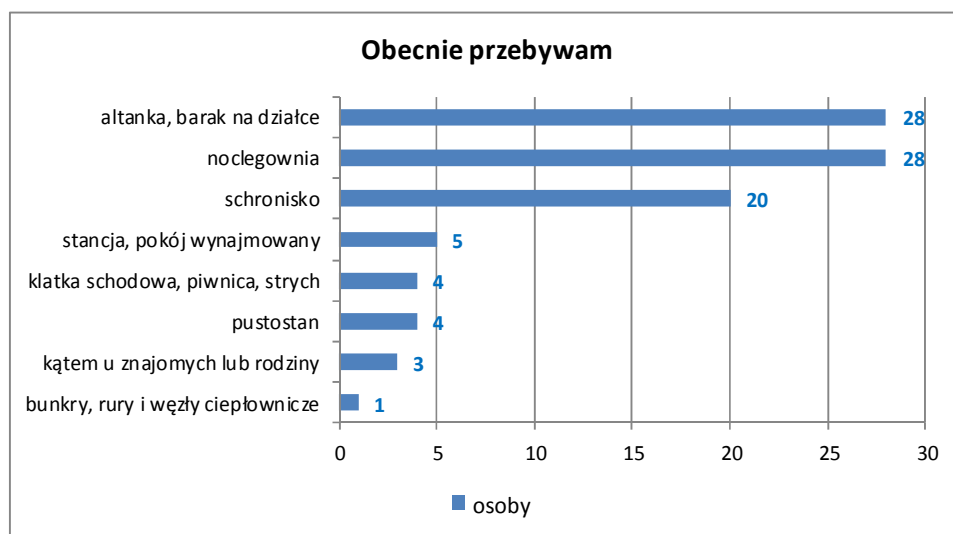

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wskazuje powyższy wykres 59% ankietowanych przyznało się do uzależnienia, natomiast 41% podało, że nie są uzależnieni. Do uzależnienia od alkoholu przyznało się 56% badanych bezdomnych; 41% respondentów jest uzależnionych od papierosów, a 3% od substancji psychoaktywnych.

Wśród badanych 32% populacji przyznało, że wielokrotnie miało ciągi picia alkoholu; 48 % twierdziło, że nie miało takiego problemu w ostatnim czasie, a 20% ankietowanych przyznało się do kilkukrotnych ciągów picia. Należy podkreślić, że 94% badanych podejmowało próby rozwiązania problemu uzależnień, natomiast 6% ankietowanych nie podejmowało takich prób.

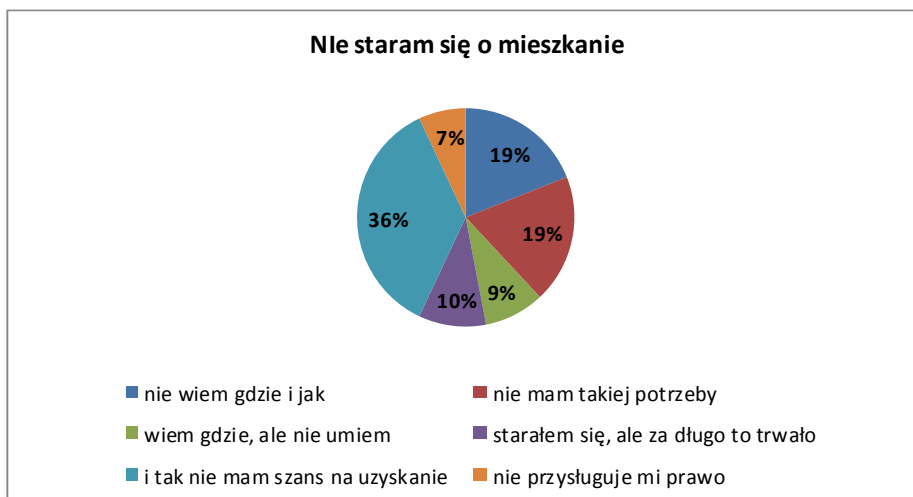
Wykres 19. Miejsce pobytu osób bezdomnych.

Źródło: Opracowanie własne.

Z danych ankietowych wynika, że 28 bezdomnych przebywało w noclegowni, 28 mieszkało w altankach lub barakach na działce, 20 badanych przebywało w schronisku dla bezdomnych, 5 mieszkało na stacji lub wynajmowało pokój, 4 ankietowanych zamieszkiwało pustostany. Na klatce schodowej, w piwnicach lub na strychu przebywało 4 respondentów, „kątem” u rodziny lub znajomych mieszkało 3 badanych, a 1 ankietowany podał, że przebywał w bunkrach, rurach lub węzłach ciepłowniczych.

Wykres 20. Przyczyny nie ubiegania się o mieszkanie.

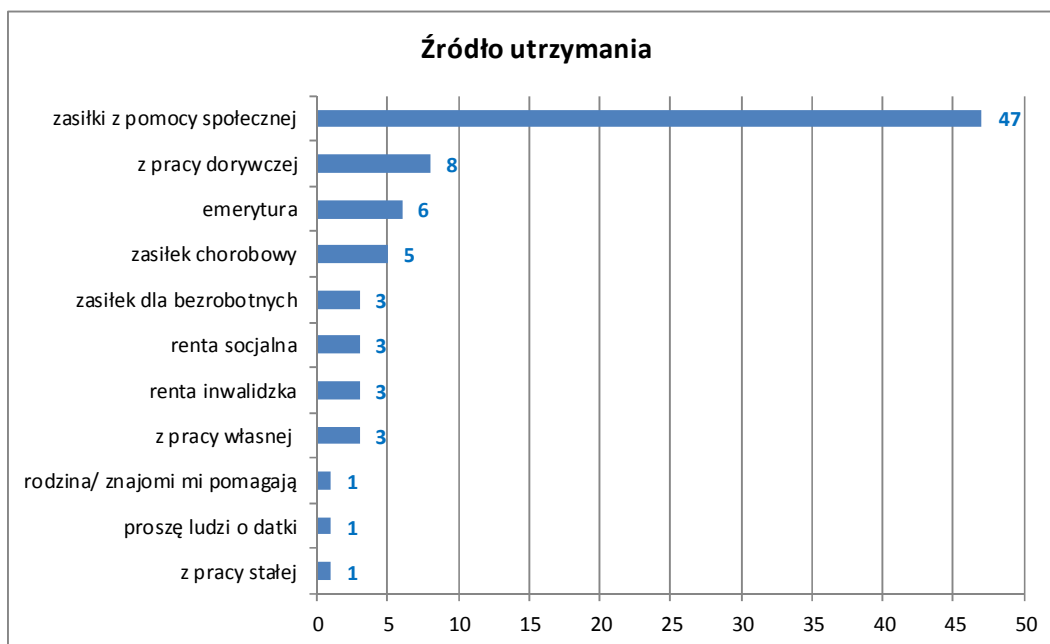

Źródło: Opracowanie własne.

Większość bezdomnych (36%) nie widziało szans na otrzymanie lokalu socjalnego; 19% - nie widziało potrzeby starania się o lokal oraz nie wiedziało, gdzie i jak postarać się o otrzymanie lokalu socjalnego.

Należy podkreślić, że 53% badanych miało złożony wniosek w Wydziale Spraw Lokalowych Urzędu Miejskiego w Koninie o przyznanie mieszkania socjalnego, natomiast 47% ankietowanych nie składało takiego wniosku.

Wykres 21. Źródło utrzymania osób bezdomnych.

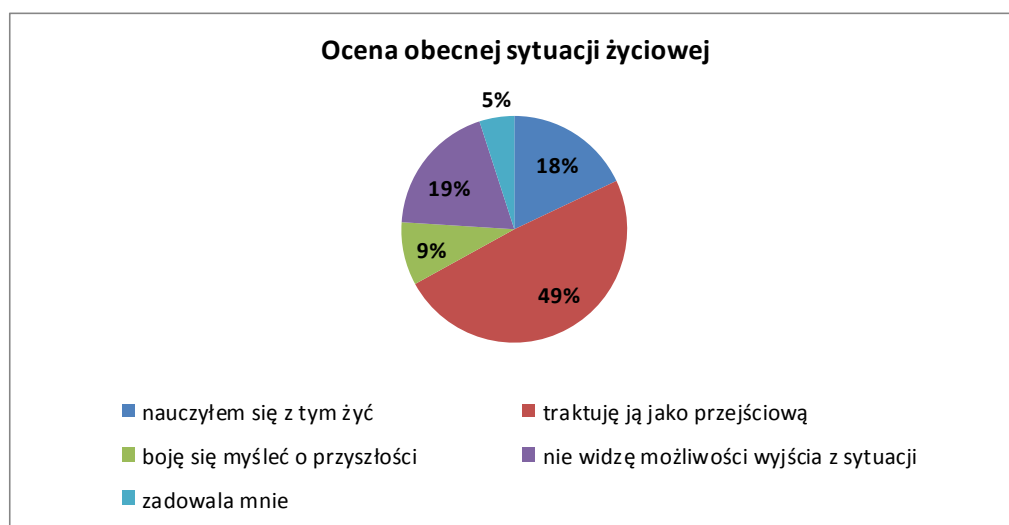

Źródło: Opracowanie własne.

Spośród 80 bezdomnych, przebywających na terenie miasta, którzy poddani zostali badaniu ankietowemu, 47 (ponad 50%) korzystała z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

w Koninie. Jak wskazuje powyższy wykres 8 badanych utrzymywało się z prac dorywczych; 6 posiadało prawo do emerytury; 5 pobierało zasiłek chorobowy, po 3 ankietowanych utrzymywało się z: pracy własnej, renty inwalidzkiej, renty socjalnej oraz zasiłku dla bezrobotnych. Natomiast 1 osoba wskazała pracę stałą, 1 - datki od ludzi i 1 - pomoc rodziny lub znajomych.

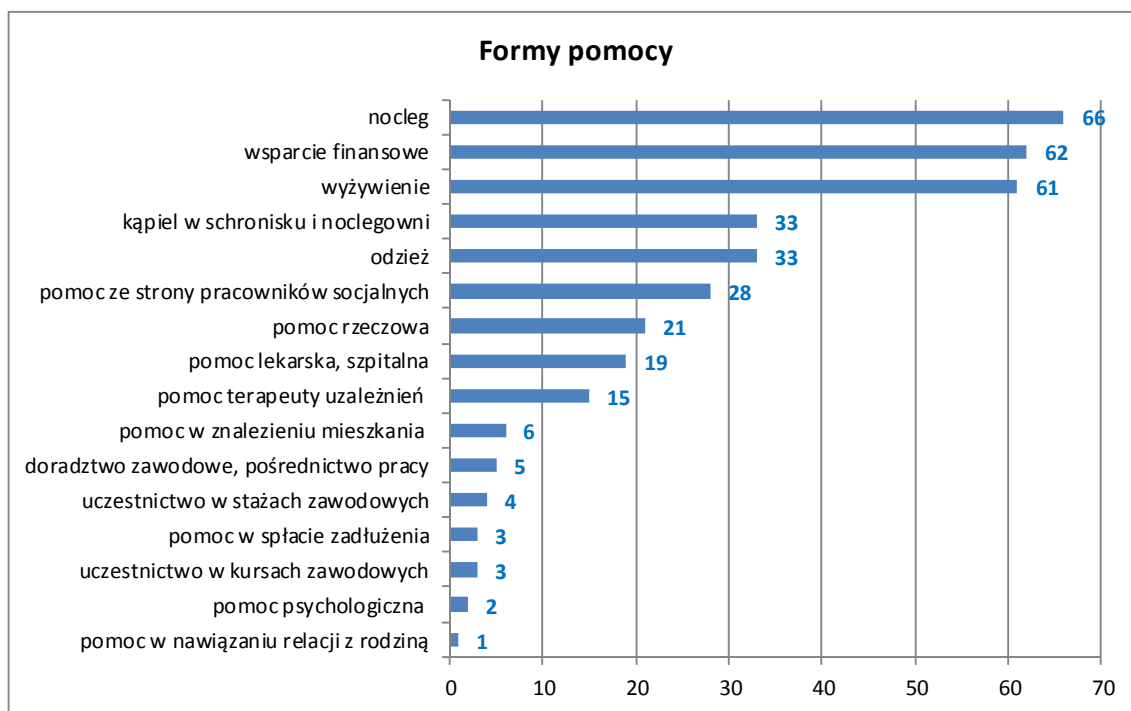
Wykres 22. Ocena własnej sytuacji życiowej.

Źródło: Opracowanie własne.

Obecną sytuację życiową 49% ankietowanych traktowało jako przejściową, 19% badanych nie widziało możliwości wyjścia z obecnej sytuacji, a 18% nauczyło się żyć ze swoją bezdomnością. Natomiast zadowolonych z obecnej sytuacji życiowej było 5% ankietowanych, a 9% bało się myśleć o przyszłości.

Wykres 23. Preferowane przez bezdomnych formy pomocy.

Źródło: Opracowanie własne.

Spośród ankietowanych 66 osób, jako najważniejszą formę pomocy wymieniło nocleg; 62 - wsparcie finansowe, 61 - wyżywienie. Po 33 respondentów wskazało odzież oraz kąpiel w schronisku lub noclegowni. Natomiast pomoc ze strony pracowników socjalnych była najważniejsza dla 28 badanych. Dla bezdomnych ważnym był również dostęp do lekarza i terapeuty uzależnień. Najmniej wskazań dotyczyło aktywizacji zawodowej oraz nawiązania relacji z rodziną.

5.3. Uzależnienia

Spośród wielu problemów społecznych, jakie występują w Polsce, problemy związane z uzależnieniami mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz ekonomicznych i społecznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi rodzina osoby uzależnionej oraz budżet gminy i państwa.

Trudna do ustalenia jest liczba osób uzależnionych od alkoholu, żyjących w ich otoczeniu i doświadczających z tego powodu problemów, oraz osób pijących szkodliwie. Poniższa tabela przedstawia dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym obszarze.

Tabela 36. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe).

Wyszczególnienie	w Polsce 38,6 mln	w mieście 100 tys.	w mieście 25 tys. mieszk.	w gminie 10 tys. mieszk.

			<i>mieszk.</i>		
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że liczba osób uzależnionych od alkoholu stanowi około 2% populacji, natomiast liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików, to około 4% populacji. Na tej podstawie możemy przyjąć, że w Koninie może być około 1 500 – 1 600 osób uzależnionych od alkoholu, natomiast liczba dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym wynosi około 3 100 – 3 200. Dzieci te żyją w silnym stresie, doświadczają poczucia niepewności i obaw o przetrwanie oraz bezpieczeństwo rodziny.

Rozmiary szkód spowodowanych przez alkohol mogą być minimalizowane poprzez skuteczną politykę wobec niego i problemów z nim związanych. Przeciwdziałanie alkoholizmowi powinno być prowadzone w szczególności na szczeblu lokalnym. Narkomania, z którą także ma do czynienia współczesne społeczeństwo polskie, dotyczy przede wszystkim ludzi młodych. Wpływ na zjawisko narkomanii w Polsce, jak również w Koninie ma niewątpliwie sytuacja ogólnospołeczna, np.: rosnące bezrobocie, brak perspektyw i trudna sytuacja materialna wielu grup społecznych, brak autorytetów, brak celów życiowych i możliwości zmiany własnej sytuacji. Narkomania powoduje szkody we wszystkich sferach życia człowieka – zaburza bezpieczeństwo i ogólny stan zdrowia, a także wpływa na relacje rodzinne i międzyludzkie. Niepokojący staje się fakt, iż zwiększa się dostępność, podaż oraz różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, w dużej mierze tzw. „dopalaczy”.

W celu skutecznego przeciwdziałania problemom uzależnień konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz reintegracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na gminnym szczeblu szereg tych działań wyznaczają:

gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, programy przeciwdziałania narkomanii.

Na terenie Konina funkcjonuje wiele podmiotów, które zgodnie z założeniami statutowymi podejmują działania z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii uzależnień.

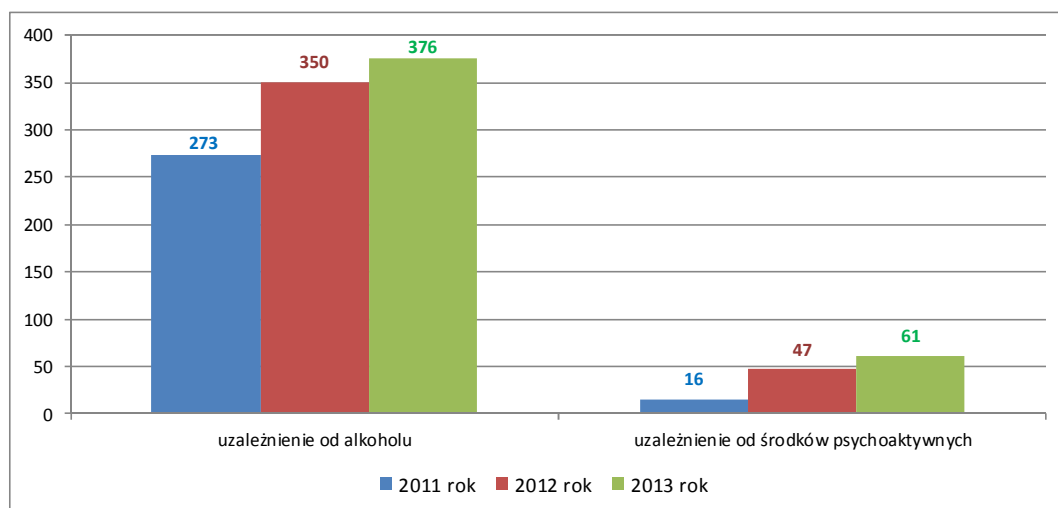
Leczenie osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych odbywa się wyłącznie w publicznych bądź niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej i jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych.

W Koninie jest kilka placówek terapii uzależnień, jedna stacjonarna i ambulatoryjne:

- Przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie funkcjonują: Oddział Leczenia Uzależnień, Poradnia Leczenia Uzależnień i Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu – mieszczące się przy ul.Kard. St. Wyszyńskiego 1.
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień oraz Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul.Wojska Polskiego 33. Można odbyć leczenie w systemie ambulatoryjnym lub w Oddziale Dziennym.
- Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień ul.Chopina 23.
- Poradnia Leczenia Uzależnień ul.Powstańców Styczniowych 2.
- Przy Oddziale Leczenia Uzależnień funkcjonuje Klub Pacjenta, którego formuła jest otwarta (w sobotnich spotkaniach mogą brać udział zarówno byli pacjenci Oddziału, jak i zdrowiejący alkoholicy).

W Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie: w Poradni Leczenia Uzależnień, Oddziale Leczenia Uzależnień i w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu ogółem z powodu uzależnień leczonych było w roku 2011 - 289 pacjentów, w tym 273 uzależnionych od alkoholu i 16 uzależnionych od środków psychoaktywnych, w 2012 roku - ogółem 397 pacjentów (350 z diagnozą uzależnienia od alkoholu i 47 – uzależnienia od środków psychoaktywnych). W roku 2013 leczyło się 437 osób, w tym 376 uzależnionych od alkoholu, a 61 - od środków psychoaktywnych.

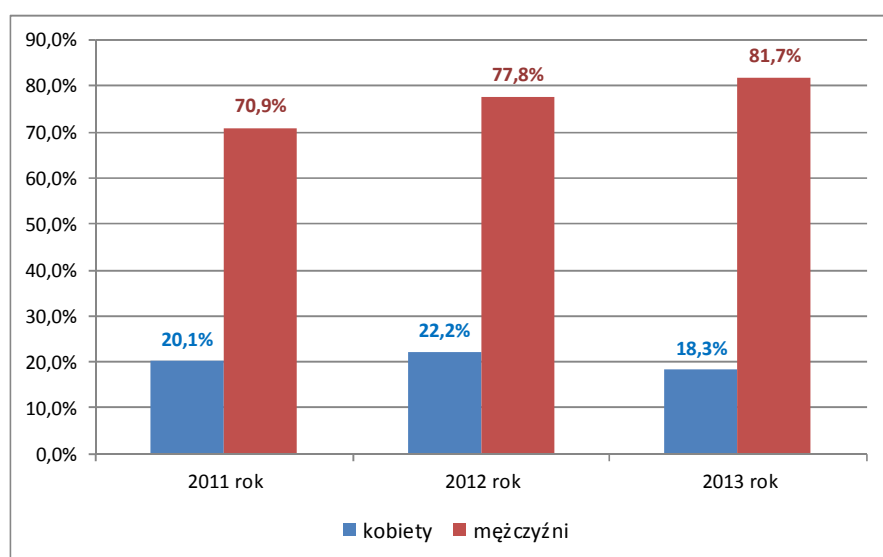
Wykres 24. Liczba pacjentów leczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie z powodu uzależnień.

Źródło: Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie.

Widoczny jest wyraźny wzrost liczby pacjentów leczących się w placówkach leczenia uzależnień, na przestrzeni ostatnich trzech lat. Z roku na rok zwiększała się również liczba pacjentów z diagnozą uzależnienia od środków psychoaktywnych.

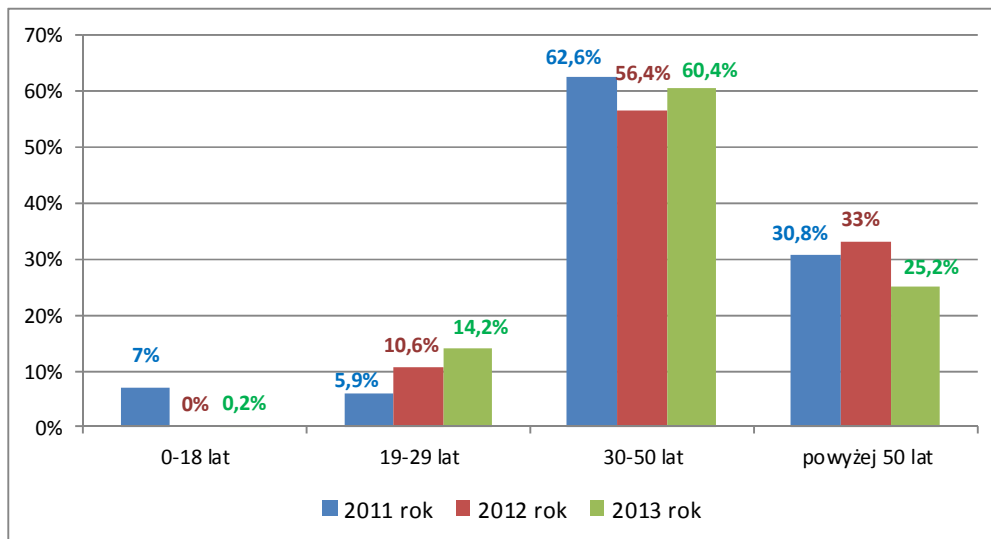
Wykres 25. Procentowy udział kobiet i mężczyzn leczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie.

Źródło: Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie.

Zdecydowaną większość pacjentów leczonych w latach 2011 – 2013 stanowili mężczyźni, natomiast kobiet było mniej, a ich udział procentowy utrzymywał się na podobnym poziomie.

Wykres 26. Procentowy udział pacjentów leczonych z powodu uzależnień z podziałem na grupy wiekowe.

Źródło: Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie.

Największą grupą pacjentów leczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym z powodu uzależnień były osoby w wieku pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Zauważalny jest z roku na rok wzrost liczby pacjentów w wieku 19 – 29 lat. Liczba pacjentów pozostałych grup wiekowych ulegała niewielkim wahaniom.

Działania z obszaru profilaktyki uzależnień, edukacji i reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych realizuje również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.

Tabela 37. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem z powodu alkoholizmu.

<i>Alkoholizm jako główna przyczyna pomocy i wsparcia</i>	2011	2012	2013
liczba rodzin	450	524	346
liczba osób w rodzinach	616	717	425

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.

Tabela 38. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem z powodu narkomanii.

<i>Narkomania jako główna przyczyna pomocy i wsparcia</i>	2011	2012	2013
liczba rodzin	30	32	24
liczba osób w rodzinach	37	39	31

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.

Problemy alkoholizmu i narkomanii w rodzinie, jak obrazują przedstawione dane, nie pokazują pełnej skali zjawiska. Jest ono trudne do zdiagnozowania w początkowej fazie.

Osoby uzależnione, które nie utrzymywały abstynencji i marnotrawiły pomoc finansową, otrzymywały pomoc w formie bonów towarowych.

Osoby uzależnione oraz współuzależnione biorą udział w zajęciach z reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych w KIS, a osoby i rodziny, znajdujące się w sytuacji kryzysowej spowodowanej przemocą mają zapewnioną kompleksową, interdyscyplinarną pomoc w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej.

W Koninie działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Tabela 39. Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Liczba	Rok		
	2011	2012	2013
liczba wniosków	301	244	337
liczba osób wobec, których złożono wniosek	213	195	247
liczba wniosków skierowanych do sądu	12	17	24

Źródło: Sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konina.

Na przestrzeni lat 2011 – 2013 zwiększa się liczba wniosków kierowanych do sądu w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego.

Istotną rolę odgrywa zespół interwencyjno – motywujący Komisji, który przede wszystkim motywuje do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, a następnie monitoruje przebieg leczenia. W sytuacji, gdy nie uda się zmotywować osoby uzależnionej do podjęcia decyzji o leczeniu, bądź gdy nie zgłasza się ona na posiedzenia Komisji, kierowany jest wniosek do sądu. Ważną częścią pracy członków zespołu są rozmowy prowadzone z członkami rodzin osób nadużywających alkoholu. Ich celem jest nie tylko zbieranie informacji, ale również motywowanie do własnej terapii, z uwagi na to, iż konsekwencją życia z osobą uzależnioną może być współuzależnienie.

Uprawnienia do ustalania liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz ich usytuowania posiada gmina. Dystrybucja alkoholu na terenie Konina wyglądała następująco.

Tabela 40. Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Konina.

Wyszczególnienie\Lata	2011	2012	2013
-----------------------	------	------	------

liczba punktów sprzedaży alkoholu ogółem	308	294	294
w detalu	208	194	194
w gastronomii	100	100	100

Źródło: Sprawozdanie z realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Konina.

Na terenie miasta w latach 2011-2013 liczba punktów sprzedaży alkoholu utrzymywała się na podobnym poziomie.

Istotną rolę wśród różnorodnych systemów społecznego oparcia odgrywają grupy samopomocowe. Uzyskiwane tam wsparcie może wpłynąć na poprawę funkcjonowania w życiu i lepsze radzenie sobie z trudnymi sytuacjami. Ruch samopomocowy stanowi poważne wsparcie dla działań służby zdrowia, a najlepsze efekty terapeutyczne można osiągnąć poprzez integrację oddziaływań profesjonalnych z elementami praktycznych doświadczeń i założeń samopomocowych.

Na terenie Konina prężnie działa wspólnota Anonimowych Alkoholików (aktualnie funkcjonuje 14 grup AA i tworzą się dwie kolejne) oraz Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”. Jest również jedna grupa Narkomanów Anonimowych.

Dorośli członkowie rodzin osób uzależnionych mogą znaleźć dla siebie pomoc korzystając ze wsparcia samopomocowej grupy Al.-Anon.

W działalność na rzecz promowania postaw abstynenckich i trzeźwościowych w Koninie zaangażowani są księża katolicki, przedstawiciele związków wyznaniowych i innych kościołów. Od 2010 roku w parafii Św. Wojciecha odbywają się cykliczne konferencje z mszą dla osób uzależnionych i ich bliskich. Formuła tych spotkań zakłada uczestnictwo i dawanie świadectwa trzeźwości osobom znanych szerszej publiczności i będących jednocześnie członkami wspólnoty Anonimowych Alkoholików, a także osób będących przedstawicielami świata kultury zaangażowanymi w działania trzeźwościowe.

Na terenie Konina prowadzonych jest szereg działań w obszarze profilaktyki uzależnień. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015 podaje definicję profilaktyki z podziałem na odbiorców: profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje; profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka (np. dzieci pochodzące z rodzin z problemem alkoholowym); profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych.

Na terenie Konina funkcjonuje Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna Stowarzyszenia MONAR (wcześniej – Punkt Konsultacyjny) realizująca działania z obszaru profilaktyki uzależnień. Pomoc i wsparcie uzyskują dzieci i młodzież używające narkotyków, ich rodzice i opiekunowie oraz osoby dorosłe.

Tabela 41. Ilość porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym MONAR.

<i>Udzielone porady\Rok</i>	2011	2012	2013
porady i konsultacje udzielone osobom uzależnionymi i używającym narkotyków, w tym:	320	300	230
porady udzielone telefonicznie	100	100	10
porady udzielone rodzicom, opiekunom dzieci i młodzieży używających narkotyków	20	40	35
Ogółem	340	340	265

Źródło: Raport z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Konina.

Tabela 42. Ilość osób, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej udzielonej przez Punkt Konsultacyjny MONAR oraz z hostelu.

<i>Pomoc</i>	<i>Rok</i>		
	2011	2012	2013
specjalistyczna pomoc terapeutyczna	52	50	75
hostel	12	6	7

Źródło: Raport z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Konina.

Profilaktyką uzależnień na terenie Konina zajmują się praktycznie wszystkie szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz inne placówki oświatowe np. poradnia psychologiczno – pedagogiczna. Programy profilaktyczne również realizują m.in.: Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi - Aktywni” Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Polski Czerwony Krzyż, Młodzieżowy Dom Kultury, Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą, Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”, Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Zawodowej i Pomocy Socjalnej Młodzieży, Związek Harcerstwa Polskiego, Parafialny Oddział Akcji Katolickiej, Fundacja „Mielnica”, Towarzystwo Walki z Kalectwem, kluby sportowe, Zespół ds. Narkotyków Komendy Miejskiej Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

W latach 2011 – 2013 realizowanych było wiele programów, a także spotkań szkoleniowych, konferencji i warsztatów z zakresu wymienionej problematyki.

Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Razem” w latach 2011 – 2013 realizowało program „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, mający na celu zwiększenie umiejętności profilaktycznych nauczycieli i przygotowanie ich do podejmowania działań o charakterze interwencyjnym przy udziale rodziców, wobec dzieci sięgających po substancje

psychoaktywne. W ramach programu objęto działaniami: 484 uczniów konińskich szkół podstawowych, 800 uczniów gimnazjów i 576 uczniów z konińskich szkół ponadgimnazjalnych. W ramach realizacji zadań projektowych ukończyło specjalistyczne szkolenie łącznie 34 pedagogów szkolnych, a 657 rodziców wzięło udział w spotkaniach z terapeutą uzależnień.

W latach 2011 – 2012 Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji realizował program profilaktyczny promujący wśród dzieci i młodzieży zdrowy styl życia oraz aktywne formy spędzania wolnego czasu. Zadanie to realizowane było poprzez „Prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Konina” tzw. Osiedlowe Szkołki Sportowe. Łącznie w zajęciach rekreacyjno – sportowych uczestniczyło 890 dzieci i młodzieży w wieku od 7 – 19 lat.

ODPOzPAiP corocznie w latach 2011 – 2013 realizował program skierowany do osób nietrzeźwych, w tym uzależnionych, pt. Program pomocy osobom uzależnionym od alkoholu przebywającym w ODPOzPAiP. Realizacja celów programowych to:

- Promowanie zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia.
- Zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
- Zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania alkoholu, zwłaszcza przez młodzież.
- Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami.

Realizacja tych celów ma promować zdrowie i przedłużenie życia osób uzależnionych od alkoholu oraz zapobiegać pojawianiu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu, w tym również przeciwdziałać agresji i przemocy domowej, identyfikować się z ryzykiem wystąpienia problemów alkoholowych i przemocy (bycia sprawcą) oraz pomagać im w redukcji tego ryzyka, a w konsekwencji zatrzymać postęp choroby u osób uzależnionych i umożliwić tym osobom powrót do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Na terenie miasta organizowane były corocznie także w latach 2011 – 2013 olimpiady wiedzy na temat uzależnień, w których brali udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. Głównym organizatorem olimpiady było Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, a współorganizatorami – szkoły i Miasto Konin.

Organizacje pozarządowe: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi – Aktywni”, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, na zlecenie Miasta Konin organizowały półkolonie z dożywianiem, zajęciami sportowymi i programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Łącznie w latach 2011 – 2013 skorzystało z tej formy pomocy 1854 dzieci i młodzieży.

W latach 2011 – 2012 Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Koninie realizował program profilaktyczno – wychowawczy „Czas wolny inaczej”, w ramach którego wychowankowie uczyli się asertywnych postaw, nabyli wiedzę na temat konsekwencji zażywania środków psychoaktywnych oraz zdobyli informacje dotyczące możliwości znalezienia pomocy w przypadku problemu z ich używaniem bądź nadużywaniem. Ogółem w zajęciach i warsztatach uczestniczyło 120 osób (uczniów Ośrodka) w przedziale wiekowym od 8 do 23 roku życia.

W roku 2013 odbyło się szkolenie w zakresie działań profilaktycznych zorganizowane we współpracy Miasta Konin z Komendą Miejską Policji pod nazwą „Narkotyki, dopalacze – profilaktyka i rozpoznawanie”, adresowane do przedstawicieli placówek oświatowych, sądu, placówek opiekuńczo – wychowawczych, ośrodków pomocy społecznej oraz interwencji kryzysowej, przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych, pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznej, samorządu lokalnego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W ramach profilaktyki uzależnień realizowany był program „Profilaktyka poprzez wartości”, realizowany przez Punkt Konsultacyjny MONAR, skierowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz osób dorosłych z najbliższego otoczenia.

Miasto Konin współorganizowało w latach 2011 – 2012 imprezę skierowaną do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Konina oraz młodzieży nie objętej oddziaływaniami szkolnymi pod nazwą „Rock z Mikołajem”, której celem było bezpośrednie dotarcie do młodych ludzi i przekazanie im wiedzy na temat zagrożeń spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie zorganizował Konferencję pt. „Substancje psychoaktywne i ich wpływ na współczesną młodzież”,

W roku 2014 Konin został miastem – organizatorem IX „Przystanku PaT”. Akcja „Przystanek PaT” jest to coroczne, ogólnopolskie spotkanie społeczności PaT z całego kraju. Adresatami

akcji prowadzonych w ramach programu „Profilaktyka a Ty” są przede wszystkim młodzież i studenci, a jej celem jest tworzenie ogólnopolskiej społeczności promującej wśród młodych ludzi modę na życie wolne od nałogów i używek. Głównym organizatorem „Przystanku Pat” w naszym mieście była Komenda Miejska Policji w Koninie, a współorganizatorem Miasto Konin.

W 2012 roku na zlecenie Miasta Konin, Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie przeprowadziło badania ankietowe i sporządziło Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Konina. Stanowiła ona ważne źródło informacji na temat skali problemów związanych z alkoholem i narkotykami wśród mieszkańców miasta Konina. Badania zostały przeprowadzone w trzech grupach respondentów, reprezentujących:

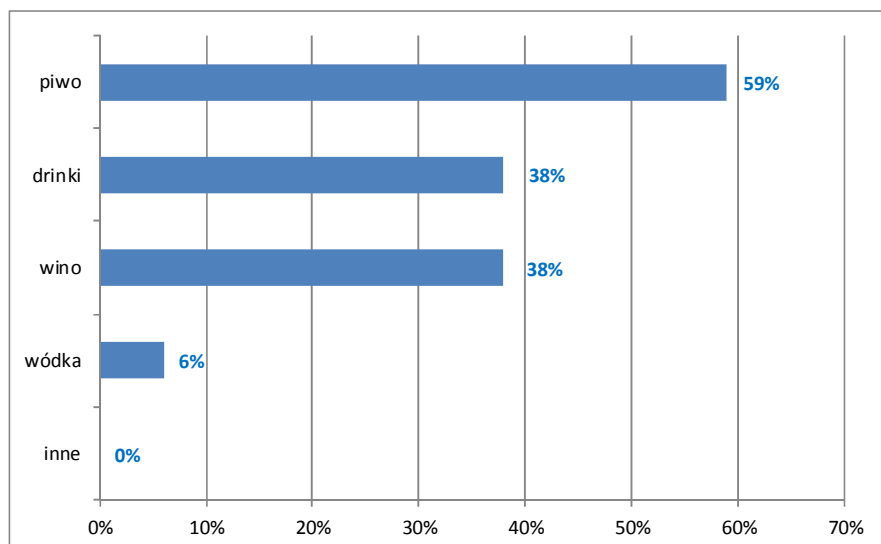
- dorosłych mieszkańców miasta – grupa 100 osób (72% stanowiły kobiety, a 27% mężczyźni),
- uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych – badania zrealizowano wśród 1141 uczniów,
- pracowników punktów sprzedaży alkoholu – 27 osób.

Z diagnozy wynika, że największym problemem społecznym było bezrobocie - według 100 osób na 100 badanych. Brak pracy, perspektyw i ubóstwo tworzyły syndrom czynników predysponujących do nadużywania alkoholu. Analiza wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców miasta dotyczących spożywania alkoholu wskazywała, że alkohol był obecny dość intensywnie w ich życiu (problem nadużywania alkoholu był poważnym problemem środowiska lokalnego, uznało tak 86 osób na stu badanych).

Zdaniem 32% badanych, spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, przy czym dotyczy to zarówno pijących dorosłych jak i młodych ludzi. Według 43% badanych mieszkańców Konina sytuacja jest taka sama od wielu lat i nie daje się zauważyć żadnych istotnych zmian w tym obszarze.

Wyniki badań mieszkańców Konina, podobne są do uzyskiwanych w badaniach ogólnopolskich.

Wykres 27. Struktura spożycia alkoholu wśród dorosłych mieszkańców Konina.

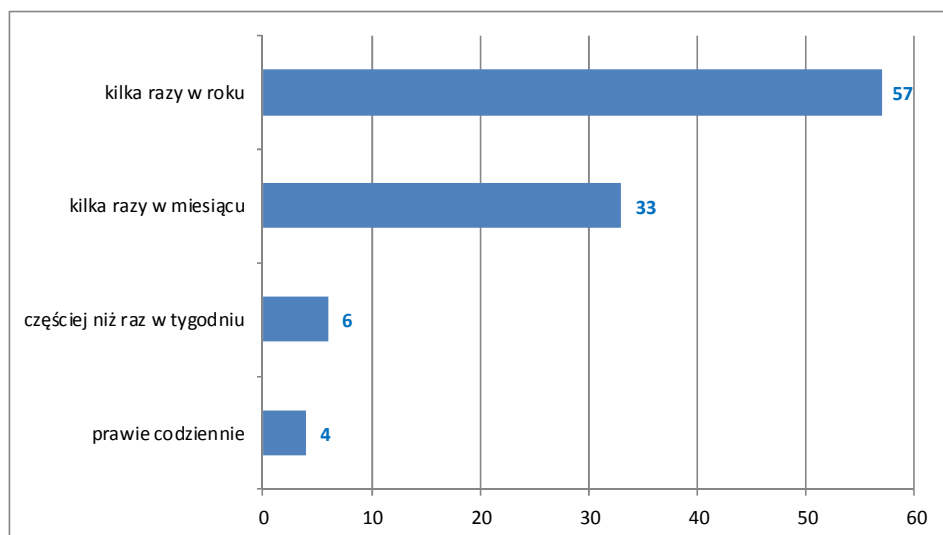
Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

Interesujące są dane dotyczące najczęściej spożywanego przez dorosłych mieszkańców miasta rodzaju alkoholu. Największy udział w strukturze spożycia ma piwo (59%), następnie wino (38%) i drinki (38%), natomiast wódka (6%). Należy pamiętać, że 72% badanych dorosłych osób stanowiły kobiety.

Niepokojącym może być fakt, że 10% mieszkańców uważa, że alkohol jest takim samym towarem jak inny i powinien podlegać tylko regułom wolnego rynku. Biorąc pod uwagę szkody, jakie powoduje nadużywanie tej substancji, jest to niepokojące przekonanie.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że kontakt z alkoholem deklarowało 47% badanych uczniów konińskich szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Wykres 28. Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów.

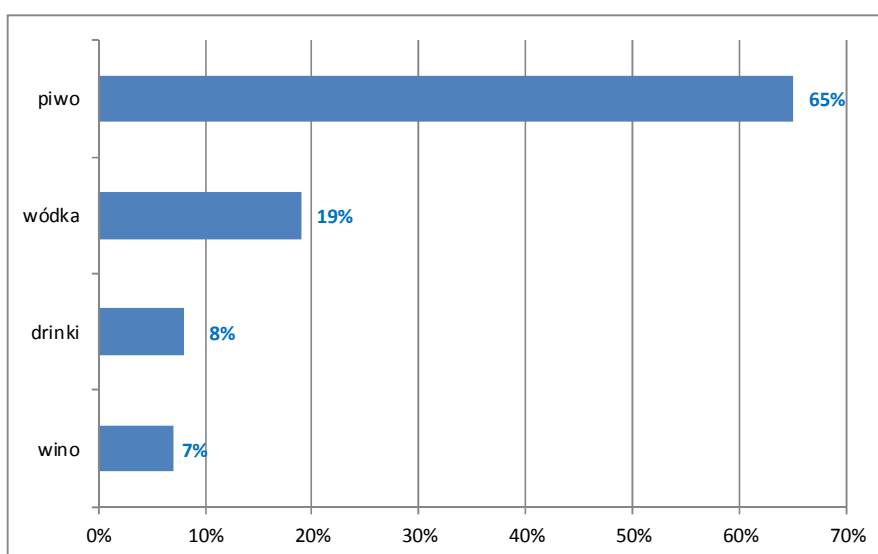

Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

Młodzi ludzie piją alkohol raczej okazjonalnie (57% - pije alkohol kilka razy w roku, 33% - kilka razy w miesiącu, 6% przyznaje się do picia alkoholu częściej niż raz w tygodniu, a 4% sięga po alkohol prawie codziennie).

Najczęściej podawanym powodem sięgania po alkohol przez badaną młodzież, jest picie dla towarzystwa.

Wykres 29. Struktura spożycia alkoholu przez młodzież szkolną.

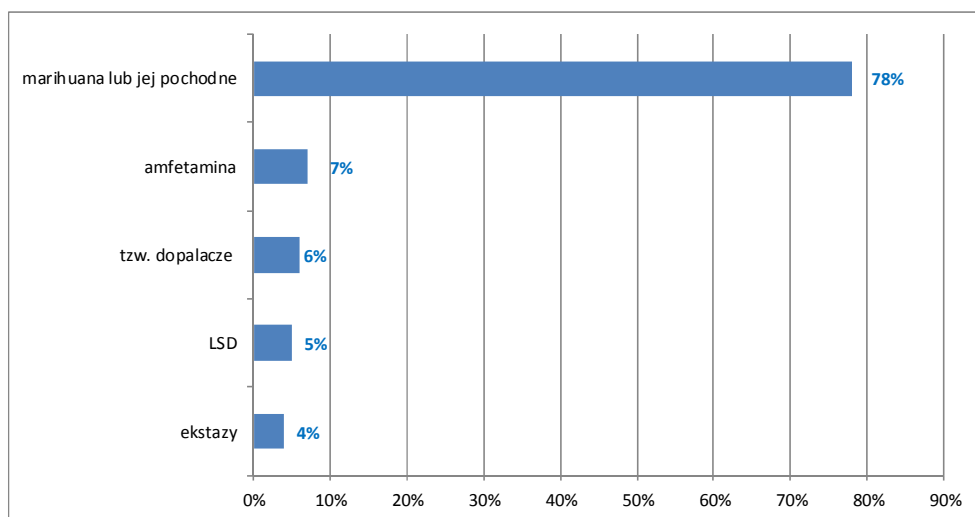

Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

Najbardziej popularnym wśród młodzieży alkoholem jest piwo – 65%, 19% uczniów sięga po wódkę, najrzadziej młodzi ludzie piją drinki – 8% i wino – 7%.

Badani uczniowie stosunkowo często przyznają się do doświadczeń z narkotykami – 11% młodych ludzi przyznało, że miało kontakt z narkotykami.

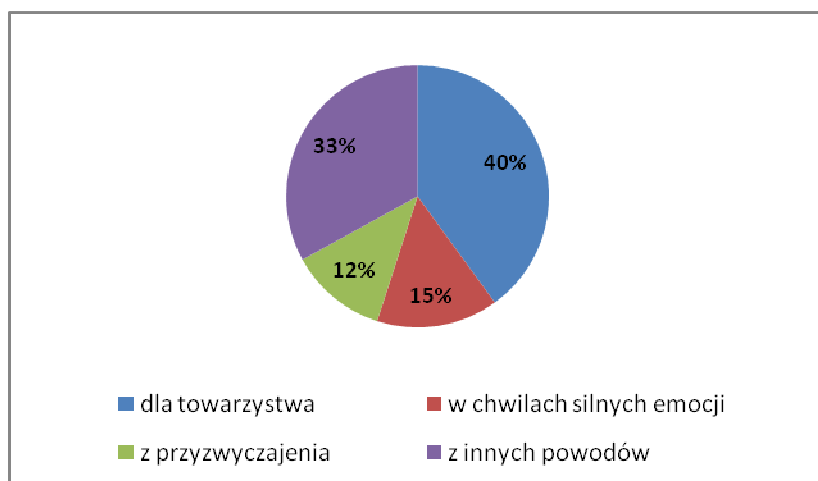
Wykres 30. Rodzaje narkotyków najczęściej stosowanych przez młodzież.

Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

W Koninie, podobnie jak wśród polskiej młodzieży, najpopularniejszym narkotykiem jest marihuana – do jej używania przyznaje się 78% uczniów. W następnej kolejności uczniowie deklarują kontakt z amfetaminą, „dopalaczami”, ekstazy i LSD.

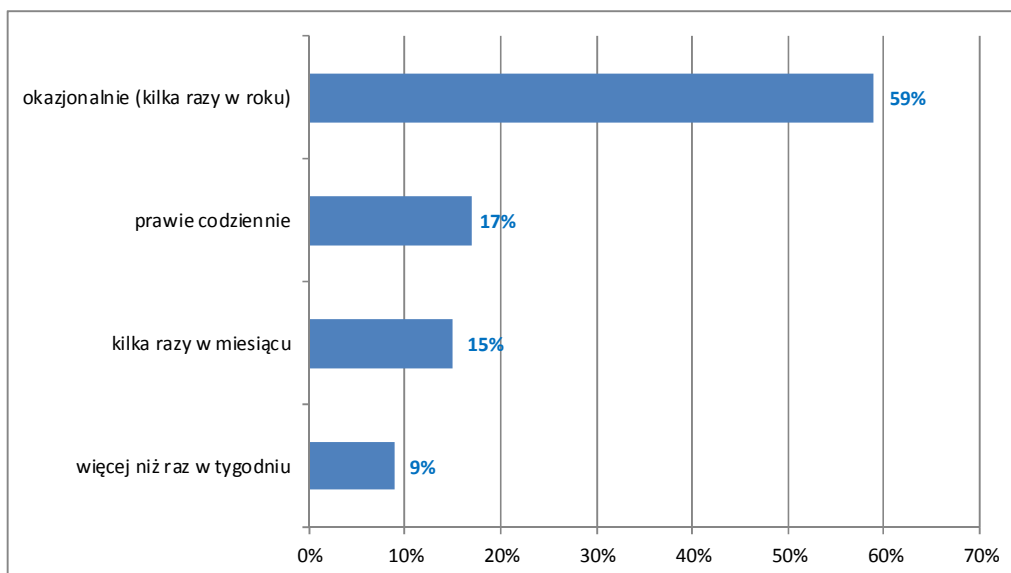
Wykres 31. Powody sięgania po narkotyki deklarowane przez młodzież.

Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

Najczęściej badani uczniowie sięgają po narkotyki dla towarzystwa (40%), w chwilach silnych emocji (15%), z przyzwyczajenia (12%) oraz z innych powodów (33%).

Wykres 32. Częstotliwość sięgania po narkotyki przez uczniów.

Źródło: Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych - Warszawa 2012.

Na częstszy niż raz w tygodniu kontakt z narkotykiem wskazało 26% uczniów, z czego 17% deklaroowało prawie codzienne sięganie po narkotyki.

Niepokojące jest to, że dla dużej grupy uczniów, zdobycie narkotyków jest możliwe przy mniejszym lub większym nakładzie wysiłków.

Przeprowadzone w Koninie badania dotyczyły również roli, jaką odgrywa w życiu młodych ludzi komputer i Internet. Profilaktyka zagrożeń dotyczących korzystania z mediów powinna obejmować zarówno zagadnienia związane z kontrolą czasu spędzanego przy komputerze, jak i radzeniem sobie z przejawami cyberprzemocy.

Badania ogólnopolskie wykazują, że hazard stanowi realne zagrożenie dla młodzieży. Badania przeprowadzone w Koninie w 2012 roku wykazały, iż 23% uczniów ma świadomość lokalizacji miejsc, w których można uprawiać gry hazardowe, natomiast 19% deklaroowało, że zna osoby niepełnoletnie, które korzystają z tego typu punktów. Stąd też w prowadzonej pracy profilaktycznej z młodzieżą, należy poruszać zagadnienia związane z ryzykownym hazardem.

Jedną z popularnych substancji uzależniających jest nikotyna. Zjawisko palenia papierosów wśród uczniów (32% uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych zadeklaroowało kontakt z papierosami) jest szeroko rozpowszechnione i wskazuje na konieczność kształtowania kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw nie tylko wobec alkoholu i narkotyków, ale i papierosów (nikotyny).

Podobne wyniki badań w obszarze używania substancji psychoaktywnych przez młodzież uzyskano w przeprowadzonych w 2011 roku badaniach w ramach ESPAD (Europejskie Szkolne Badania na Temat Alkoholu i Narkotyków). Badania zostały przeprowadzone na zlecenie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na reprezentatywnej próbie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat (trzecie klasy gimnazjum) oraz 17-18 lat (drugie ponadgimnazjalne). Celem ich był pomiar rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych przez młodzież, a także zbadanie opinii i postaw młodych osób wobec substancji legalnych i nielegalnych (w badaniu ujęta została tematyka „dopalaczy”). Najpopularniejsze substancje nielegalne, po które sięga młodzież, to marihuana i haszysz, 24,3% młodszych uczniów i 37,3% starszych uczniów przyznało się do używania przetworów konopi. Spośród nielegalnych substancji na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania znalazła się amfetamina, po którą raz w życiu sięgnęło 4,6% 15-16 latków oraz 8,3% 17-18 latków. Co dziesiąty 15-16 latek sięgał po „dopalacze” (10,5%) oraz więcej niż co siódmy 17-18 latek (15,8%).

Z badań wynika, że przynajmniej raz w ciągu swojego życia napoje alkoholowe piło 87,3% 15-16 –latków i 80,4 % 17-18-latków.

Badania te przeprowadzane są co 4 lata w oparciu o te same narzędzia badawcze, co umożliwia analizę porównawczą badanego zjawiska używania substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu) przez młodzież.

Wyniki badań przeprowadzanych na terenie Konina są zbieżne z wynikami ESPAD.

Nadużywanie alkoholu i narkotyków było związane z przestępczością, o czym świadczyły policyjne statystyki.

Tabela 43. Zakłócanie porządku publicznego związane ze spożywaniem alkoholu.

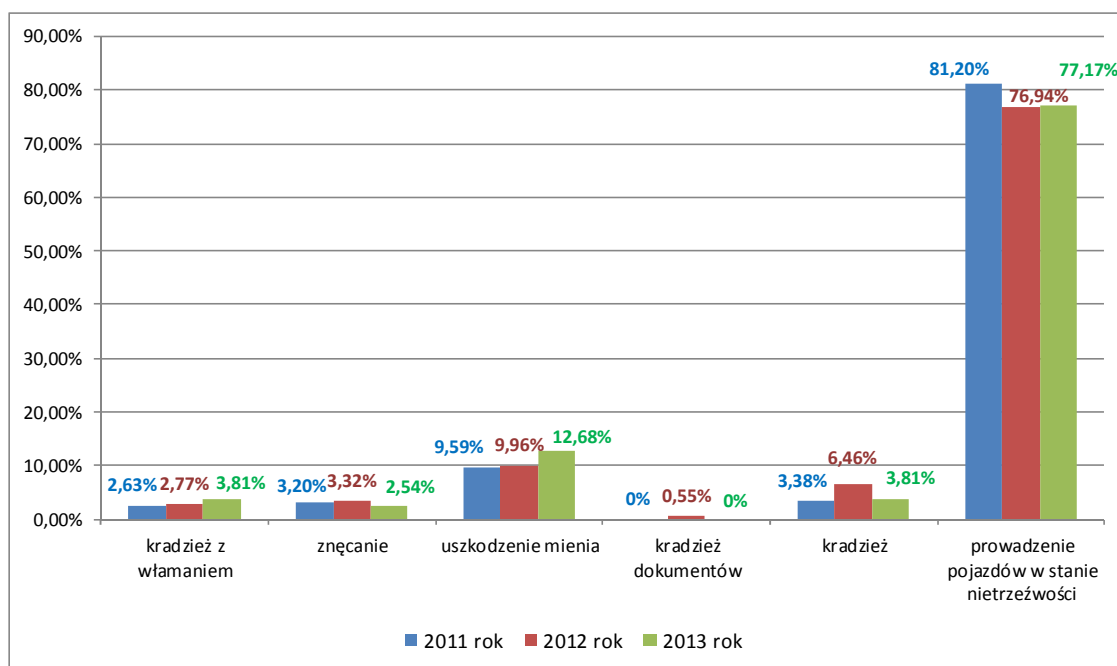
<i>Wyszczególnienie\Lata</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
zakłócanie porządku publicznego	2 335	2 190	1 170
liczba nałożonych mandatów karnych	2 172	2 143	1 717
liczba skierowanych wniosków do sądu	12	26	49
liczba pouczeń	151	21	4

Źródło: Komenda Miejska Policji w Koninie.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat można było zaobserwować malejącą liczbę rejestrowanych przez Komendę Miejskiej Policji w Koninie przypadków zakłócania porządku publicznego

związanego ze spożywaniem alkoholu, natomiast wzrosła liczba skierowanych wniosków do sądu.

Wykres 33. Procentowy udział poszczególnych kategorii przestępstw.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Koninie.

Na przestrzeni 2011-2013 roku występowały niewielkie wahania dotyczące ilości przestępstw popełnionych przez nietrzeźwych sprawców. Najczęściej popełnianymi przestępstwami były prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym oraz uszkodzenia mienia.

Ponadto analizując dane Komendy Miejskiej Policji w Koninie, pod względem czynów karalnych popełnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu, można zaobserwować tendencję wzrostową (tabela 44).

Tabela 44. Czyny karalne popełnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu.

Czyny karalne popełnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu	2011	2012	2013
liczba zatrzymanych osób nieletnich	48	64	80
liczba czynów karalnych, które popełniły osoby nieletnie	247	222	316

Źródło: Komenda Miejska Policji w Koninie.

Natomiast dane z Komendy Miejskiej Policji w Koninie dotyczące zjawiska narkomanii na przestrzeni ostatnich trzech lat pokazują ilościowe wahania przestępstw narkotykowych. W roku 2011 było ich 505, w 2012 – 583, natomiast w 2013 – 474.

Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Koninie podejmują działania, których celem jest kontrolowanie w godzinach wieczorowo - nocnych osób nieletnich przebywających poza

miejszem zamieszkania, ujawniania nieletnich zakłócających porządek i spokój, a będących pod wpływem alkoholu. Ważnym działaniem jest kontrola miejsc sprzedaży i podawania alkoholu pod kątem ujawniania przypadków łamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

Od stycznia 2013 roku funkcjonuje Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą (wcześniej Izba Wytrzeźwień). Głównym zadaniem Ośrodka jest opieka nad osobami zatrzymanymi do wytrzeźwienia. Stanowi miejsce czasowego pobytu osób nietrzeźwych, w szczególności tych, które zakłócają spokój publiczny, dają powód do zgorszenia, bądź stanowią niebezpieczeństwo dla samych siebie lub otoczenia, w tym członków rodziny. Diagnoza problemów społecznych z obszaru uzależnień oparta została na analizie danych udostępnionych m.in. ODPOzPAiP.

Tabela 45. Przyczyny zatrzymań do wytrzeźwienia w latach 2011 – 2013.

Przyczyna	2011		2012		2013	
	Ilość osób	%	Ilość osób	%	Ilość osób	%
leżący w miejscu publicznym	1 278	41,23	1 264	46,56	1 214	38,54
awantury domowe	1 118	36,06	750	27,63	951	30,17
interwencja publiczna	537	17,32	599	22,06	883	28,01
nietrzeźwi kierowcy	73	2,35	43	1,58	35	1,11
bójki, rozboje	36	1,16	29	1,07	31	0,98
niszczenie mienia	26	0,84	9	0,33	11	0,35
włamania, kradzieże	20	0,65	8	0,29	15	0,47
inne przypadki	12	0,39	13	0,48	12	0,37
Ogółem	3 100	100	2 715	100	3 152	100

Źródło: Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Koninie.

Najliczniejszą grupę osób nietrzeźwych doprowadzonych do Ośrodka, według przyczyny zatrzymań, stanowiły osoby leżące w miejscu publicznym, a następnie osoby wszczynające awantury domowe i osoby zakłócające spokój w miejscach publicznych.

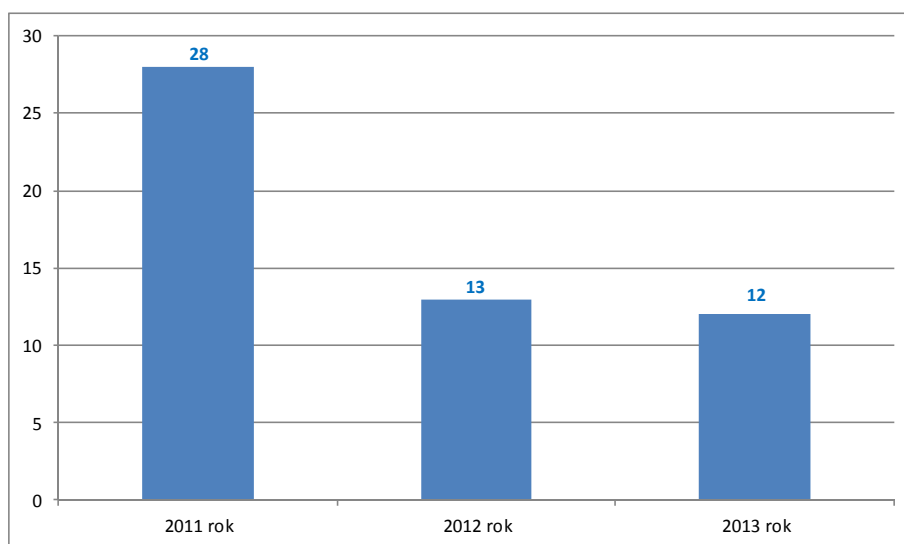
Tabela 46. Dane dotyczące zatrzymań do wytrzeźwienia w latach 2011 – 2013.

Płeć \ Rok	2011	2012	2013
	kobiety	168	131
mężczyźni	2 904	2 571	2 934
Ogółem	3 072	2 702	3 140

Źródło: Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Koninie.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat nieznacznie waha się liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w Ośrodku Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą. Od wielu lat zdecydowana większość osób zatrzymywanych do wytrzeźwienia stanowią mężczyźni. Występuje tendencja wzrostowa dotycząca liczby kobiet trafiających do Ośrodka.

Wykres 34. Liczba nieletnich zatrzymanych do wytrzeźwienia.

Źródło: Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Koninie.

Niepokojący jest fakt, że do Ośrodka Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą trafiali nieletni, w wieku poniżej 17 lat: w 2011 roku było to 28 osób, w 2012 – 13 i w 2013 roku – 12 osób. Można stwierdzić, że obniża się wiek inicjacji alkoholowej, ponieważ na wytrzeźwienie trafiały już dzieci w wieku 15 lat.

5.4. Niepełnosprawność

Osoby z niepełnosprawnością w życiu codziennym napotykać wiele barier między innymi: architektonicznych, transportowych i komunikacyjnych, prawnych, społecznych oraz psychologicznych.

Założenia strategiczne mają być podstawą w dążeniu do postrzegania Konina jako miasta przyjaznego i dostępnego dla wszystkich jego mieszkańców, zapewniającego osobom sprawnym inaczej oraz ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społecznym, dostęp do szeroko rozumianej informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej. Dlatego też wskazanym jest podjęcie spójnych działań mających na celu taką pomoc osobom z niepełnosprawnościami, która wpłynie na poprawę ich sytuacji bytowej i społecznej. Istotne jest to, aby wsparcie obejmowało formy, które zagwarantują tym osobom lepsze usamodzielnianie i integrację ze środowiskiem.

Przy opracowywaniu diagnozy dotyczącej sytuacji osób z niepełnosprawnościami na terenie Konina wykorzystano dane źródłowe z: GUS-u, NSP 2011 r., PUP, UM, WSZ, PWSZ, Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ZPCH, organizacji pozarządowych.

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego wykazały, że na terenie miasta w 2011 roku zamieszkiwało 78 525 osób, z których 11 173 to osoby niepełnosprawne stanowiące 14,23 % mieszkańców Konina (59,57 % - kobiety; 40,43% - mężczyźni).

Tabela 47. Osoby z niepełnosprawnościami według płci i kategorii niepełnosprawności w 2011 roku na terenie miasta Konina.

Lp.	Wyszczególnienie	Razem	Mężczyźni	Kobiety
1.	Prawnie , czyli osoby posiadające dokument potwierdzający ich niepełnosprawność, w tym:	8 696	3 861	4 835
	- osoby niepełnosprawne o znacznym stopniu niepełnosprawności	2847	1311	1537
	- osoby niepełnosprawne o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	3265	1383	1883
	- osoby niepełnosprawne o lekkim stopniu niepełnosprawności	2117	932	1185
	- osoby niepełnosprawne o nieustalonym stopniu niepełnosprawności	238	103	136
	- osoby niepełnosprawne w wieku 0-15 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności	230	135	95
2.	Biologicznie , czyli osoby nieposiadające stosownego dokumentu, ale mające ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności życiowych.	3 067	1 246	1 821
Ogółem		11 763*	5 107	6 656

Źródło: www.stat.gov.pl – strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego.

*Dane źródłowe zawierają błąd tj. liczba ogółem nie stanowi sumy wierszy.

Mimo, że w ostatnim dziesięcioleciu znacznie zmniejszyła się liczba ludności zamieszkujących teren Konina, to liczba osób niepełnosprawnych wzrosła od 2002 roku o 763 osoby, a wskaźnik procentowy był o ponad 2 % wyższy niż w Wielkopolsce (12,4 % ludności województwa) i w kraju (12,2 % ludności całego kraju). W stosunku do 2002 roku* znacznie wzrosła liczba osób z niepełnosprawnościami biologicznymi z 1483 do 3067 w 2011 r. tj. 48,34 %.

* Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r.

Tabela 48. Osoby z niepełnosprawnościami według ekonomicznych grup wiekowych w 2011 roku na terenie miasta Konina.

Lp.	Wyszczególnienie Osoby Niepełnosprawne	Osoby niepełnosprawne w wieku:			
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	razem
1.	Prawnie:	327	4 744	3 625	8 696
2.	Biologicznie:	207	1 173	1 687	3 067
	Ogółem	534	5 917	5 312	11 763

Źródło: www.stat.gov.pl – strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego.

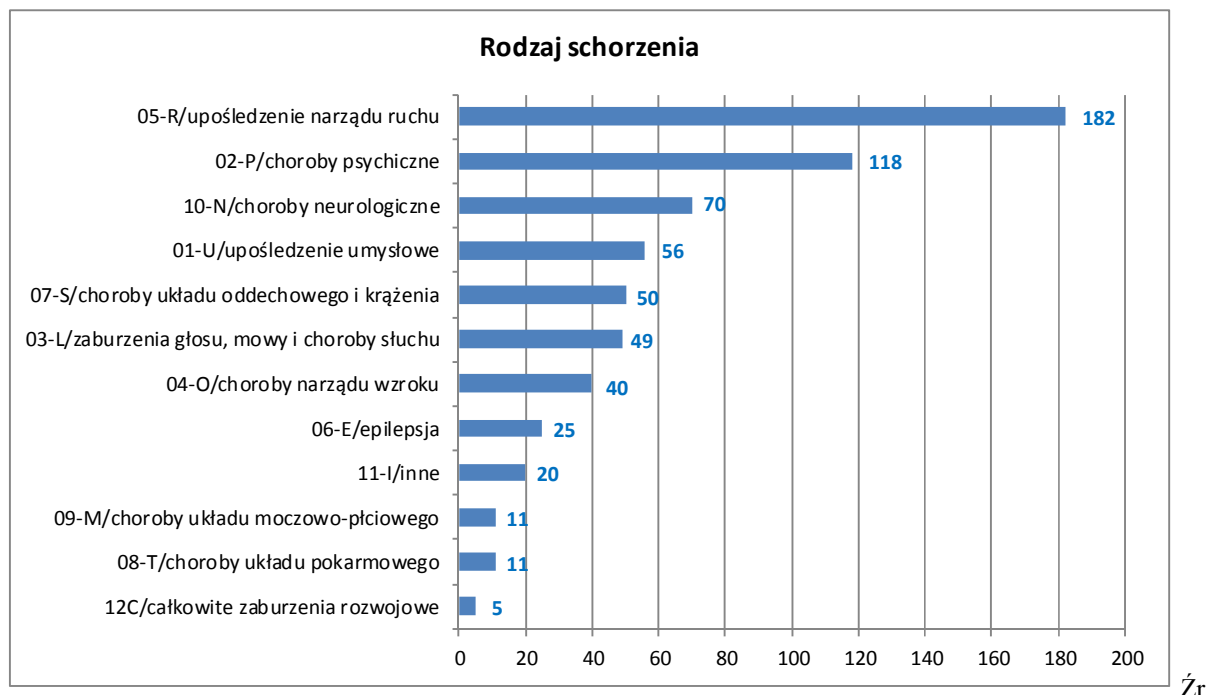
Osoby w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym stanowią 49,70% ogółu osób niepełnosprawnych na terenie naszego miasta.

Liczba bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy zostały opisane i przedstawione w obszarze bezrobocia (diagnoza problemów społecznych pkt 5.1).

W maju 2014 roku w Koninie zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród: pracowników Zakładów Pracy Chronionej, uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, członków organizacji pozarządowych skupiających osoby niepełnosprawne, osób korzystających z pomocy społecznej, osób korzystających ze wsparcia Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie.

Badaniami objęto grupę 406 osób, w tym 248 kobiet i 158 mężczyzn.

Wykres 35. Rodzaje schorzeń osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: Opracowanie własne.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wśród niepełnosprawnych mieszkańców Konina wynika, że najczęstszym schorzeniem i przyczyną niepełnosprawności było upośledzenie narządu ruchu (182 badanych), choroby psychiczne (118 badanych) i neurologiczne (70 badanych).

Z danych Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie wynika, że na przestrzeni 2011 – 2013 roku wydano 4 946 orzeczeń o niepełnosprawności.

Tabela 49. Ilość wydanych orzeczeń dla mieszkańców Konina.

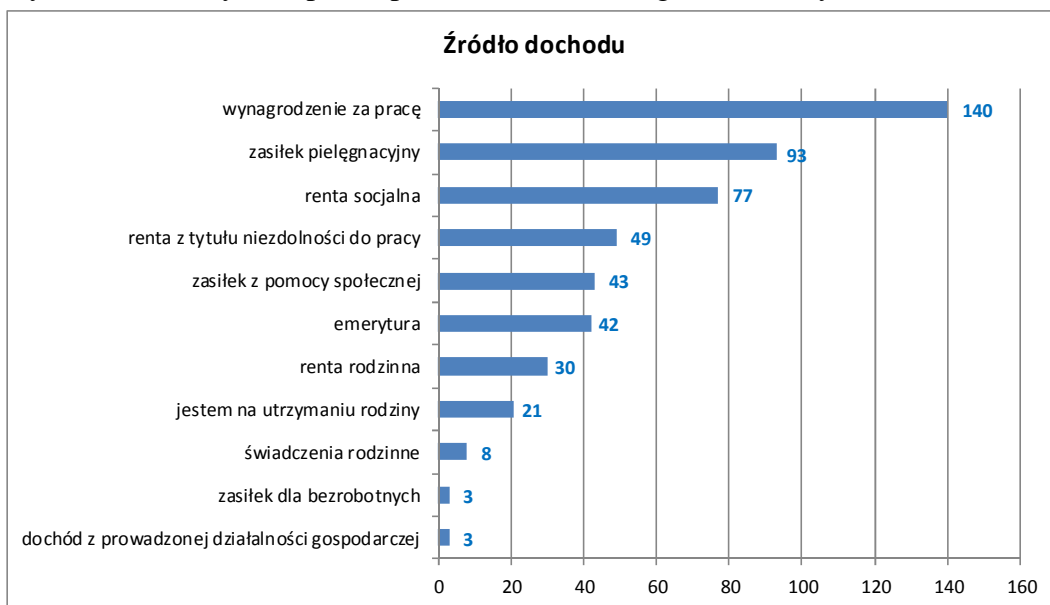
Rok	Ilość wydanych orzeczeń 4946, w tym dla osób:	
	przed 16 rokiem życia	powyżej 16 roku życia
2011	189	1 455
2012	176	1 615
2013	176	1 335
Ogółem	541	4 405

Źródło: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie.

Zaznaczyć należy, że w wyniku przeprowadzonych badań ankietowych około 50% osób z niepełnosprawnościami posiadało 2 orzeczenia: jedno wydane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, a drugie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ponieważ nie dysponowano danymi dotyczącymi ilości wydanych orzeczeń i osób pobierających świadczenia rentowe nie było możliwe określenie liczby świadczeniobiorców ani przybliżenie sytuacji ekonomicznej osób niepełnosprawnych na terenie Konina.

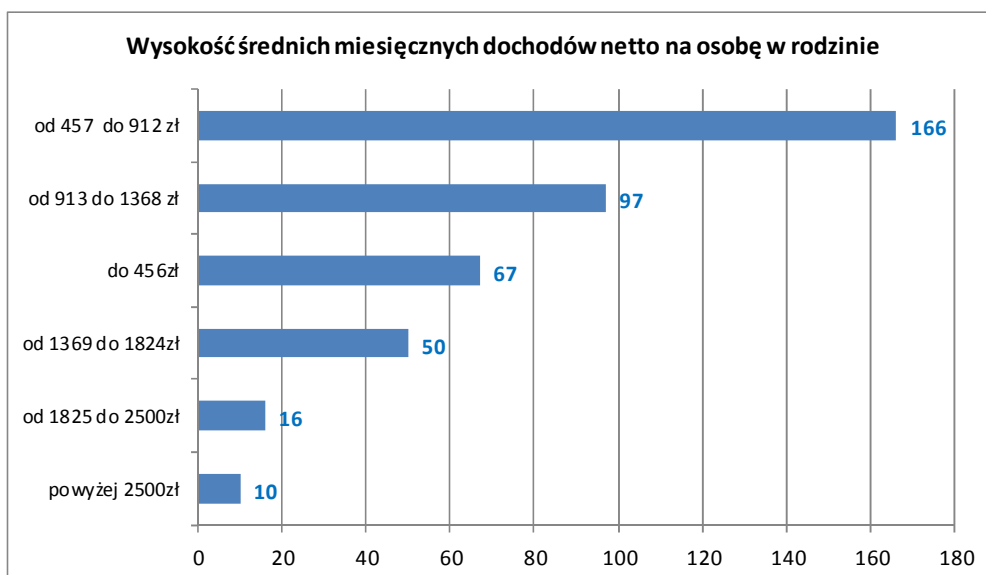
Wykres 36. Osoby z niepełnosprawnościami według źródła utrzymania.

Źródło: Opracowanie własne.

Z badań ankietowych wynika, że głównym źródłem utrzymania wśród osób z niepełnosprawnościami było wynagrodzenie za pracę stanowiące 34,48% oraz renta socjalna (18,97%) i z tytułu niezdolności do pracy (12,07%). Natomiast średnie miesięczne dochody netto na osobę w rodzinie w większości kształtowały się w przedziale od 457 zł do 912 zł (40,89% ankietowanych) – wykres poniżej.

Wykres 37. Wysokość miesięcznych dochodów netto na osobę w rodzinie.

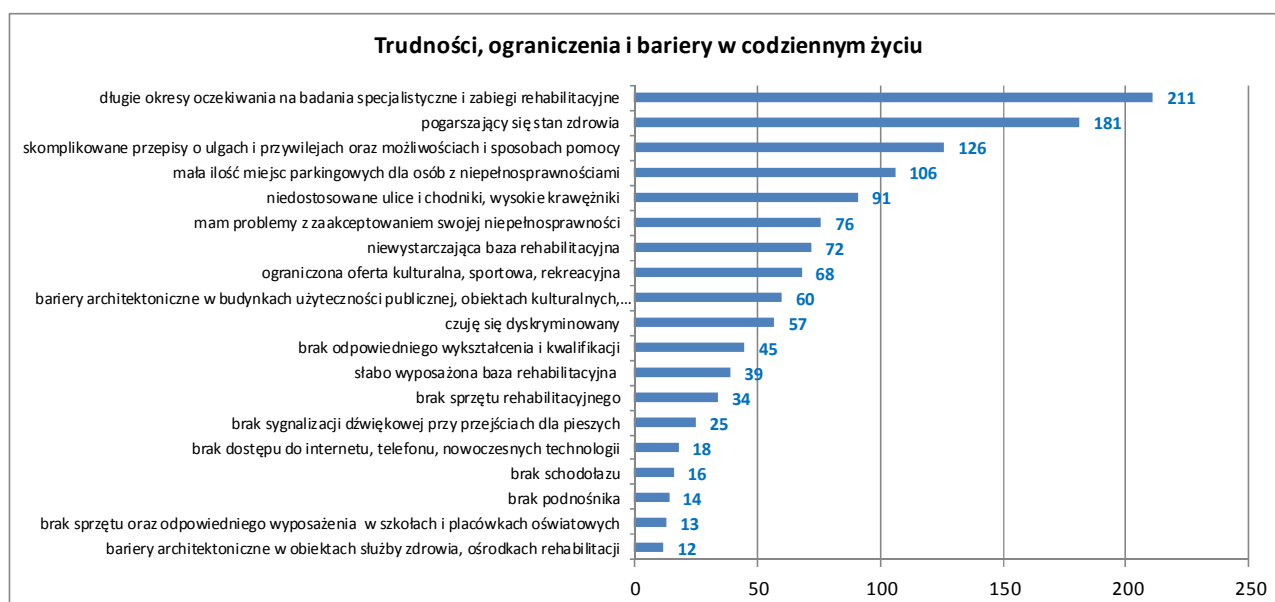
Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z członkami rodziny, są to przeważnie osoby, które potrzebują stałej lub doraźnej pomocy osób drugih przy wykonywaniu podstawowych czynności życiowych.

Ankietowane osoby z niepełnosprawnościami wskazywały, że najczęstszymi trudnościami, ograniczeniami i barierami w codziennym życiu dla nich są:

- długie okresy oczekiwania na badania specjalistyczne i zabiegi rehabilitacyjne (51,97%),
- pogarszający się stan zdrowia (44,58%),
- skomplikowane przepisy o ulgach i przywilejach dla osób z niepełnosprawnościami oraz możliwościach i sposobach pomocy (31,03%).

Wykres 38. Trudności, ograniczenia i bariery w codziennym życiu.

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych wskazała, że poprawa sytuacji finansowej najbardziej ułatwiłaby ich funkcjonowanie w środowisku oraz zmianę negatywnego postrzegania osób z niepełnosprawnościami.

W Unii Europejskiej pracuje 5 na 10 osób z niepełnosprawnościami aktywnych zawodowo, w Polsce tylko 2 osoby na 10 aktywnych zawodowo. Wyniki *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Polski (BAEL)* (GUS BAEL – dane średnioroczne za 2013 r. dla osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym) wskazują, że w ostatnich latach zwiększyło się zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób z niepełnosprawnościami, na co niewątpliwie wpływ miały korzystne zmiany przepisów.

(Dane: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej– Biuro Pełnomocnika Rządu d/s Osób Niepełnosprawnych strona internetowa: www.niepełnosprawni.gov.pl niepełnosprawni w liczbach).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie pod koniec grudnia 2011 roku zarejestrowane były 304 osoby z niepełnosprawnościami (141 kobiet), w 2012 r. 365 osób, w tym 178 kobiet, a w 2013 r. 370 osób, w tym 196 kobiet.

Tabela 50. Osoby z niepełnosprawnościami zamieszkałe w Koninie zarejestrowane w PUP w Koninie w latach 2011 - 2013.

Osoby niepełnosprawne	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
	2011		2012		2013	
Bezrobotni	240	122	280	144	287	155
Poszukujący pracy	64	19	85	34	83	41
Ogółem	304	141	365	178	370	196

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Z powyższych danych wynika, że od 2011 roku wzrosła o 66 osób tj. 17,83 % liczba bezrobotnych i poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami. Procentowy udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w 2013 roku – (287 osób) do ogółu bezrobotnych (5057 osób) wynosił 5,7 %.

Tabela 51. Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu, zamieszkałych w Koninie, zarejestrowanych w PUP, według stopnia niepełnosprawności w latach 2011-2013.

Stopień niepełnosprawności	Bezrobotni			Poszukujący pracy		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
znaczny	11	9	7	7	8	16
umiarkowany	72	105	104	35	51	50
lekki	157	166	176	22	26	17
Ogółem	240	280	287	64	85	83

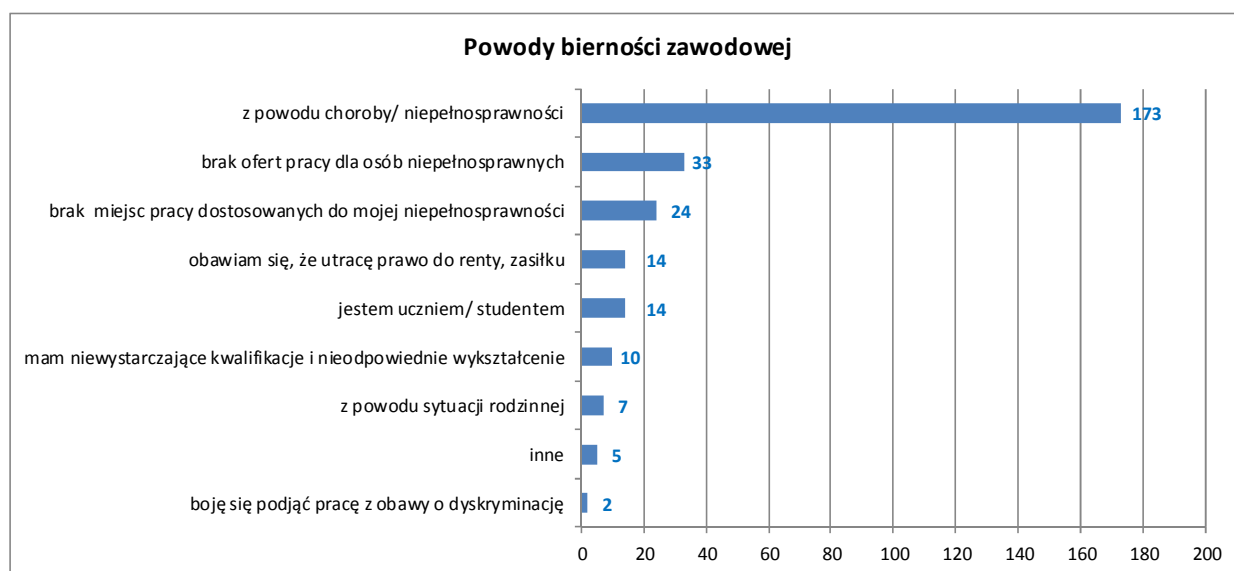
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

W analizowanym okresie najliczniejszą grupę spośród zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami stanowili bezrobotni z lekkim stopniem niepełnosprawności (2011r. – 65,42% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, 2012r. – 59,29%, 2013r. – 61,32%). Natomiast osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowiły największą ich grupę (2011r. – 54,69% ogółu zarejestrowanych poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami, 2012r. – 60%, 2013r. – 60,24%). Na taki stan rzeczy - między innymi, wpływ miały zmiany przepisów uzależniające wysokość refundacji kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze środków PFRON od rodzaju i stopnia

niepełnosprawności. Największe korzyści finansowe otrzymywali i otrzymują pracodawcy zatrudniający osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zaznaczyć należy, że wyżej przytoczone liczby nie w pełni odzwierciedlają sytuację zawodową osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy, gdyż spora ich grupa nie korzysta ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy.

Wykres 39. Powody bierności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: Opracowanie własne.

Spośród badanych 42,61% z nich największy powód swojej bierności zawodowej podaje zły stan zdrowia spowodowany chorobą, niepełnosprawnością. Natomiast najmniejszy ich odsetek podaje swoją sytuację rodzinną (1,72% ogółu ankietowanych) oraz obawę spowodowaną dyskryminacją (0,49%).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie przyznaje osobom z niepełnosprawnościami środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Tabela 52. Liczba osób z niepełnosprawnościami, którym przyznano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w latach 2011-2013.

<i>Nazwa zadania</i>	<i>Rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej</i>			
<i>Rok realizacji</i>	<i>Ilość złożonych wniosków</i>	<i>Kwota wnioskowana w zł</i>	<i>Ilość zawartych umów</i>	<i>Kwota dofinansowania w zł</i>
2011r.	13	456 570	11	147 000
2012r.	4	104 000	3	60 000
2013r.	3	82 259	3	53 000
Ogółem	20	642 829	17	260 000

Źródło: Opracowanie własne.

W latach 2011 – 2013 podpisano umowy z 17 wnioskodawcami - udzielając dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 260.000,00 zł. Najczęściej wnioskowano o przyznanie dotacji w maksymalnej wysokości określonej w przepisach, natomiast środków wystarczało na pokrycie mniej niż 50% potrzeb. Wśród osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały pomoc finansową na rozpoczęcie działalności gospodarczej, najliczniejszą grupę stanowiły osoby rozpoczynające działalność gospodarczą w branży budowlanej.

W latach 2012-2013 skorzystało 6 osób z dotacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rozpoczęcie wymienionych działalności, ponieważ ponad 20 osób z niepełnosprawnościami otrzymała korzystniejsze dofinansowanie, uczestnicząc w projekcie współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego przez Agencję Rozwoju Regionalnego w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Urzędem Miejskim oraz Konińską Izłą Gospodarczą.

Jedną z form pomocy osobom z niepełnosprawnościami jest wspieranie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami poprzez realizowanie zadań bezpośrednio adresowanych do pracodawców, tworzących dla nich nowe miejsca pracy ze środków PFRON.

Tabela 53. Zwrot pracodawcom z terenu Konina kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osoby z niepełnosprawnością ze środków PFRON w latach 2011 – 2013.

Rok	Złożone wnioski przez pracodawców			Zawarte umowy		
	Ilość złożonych wniosków	Wnioskowana ilość stanowisk	Wnioskowana kwota w zł	Ilość zawartych umów	Ilość utworzonych stanowisk pracy	Wysokość refundacji w zł
2011	7	10	686.050,00	3	3	50.000,00
2012	14	26	1.062.849,00	12	17	248.000,00
2013	5	8	337.130,00	4	4	68.000,00
Ogółem	26	44	2.086.029,00	19	24	366.000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Najwięcej stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami utworzono w 2012 roku dla: pracowników administracyjno – biurowych (7 stanowisk), szwaczek (4), operatora wózka widłowego (2), agenta handlowego (2), specjalisty ds. montażu video (1), operatora koparki łańcuchowej (1), operatora sprężarki (1), pracownika gospodarczego (1), wulkanizatora (1), operatora belownicy (1), diagnosty – mechanika (1), pomocnika kucharza (1), kierowcy (1). Nie każda wnioskowana kwota przez pracodawców była zasadna do jej refundacji.

W pierwszym kwartale 2014 roku ze środków finansowych PFRON w ramach Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR) z dofinansowania do wynagrodzeń za około 920 zatrudnionych pracowników z niepełnosprawnościami - skorzystało 167 pracodawców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Konina. W tym samym okresie zrefundowano składki na ubezpieczenie społeczne ze środków PFRON 122 osobom z niepełnosprawnościami prowadzącym działalność gospodarczą (Dane z Wydziału Dofinansowań Rynku Pracy PFRON Warszawa).

Na terenie Konina funkcjonuje 7 Zakładów Pracy Chronionej, w których w 2013 roku zatrudnionych były średnio 253 osoby z niepełnosprawnościami, a największy wskaźnik zatrudnienia, bo aż 66 % stanowiły osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 20,95 % osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności i 12,65% ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Spółdzielnie socjalne to nowa forma wsparcia dla osób pozostających nadmiernie długo bezrobotnymi, mającymi kłopoty z zaadoptowaniem się w nowych warunkach gospodarczych i społecznych.

Na terenie Konina funkcjonuje kilka spółdzielni socjalnych zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami:

- „Otwarci” Spółdzielnia powstała w ramach couchingu biznesowego przy firmie Konimpex i Konimpex-Plus w Koninie, która zajmuje się szyciem i dystrybucją przeważnie przez Internet specjalistycznej odzieży dla osób z niepełnosprawnościami,
- Konińska Spółdzielnia Socjalna „Spektrum” - powstała z inicjatywy Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelktualnymi „GEPETTO”. Spółdzielnia prowadzi między innymi przedszkole specjalne dla dzieci z autyzmem.
- Spółdzielnia Socjalna „Blues Hostel” (prowadzi hostel dla niepełnosprawnych) i Spółdzielnia Socjalna „Sport i Rehabilitacja” (zajmuje się sprzedażą sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego) - powstały z inicjatywy działaczy Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka „Podaj Dalej”.
- Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Kraśnica”- gastronomia i garmażerka.
- Spółdzielnia Socjalna „GRODZKA”, która funkcjonuje od 2012 r., a inicjatorem założenia spółdzielni było Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Koninie. GRODZKA to spółdzielnia socjalna, która funkcjonuje przy Zakładzie Aktywności Zawodowej na Posadzie, udrożniając tym samym ścieżkę rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Celem Zakładu Aktywności Zawodowej jest przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do aktywnego życia w otwartym środowisku na miarę ich indywidualnych możliwości. W listopadzie 2010 r. został utworzony na mocy trójstronnego porozumienia: Miasto Konin, Powiat Koniński oraz Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Koninie przy wsparciu gminy Kazimierz Biskupi, w którym znalazło pracę 60 osób z niepełnosprawnościami (w tym 26 osób z terenu Konina). ZAZ stanowi ważne ogniwo w systemie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami pomiędzy warsztatami terapii zajęciowej a chronionym lub otwartym rynkiem pracy. W ramach swojej działalności oferuje: usługi porządkowe i recykling; reklama i poligrafia, usługi rękodzielnicze; organizacja szkoleń i konferencji; gastronomia i catering; usługi krawieckie; pralnia chemiczna.

W Koninie działają 4 Warsztaty Terapii Zajęciowej, współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu miasta Konina i ze środków przekazanych przez Starostwo Powiatu Konińskiego (za uczestników z terenu powiatu).

Roczny koszt pobytu jednego uczestnika w Warsztacie Terapii Zajęciowej stanowi kwotę do 14.796,00 zł i jest określany przez PFRON według algorytmu obowiązującego niezmiennie od 2008 r. mimo znacznego wzrostu kosztów utrzymania.

Tabela 54. Staż przebywania uczestników w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie Konina – stan na koniec grudnia w 2013 r.

Organizator WTZ	Staż przebywania w WTZ			
	do 5 lat	od 6 do 10 lat	od 11 do 15 lat	powyżej 15 lat
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	7	-	-	9
Fundacja „Mielnica”	26	6	12	11
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	7	4	4	14
Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychiczenie	9	7	6	5
Ogółem	49	17	22	39

Źródło: Opracowanie własne.

Z powodu braku wolnych miejsc na rynku pracy, pobyt uczestników w warsztatach terapii zajęciowej automatycznie wydłuża się.

Z analizy powyższych danych wynika, że w warsztatach zlokalizowanych na terenie Konina, aż 48,03% osób korzysta z rehabilitacji i wsparcia ponad 10 lat. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ warsztaty przejęły rolę ośrodków wsparcia dziennego, a nie rehabilitacji zawodowej. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy między innymi szukać w licznych barierach i to zarówno leżących po stronie samych uczestników (strach przed dyskryminacją, obawy przed utratą renty, stan zdrowia), jak i po stronie rodziców, czy opiekunów oraz potencjalnych pracodawców (mała wiedza o osobach z niepełnosprawnościami, obawy przed zbyt dużymi obowiązkami itp.). Dodatkowo koniński rynek pracy chronionej w ostatnich latach skurczył się znacznie – likwidacji uległo ponad 63% ZPCH.

Wszystkie te czynniki wpływają na mały odsetek osób z niepełnosprawnościami kończących rehabilitację w WTZ i podejmujących pracę zawodową. W latach 2011-2013 pracę podjęło 17 uczestników WTZ przede wszystkim w Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Jedną z form aktywizacji osób z niepełnosprawnościami jest rehabilitacja społeczna, która ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby z niepełnosprawnością, a także uczenie samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych to częściowa odpowiedź na znaczne potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Ogółem w latach 2011 – 2013 z dofinansowania skorzystały 582 osoby, a zainteresowanych było 1099 osób. W 2012 roku dofinansowano także pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 50 osobom z niepełnosprawnościami - uczestnikom projektu „Wykorzystaj swoją szansę!”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2011 – 2013 dofinansowano na 1428 wniosków, w tym: 104 wnioski dla dzieci i młodzieży. Najczęściej kupowanymi środkami były: pieluchomajtki, cewniki, worki do zbiórki moczu, aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne, protezy, balkoniki, soczewki, kule, materace i poduszki przeciwoleżynowe.

Osoby z niepełnosprawnościami, mające trudności w poruszaniu się lub w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych ubiegały się o pomoc finansową ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

W ramach usuwania tych barier dofinansowano między innymi: dostosowanie łazienek dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zakup komputerów schodołazów, podnośników kąpielowych oraz wykonania podjazdów.

W okresie 2011 – 2013 wpłynęły, w tym zakresie 154 wnioski, zrealizowano 75,97%, które dotyczyły barier architektonicznych – 60, likwidacji barier w komunikowaniu się – 50, likwidacji barier technicznych – 7. Dotyczyły one 93 osób dorosłych oraz 24 dzieci i młodzieży.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano udział osób z niepełnosprawnościami w zajęciach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych.

Najczęściej dofinansowywane formy działalności to: organizacja wycieczek krajoznawczo – turystycznych, zawodów pływackich, imprez kulturowo-rekreacyjnych. Realizatorzy (2011r. – 8, 2012r. – 9, 2013r. – 8) imprez sportowych oraz z zakresu kultury, rekreacji i turystyki otrzymali dofinansowanie do 60 % wartości realizowanego przedsięwzięcia.

Od 2003 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych organizowane są imprezy integracyjne, które wpisały się na stałe w kalendarz imprez organizowanych

wspólnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

W 2012 roku Miasto Konin poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Program ten skierowany jest do osób z niepełnosprawnościami, a celem jego jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program obejmuje dwa obszary wsparcia: Moduł I i Moduł II.

Z Modułu I w zakresie pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu i pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B; pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania i dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu; pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej wózka elektrycznego, pomocy w zakupie protezy kończyny i pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny; a także pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej w 2012 roku skorzystało 12 osób, a w 2013 roku – 35.

Osoby z niepełnosprawnościami chętnie korzystają z tego dofinansowania. Z roku na rok wzrasta liczba zainteresowanych tą formą pomocy dzięki również zwiększonym środkom finansowym PFRON na ten cel. Największym zainteresowaniem cieszy się pomoc w ramach Modułu II, czyli pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (realizowany przez MOPR od 2013r., wcześniej przez Oddziały PFRON). Celem programu jest wyrównywanie szans w zdobyciu wykształcenia przez osoby z niepełnosprawnościami oraz przygotowanie osób z niepełnosprawnościami, poprzez stałe podwyższanie kwalifikacji, do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie realizował „Program wyrównywania różnic między regionami I i II”, w ramach którego w latach 2012-2013 pozyskano środki z PFRON między innymi na:

- zakup i zamontowanie 3 dźwigów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym, Przedszkolu Nr 32 i Szkole Podstawowej Nr 15 (likwidacja barier w zakładach opieki zdrowotnej i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami poruszanie się i komunikowanie).

- zakup 2 mikrobusów przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami na wózkach inwalidzkich dla Domu Pomocy Społecznej i Szkoły Podstawowej Nr 15 (likwidacja barier transportowych).

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami na terenie Konina ma możliwość realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w 10 placówkach (2 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja i 2 szkoły ponadgimnazjalne) z 54 oddziałami integracyjnymi, a także Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym i Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej.

Tabela 55. Zestawienie placówek wychowawczo – oświatowych z nauczaniem specjalnym na terenie Konina.

Rok	Przedszkola		Szkoły Podstawowe		Gimnazja		Szkoły ponadgimnazjalne	
	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba placówek	Liczba oddziałów
2011/2012	2	13	4	25	2	16	2	8
2012/2013	2	14	4	25	2	11	2	8
2013/2014	2	14	4	25	2	8	2	7

Źródło: Urząd Miejski w Koninie – Wydział Oświaty.

W latach 2011-2013 w Koninie liczba placówek szkolnictwa integracyjnego jest na tym samym poziomie przy jednocześnie zmniejszającej się liczbie oddziałów na poziomie gimnazjalnym (spadek o 50% w 2013/2014 roku w stosunku do 2011/2012 roku) i uczących się w nich osób.

Z danych uzyskanych z Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie wynika, iż w 2013 roku do placówek oświatowych w Koninie uczęszczało łącznie 236 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, w tym: 62 do przedszkoli (26,27%); 106 do szkół podstawowych (44,92%); 28 do gimnazjów (11,86%); 40 do szkół ponadgimnazjalnych (16,95%).

Najliczniejszą ich grupę w roku szkolnym 2013/2014 stanowiły dzieci i młodzież z niepełnosprawnością umysłową – 24,58 % wszystkich, w tym z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim – 16,95%, z umiarkowanym i znacznym stopniem – 6,36% oraz z głębokim – 1,27%. Kolejnymi licznymi grupami stanowiły dzieci i młodzież z niepełnosprawnością sprzężoną – 19,07%, a także niepełnosprawnością ruchową - 16,53%.

Najmniejszą grupą dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami uczęszczającą do placówek oświatowych w mieście byli uczniowie niesłyszący – 2,97% wszystkich oraz przewlekle chorzy – 1,69% i niedostosowani społecznie – 1,69%.

W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie w latach 2011 – 2013 naukę ukończyło 15 osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami najczęściej wybierały kierunki studiów: filologia germańska, fizjoterapia, informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, pedagogika, pielęgniarstwo, politologia, praca socjalna i zarządzanie.

Dzieci, młodzież, a także osoby dorosłe z niepełnosprawnościami mają możliwość skorzystania z szerokiej oferty edukacyjnej, rehabilitacyjnej, podmiotów i instytucji działających na ich rzecz na terenie Konina.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy to jedyna placówka oświatowa o charakterze specjalnym na terenie Konina. Zapewnia ona naukę, opiekę, kształcenie zawodowe dzieci i młodzieży. Głównym celem ww. Ośrodka jest przygotowanie dzieci i młodzieży do prowadzenia samodzielnego życia i pracy zawodowej. Ośrodek zapewnia: całodobową opiekę, warunki do nauki, wychowania i odpoczynku, wsparcie psychologa, pedagoga, pomoc logopedy, opiekę pielęgniarki szkolnej.

Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Koninie Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, to placówka oświatowa i rehabilitacyjna realizująca obowiązek szkolny na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i grup rewalidacyjno-wychowawczych z szerokim wachlarzem zajęć rewalidacyjnych dla uczniów ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W ośrodku funkcjonują grupy rewalidacyjno - wychowawcze oraz oddziały edukacyjno - terapeutyczne dla 28 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelktualnymi GEPETTO prowadzi Punkt Konsultacyjny, w ramach którego realizuje: wysokospecjalistyczną indywidualną i grupową terapię psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną, zajęcia grupowe Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, trening społeczny, szkolenia dla rodziców, opiekunów, pedagogów i lekarzy rodzinnych, imprezy promujące idee integracji w społeczności lokalnej. W 2014 roku stowarzyszenie uruchomiło przedszkole dla dzieci z autyzmem.

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich w Koninie zajmuje się między innymi zagospodarowaniem edukacyjnym czasu wolnego dzieci i młodzieży w wieku 7-15 lat. Wspiera wychowanków w rozwoju poznawczym, emocjonalnym i społecznym, w wyrównywaniu szans edukacyjnych i życiowych. Rozwija zainteresowania, hobby i pasje, kształtuje ważne umiejętności społeczne, postawy i zachowania prozdrowotne i prospołeczne. Prowadzi świetlice socjoterapeutyczne.

Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ prowadzi szeroką działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Stałą opieką obejmuje ponad 150 osób.

Głównym celem działalności Fundacji jest usamodzielnianie podopiecznych, wszystkie działania prowadzone są nieodpłatne. Prowadzi ona aktywną rehabilitację, treningi sportowe, doradztwo społeczne, zawodowe i prawne, szkoli pełno- i niepełnosprawnych wolontariuszy. Przez cały rok prowadzone są integracyjne zajęcia artystyczne, muzyczne, ruchowe, dogoterapię i hipoterapię, organizują aktywne wakacje.

Fundacja na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie” jest organizacją pozarządową wspierającą osoby z niepełnosprawnościami na każdym etapie ich życia, często od momentu narodzin. Aktywizuje dzieci, młodzież i dorosłych poprzez różnorodne formy rehabilitacji. Organizuje spotkania społeczności (podopiecznych, wolontariuszy) oraz spotkania Klubu Rodzica, który służy integracji i wymianie doświadczeń. W 2013 roku Fundacja uruchomiła Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Marianowie, który umożliwia dzieciom i młodzieży z głębszą niepełnosprawnością realizację obowiązku szkolnego. Fundacja obejmuje wsparciem około 200 rodzin z Konina i subregionu konińskiego i działa codziennie przez cały rok.

Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie jest realizatorem szerokiego pakietu świadczeń specjalistycznych oraz świadczeń rehabilitacyjnych w zakresie rehabilitacji ogólnoustrojowej i neurologicznej. Świadczenia specjalistyczne wykonywane były w oddziałach szpitalnych oraz poradniach specjalistycznych.

W celu zachowania samodzielności i niezależności osób z niepełnosprawnościami Szpital podejmuje dwa typy działań. Pierwszy z nich polega na promocji zdrowia, profilaktyce urazów, zatruc i chorób. Przyczynia się to do zmniejszania u pacjentów negatywnych skutków schorzeń i tych związanych z niepełnosprawnością. Drugi typ działalności to rehabilitacja, polegająca na ograniczaniu skutków niepełnej sprawności poprzez np. wzmacnianie sprawności fizycznej i psychicznej, zwiększanie sprawności funkcjonalnej i aktywności życiowej osób z niepełnosprawnościami. Stworzenie kompleksowego systemu usług specjalistycznych i rehabilitacyjnych pozwoliło na zwiększenie aktywności wielu niepełnosprawnych oraz pomoc w procesie przystosowania się osób o ograniczonej sprawności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Osoby z niepełnosprawnościami mogą również korzystać z rehabilitacji usprawniającej oferowanej przez inne podmioty.

Miasto Konin corocznie ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadań zleconych z zakresu m.in. kultury fizycznej, sportu i turystyki, w którym wyodrębniona jest kwota na organizację imprez dla osób z niepełnosprawnościami.

W celu poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami - stowarzyszenia i organizacje pozarządowe organizują różnego rodzaju imprezy okolicznościowe dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz imprezy integracyjne o charakterze kulturalno - rekreacyjnym i sportowym, m.in: Abilimpiady, Olimpiady Specjalne, Dzień Osób Niepełnosprawnych, festyny i imprezy okolicznościowe.

Miasto Konin dysponuje obiektami sportowymi, które są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, między innymi: hale sportowe, pawilon szermierczy, stadiony, baseny oraz „ORLIKI”.

Do swobodnego poruszania się osób z niepełnosprawnościami przyczynia się tabor komunikacji miejskiej, który jest dostosowany do potrzeb w/w grupy osób.

W Konin w okresie lipiec-wrzesień 2013 roku realizowano projekt pt. „KONIN – Miasto dostępne”, którego celem było wskazanie dostępności obiektów użyteczności publicznej oraz przestrzeni/infrastruktury miejskiej dla osób z niepełnosprawnościami. Pomysł na przeprowadzenie badań powstał z inicjatywy sprawnych i niepełnosprawnych wolontariuszy zrzeszonych w centrum wolontariatu Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ. Podczas badań zostały przeanalizowane 53 obiekty użyteczności publicznej, pod kątem ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, 28 z nich uzyskano pozytywną opinię.

5.5. *Starość*

Wzrost odsetka osób starszych w ogólnej liczbie ludności Polski spowodował zwiększenie zainteresowania problematyką osób starszych i funkcjonowania seniora w społeczeństwie. Według prognozy Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) znacznie wydłuży się średnia długość życia Polaków. Do 2035 r. przeciętne trwanie życia wzrośnie dla mężczyzn o około 4,4 lat, a dla kobiet o około 3 lata.²

² Rządowy Program na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych – na podstawie danych GUS

Tabela 56. Liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia z podziałem na płeć w latach 2010-2012.

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców 55 +	Liczba kobiet 55 +	Liczba mężczyzn 55 +
2010	78670	22937	13293	9644
2011	78209	23601	13713	9888
2012	77847	24250	14103	10147

Zródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Dane przedstawione w tabelach obrazują spadek ogółu mieszkańców w roku 2012 w porównaniu z końcem 2010 roku. Zauważalny jest natomiast wzrost liczby mieszkańców Konina po 55 roku życia, w tym kobiet (58,16% ogólnej liczby mieszkańców po 55 roku życia). Według powyższych danych odsetek osób starszych w stosunku do ogólnej liczby ludności w roku 2012 wynosił 31,15%.

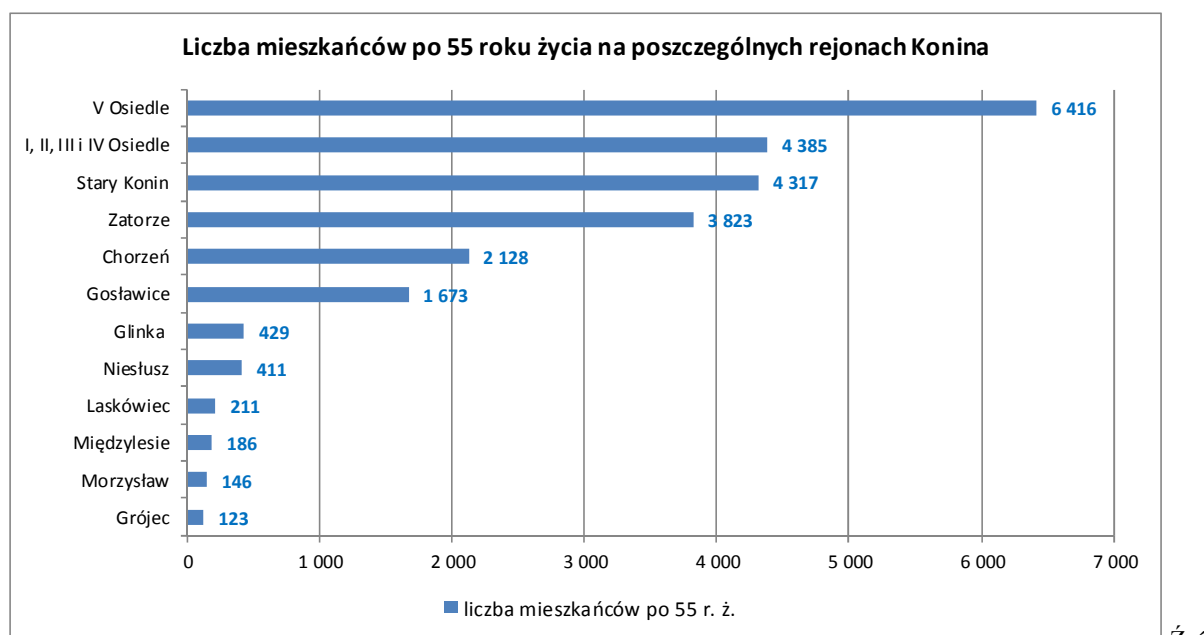
Tabela 57. Mieszkańcy Konina 55+ w podziale na grupy wieku w latach 2010-2012.

Grupy wieku	Ogółem			Kobiety			Mężczyźni		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
55-59	6399	6353	6253	3543	3522	3458	2856	2831	2795
60-64	6007	5988	6023	3388	3383	3406	2619	2605	2617
65-69	3322	3756	4205	1880	2161	2431	1442	1595	1774
70-74	3000	3090	3091	1777	1812	1815	1223	1278	1276
75-79	2083	2174	2279	1223	1304	1378	860	870	901
80-84	1252	1316	1414	818	834	885	434	482	529
85 i więcej	874	924	985	664	697	730	210	227	255

Zródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu

Powyższa tabela obrazuje, iż w grupie osób 55+ we wszystkich latach przeważa liczba osób w wieku 55-59 lat, natomiast najmniejszą liczbę stanowią osoby po 85 roku życia. W większości przedziałów wiekowych obserwowany jest wzrost liczby ludności w wieku senioralnym w stosunku do lat poprzednich. Największy wzrost zauważalny jest w przedziale wiekowym 65-69 lat – o 883 osoby w 2012 r. w stosunku do 2010 r.

Wykres 40. Liczba mieszkańców po 55 roku życia na poszczególnych rejonach Konina – stan na 31.12.2013r.

Źródło:

Urząd Miejski w Koninie - Wydział Spraw Obywatelskich.

Z danych uzyskanych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Koninie wynika, iż na koniec 2013 roku w mieście zamieszkiwało łącznie 24248 osób po 55 roku życia. Jak wynika z powyższego wykresu najczęściej osób po 55 roku życia zamieszkuje na terenie V osiedla tj. 6416 seniorów - 26,46% ogółu (najwięcej osób z całego Konina w w/w wieku zamieszkuje na ulicy 11 listopada), I, II, III i IV osiedla – 4385 osób - 18,08% oraz rejon Starego Konina – 4317 osób – 17,80%. Znaczna liczba osób starszych zamieszkuje również na stosunkowo młodych osiedlach Konina tj. rejonie Zatorza (3823 osoby – 15,77%) i Chorznia (2128 osób – 8,78%). Najmniej seniorów zamieszkuje na terenie Laskówca, Międzylesia, Morzysławia i Grójca (0,87%-0,51% ogółu).

Jeśli chodzi o sytuację ekonomiczną seniorów z Konina, głównym źródłem utrzymania tej grupy społecznej są świadczenia otrzymywane z ZUS z tytułu rent i emerytur. Osoby, które nie osiągnęły jeszcze wieku emerytalnego pracują zawodowo lub są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie.

Tabela 58. Liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia zarejestrowanych w PUP Konin w latach 2011-2013.

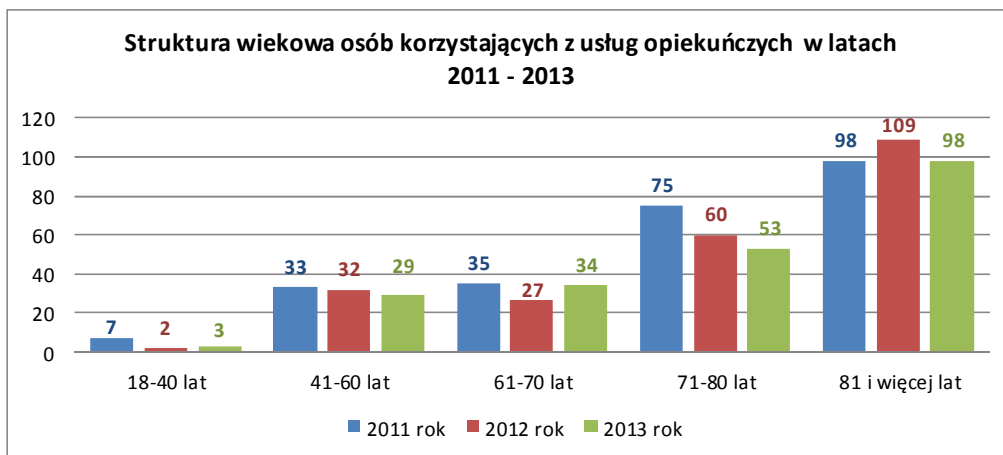
Wyszczególnienie	Lata		
	2011	2012	2013
	Liczba osób		
bezrobotni 55+	361	456	506
w tym: długotrwale bezrobotni	232	292	318
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	13	17	18
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	125	174	188

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.

Z danych przedstawionych powyżej znacząco wzrasta liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie. W roku 2013 stosunku do roku 2011 ilość osób w tej grupie wiekowej zwiększyła się o 145 bezrobotnych seniorów, czyli o 40,17%.

Głównymi powodami przyznawania pomocy dla osób po 55 roku życia przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie są długotrwała choroba, niepełnosprawność, ale również bezrobocie. Osoby starsze, które wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu objęte są pomocą w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2013 powyższą formą pomocy objętych było 217 mieszkańców Konina z czego 185 osób po ukończeniu 61 roku życia. Najwięcej seniorów korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych to osoby w przedziale wiekowym 81+(98 osób), czyli ponad 45% wszystkich przyznanych świadczeń.

Wykres 41. Struktura wiekowa osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto w celu pobudzania aktywności osób starszych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie - Klub Integracji Społecznej od 2011 roku realizuje program „Złota jesień życia”

skierowany dla seniorów z terenu miasta. Celem programu jest zwiększenie możliwości aktywnego uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym i kulturalnym oraz nabycie nowych umiejętności. Beneficjenci programu brali udział między innymi w warsztatach psychoedukacyjnych z zakresu komunikacji i integracji, asertywności oraz radzenia sobie ze stresem, mieli okazję zapoznać się z systemem ćwiczeń zdrowotnych Tai – Chi, brali również udział w zajęciach ruchowych Nordic Walking oraz w kursie samoobrony. Uczestniczyli również w wydarzeniach kulturalnych oraz imprezach okolicznościowych. Podnosili swoje umiejętności, ucząc się języków obcych i obsługi komputera. Program przyczynił się do zwiększenia aktywności seniorów, którzy poznali się wzajemnie, zintegrowali, utrzymując dalszy ze sobą kontakt. W latach 2011-2013 w programie uczestniczyło łącznie 63 seniorów.

Osoby starsze z terenu Konina, które wymagają zapewnienia całodobowej opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą zostać umieszczone w Domu Pomocy Społecznej, który prowadzi dla swoich mieszkańców szeroką działalność rekreacyjną oraz kulturalno – oświatową. Wszelkie prowadzone zajęcia i oferowane usługi zmierzają do pełnego uczestnictwa mieszkańca w życiu społecznym.

W strukturach Domu Pomocy Społecznej działają:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, który jest miejscem spotkań seniorów, gdzie prowadzone są między innymi zajęcia rehabilitacyjne, edukacyjne i integracyjne.
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z chorobą Alzheimera, który oferuje pomoc i opiekę osobom z chorobą Alzheimera o charakterze pielęgnacyjnym, opiekuńczym i rehabilitacyjnym, a także prowadzi edukację zdrowotną dla rodzin tych osób.

W Koninie działa Rada Seniorów Miasta Konina, powołana w 2011 roku Zarządzeniem nr 72/2011 Prezydenta Miasta Konina, która jest organem doradczym, inicjatywnym i opiniotwórczym Prezydenta Miasta Konina w sprawach dotyczących osób starszych. W skład członków Rady wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, instytucji publicznych działających na rzecz osób starszych. Celem Rady Seniorów jest integracja i wspieranie środowiska osób starszych oraz służenie społeczności miasta, a zwłaszcza seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta Konina. Obsługę administracyjno - techniczną Rady powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Koninie.

Wśród ofert aktywności społecznej oferowanej osobom starszym w Koninie wyróżnić można:

- Stowarzyszenie Koniński Uniwersytet Trzeciego Wieku ul. Przyjaźni 1, funkcjonujący w Koninie od 2005 roku. Uniwersytet stanowi formę edukacji ludzi starszych. Uczęszczają tam osoby, które zakończyły już pracę zawodową i chcą swój wolny czas poświęcić rozwijaniu sprawności intelektualnej i fizycznej.
- Politechnika Trzeciego Wieku ul. Przemysłowa 3d, funkcjonująca w Koninie od 2007 roku. Powołana przez Radę Naczelnej Organizacji Technicznej(NOT) z inicjatywy członków Klubu seniora działającego przy Radzie. Słuchaczami Politechniki są głównie inżynierowie i technicy przebywający na emeryturze, którzy nie chcą stracić kontaktu z nauką.
- Kluby Seniora jako kolejna forma przeciwdziałająca osamotnieniu oraz społecznej izolacji osób starszych w mieście Koninie. Obecnie w Koninie funkcjonują:
 - Klub Seniora Warta, ul. Wyzwolenia 13 (liczba uczestników: 2011r. – 41osób, 2012r. - 42 osoby, 2013r. - 42 osoby),
 - Klub Seniora Solidarność, ul. Wyzwolenia 13 (liczba uczestników: 2011r.-74 osoby, 2012r. - 60 osób, 2013r. - 56 osoby),
 - Klub Seniora Jutrzenka, ul. Wyzwolenia 13 (liczba uczestników: 2011r. – 18 osób, 2012r. - 20 osób, 2013r. - 23 osoby),
 - Klub Seniora Tulipan, ul. Wyzwolenia 13 (liczba uczestników: 2011r. – 27 osób, 2012r. - 29 osób, 2013r. - 31 osób),
 - Klub Seniora przy NOT, ul. Przemysłowa 3d (liczba uczestników: 2011r. – 43 osoby, 2012r. – 43 osoby, 2013r. – 41 osób),
 - Klub Seniora Piast, ul. Szeligowskiego 1 (nie prowadzą danych dotyczących liczby uczestników).

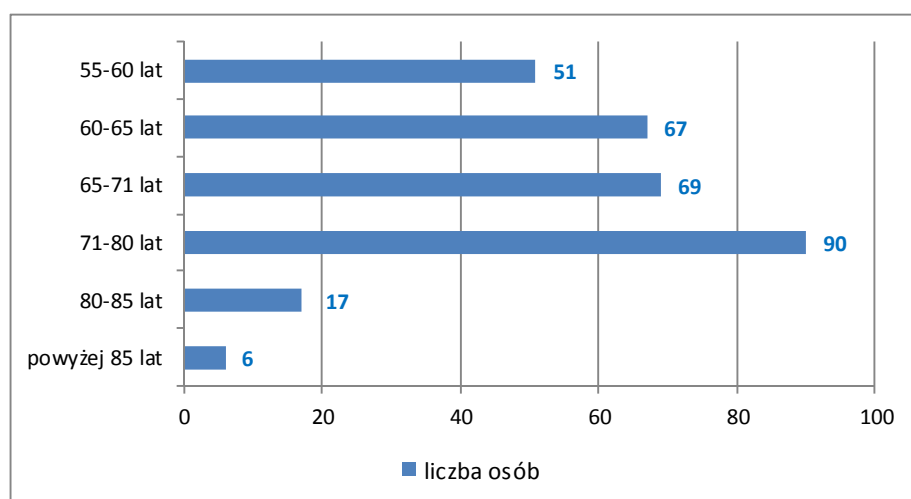
Na terenie miasta działają też inne związki i organizacje pozarządowe, które w obszarze swojej działalności oferują również pomoc i wsparcie dla seniorów. Są to między innymi:

- Stowarzyszenie Domów Pomocy Społecznej POMOC, ul. Południowa 1- organizacja, która ma na celu utrzymanie i rozwój Domów Pomocy Społecznej i zapewnienie wsparcia ich mieszkańcom.
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Koninie, ul. Staromorzyśławska 1 – organizacja posiadająca szeroki zakres działalności, między innymi świadczy usługi opiekuńcze skierowane dla osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

- Fundacja „Jeszcze raz”, ul. Kwiatkowskiego 3/10 – celem fundacji jest między innymi niesienie pomocy osobom starszym poprzez aktywizację, wydobywanie ich potencjału oraz organizację imprez sportowo-rekreacyjnych.
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Zarząd Oddziału Okręgowego, ul. 3 Maja 19 – pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, ul. M.Dąbrowskiej 8 – podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

W celu zdiagnozowania potrzeb i oczekiwań osób starszych zamieszkujących na terenie miasta Konina oraz w celu zbadania ich sytuacji bytowej przeprowadzono badania ankietowe. Badania przeprowadzono w miesiącu maju 2014r., którymi objęto 300 osobową grupę seniorów, w tym 198 kobiet i 102 mężczyzn, którzy ukończyli 55 lat. Badania przeprowadzane były wśród słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Politechniki Trzeciego Wieku, uczestników zajęć w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, klubów seniora oraz przez pracowników socjalnych wśród osób starszych korzystających z usług opiekuńczych. Część ankiet wypełniona została przez osoby niezrzeszone w żadnych klubach ani organizacjach, w miejscu ich zamieszkania.

Wykres 42. Liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych.

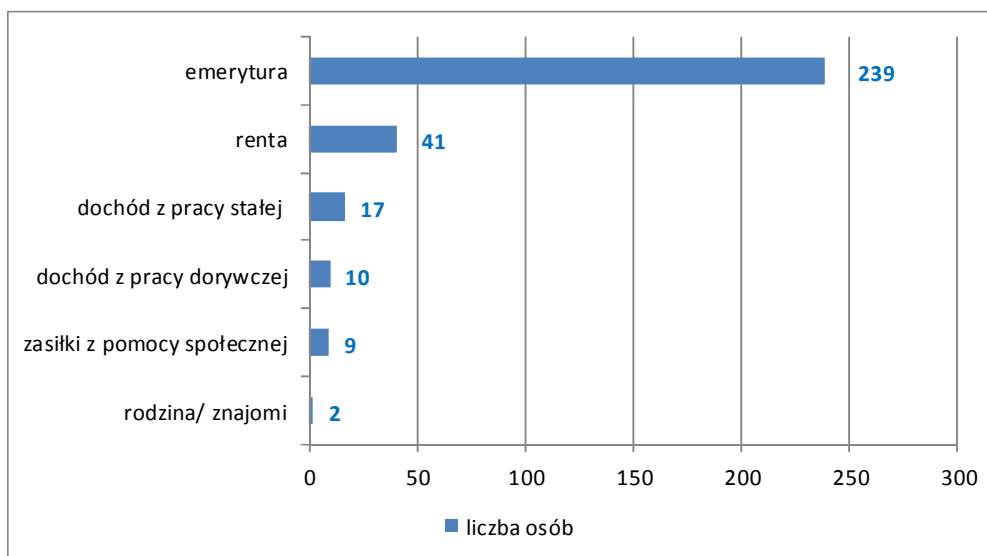
Źródło: Opracowanie własne.

W badaniu respondentów podzielono na 6 grup wiekowych. Jak wynika z powyższego wykresu największą grupę stanowiły osoby w wieku 71-80 lat – 30% ogółu, natomiast najmniejszą osoby w wieku 85 lat i więcej – 2%.

Spośród 300 osób większość stanowiły osoby z wykształceniem średnim tj. 107 osób, podstawowym – 71 osób, zawodowym – 64 osoby oraz wyższym 54 osoby. Najmniejszą grupę stanowiły osoby bez wykształcenia - 4 osoby.

Najwięcej ankietowanych 152 osoby wskazały, że posiadają współmałżonka, 100 osób, że są wdowcami i wdowami. Najmniejszą grupę stanowili kawalerowie i panny – 21 osób oraz osoby rozwiedzione 27 osób.

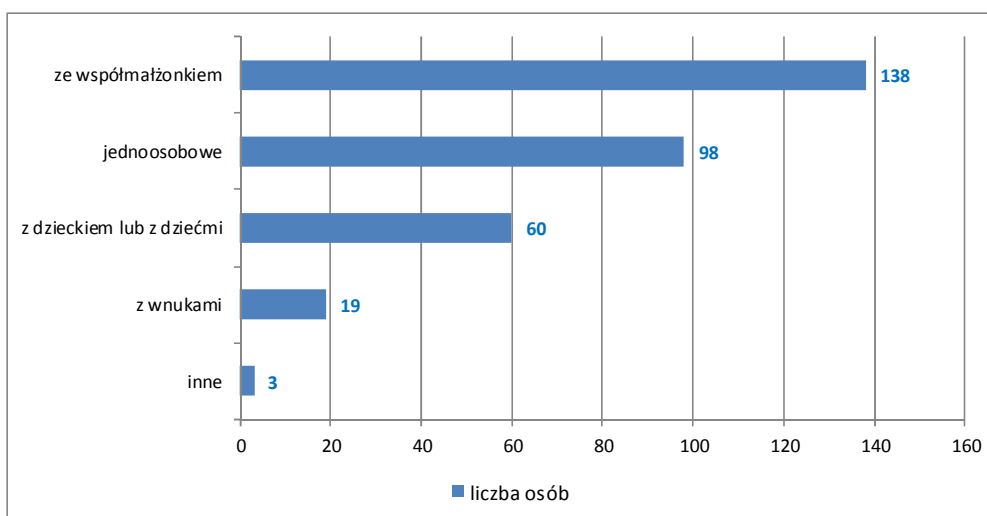
Wykres 43. Źródło utrzymania seniorów.

Źródło: Opracowanie własne.

Źródłem utrzymania większości badanych seniorów są świadczenia z tytułu emerytury – 79,67% osób. Najmniej osób korzysta z pomocy finansowej rodziny i znajomych – 0,67%. Tylko 3% badanych korzysta z zasiłków z pomocy społecznej.

Wykres 44. Liczba osób w gospodarstwie domowym.

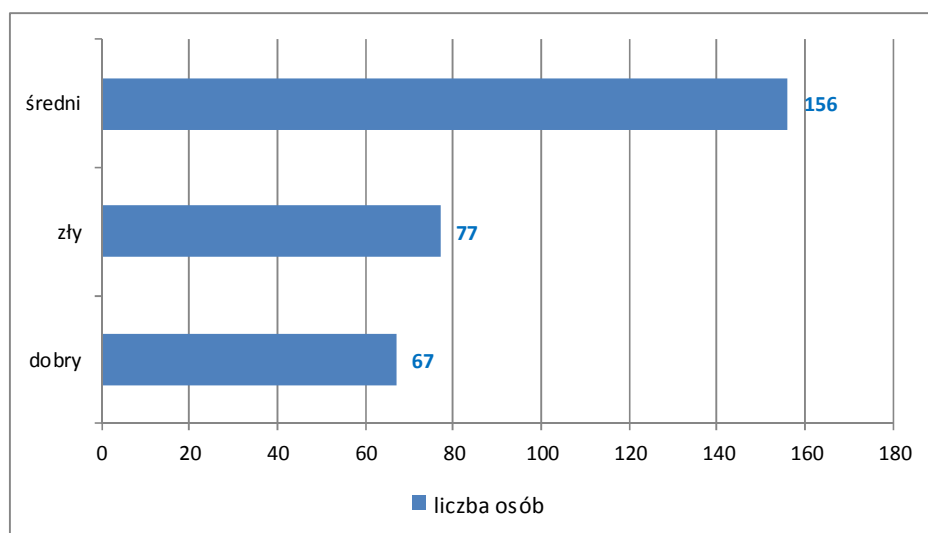

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z przeprowadzonych badań ankietowych, większość osób prowadzi gospodarstwo ze współmałżonkiem (46%) oraz samodzielne (32,67%). Najmniejsza liczba seniorów zamieszkuje wspólnie z wnukami (6,33%).

Zdecydowana większość badanych (78,67%) może liczyć na pomoc rodziny w przypadku choroby. Ci, którzy nie mogą na to liczyć (21,33%) najczęściej podkreślają, że rodzina mieszka daleko, że członkowie rodziny pracują lub nie mają bliskiej rodziny. Oprócz rodziny ankietowani korzystają z pomocy przyjaciół, znajomych i sąsiadów (25%), jak również z pomocy siostry PCK i pielęgniarki środowiskowej (12%). Z pomocy innych nie korzysta 38,67% ankietowanych.

Wykres 45. Stan zdrowia.

Źródło: Opracowanie własne.

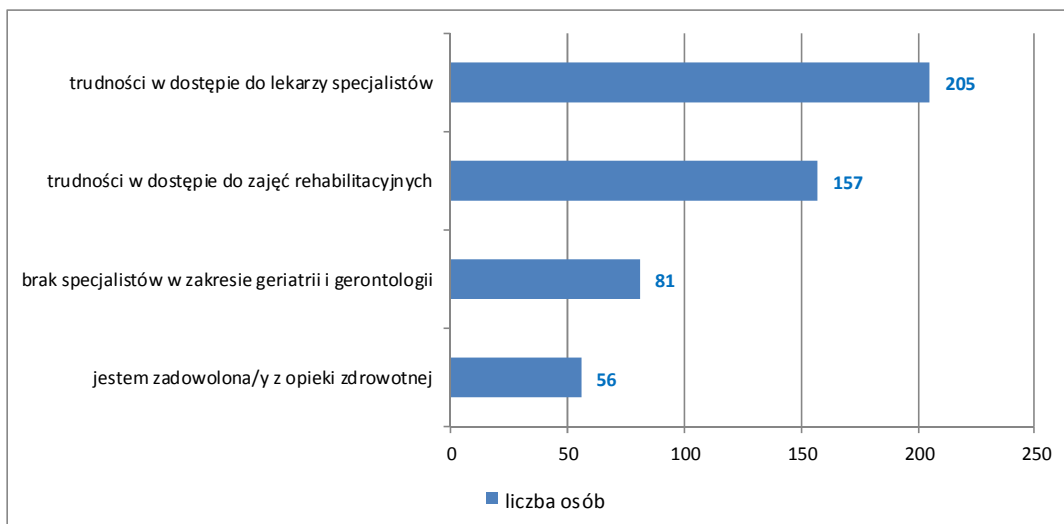
Ponad połowa ankietowanych ocenia swój stan zdrowia jako średni – 52%.

Spośród respondentów 29,33% to osoby z niepełnosprawnościami, w tym 21,33% posiadające orzeczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a 19,33% orzeczenie wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Ankietowani uważali się za sprawnych ruchowo – 61,67%, częściowo sprawnych ruchowo – 33,33%. Pozostali stanowili grupę niesprawnych ruchowo.

Wśród badanych 54% nie bierze udziału w badaniach profilaktycznych organizowanych przez miasto Konin. Przyczyną jest najczęściej brak informacji na ten temat, brak czasu, brak potrzeby, a także problem z dotarciem na takie badania.

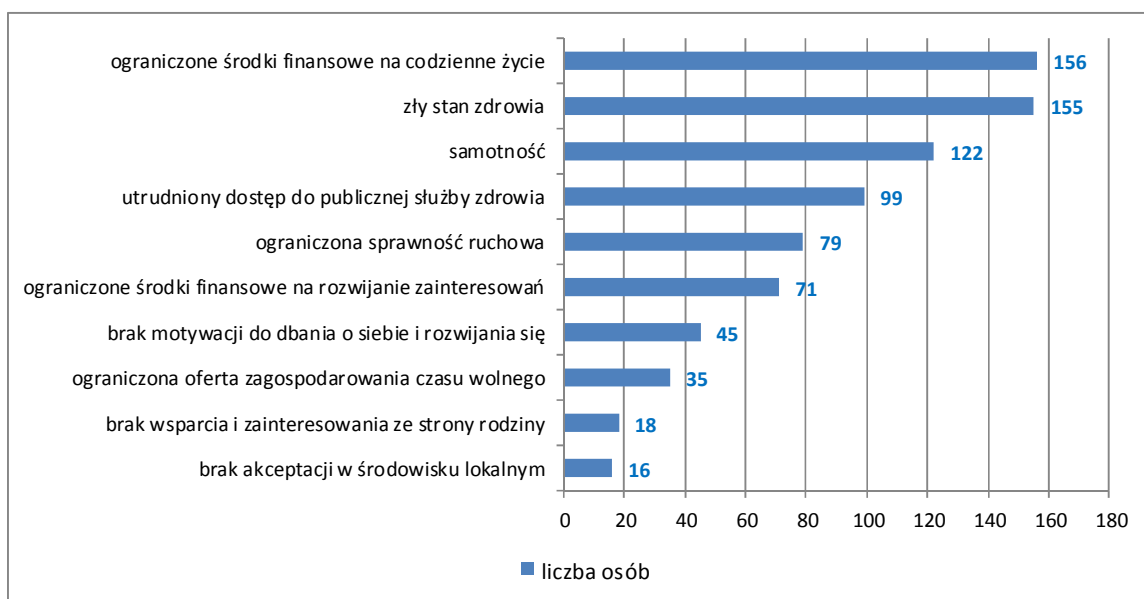
Wykres 46. Dostępność w zakresie opieki zdrowotnej.

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych podkreśla trudności w dostępie do lekarzy specjalistów w Koninie (68,33%), wskazuje na utrudniony dostęp do zajęć rehabilitacyjnych (52,33%), jak również brak specjalistów w zakresie geriatry i gerontologii (27%).

Wykres 47. Problemy osób starszych.

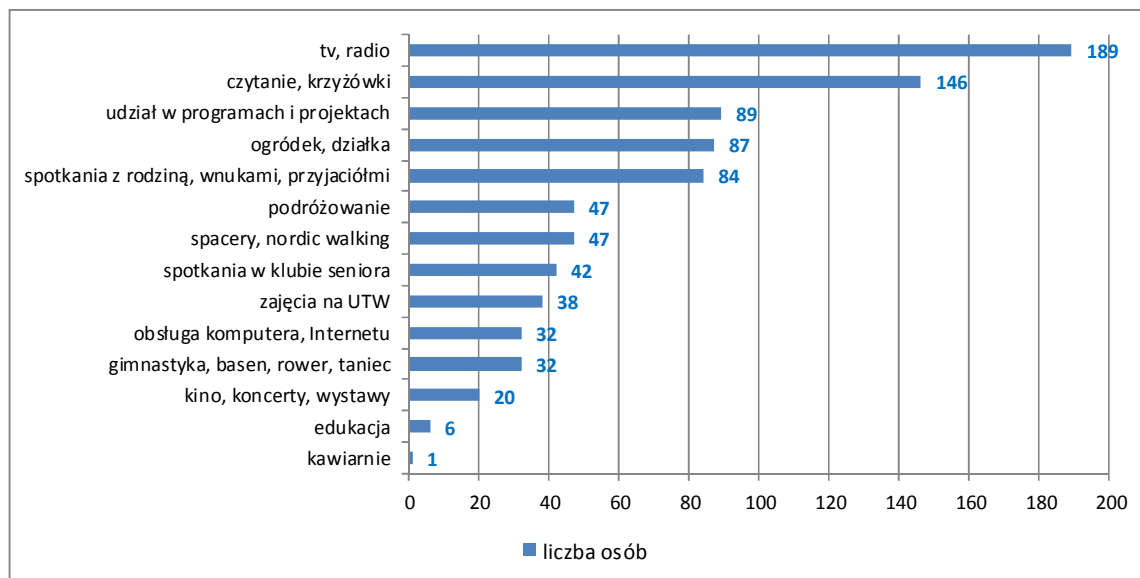

Źródło:

Opracowanie własne.

Największym problemem osób starszych, jak wynika z badań ankietowych są ograniczone środki finansowe na codzienne życie (52%), zły stan zdrowia (51,67%) oraz samotność (40,67%).

Wykres 48. Sposoby spędzania czasu wolnego.

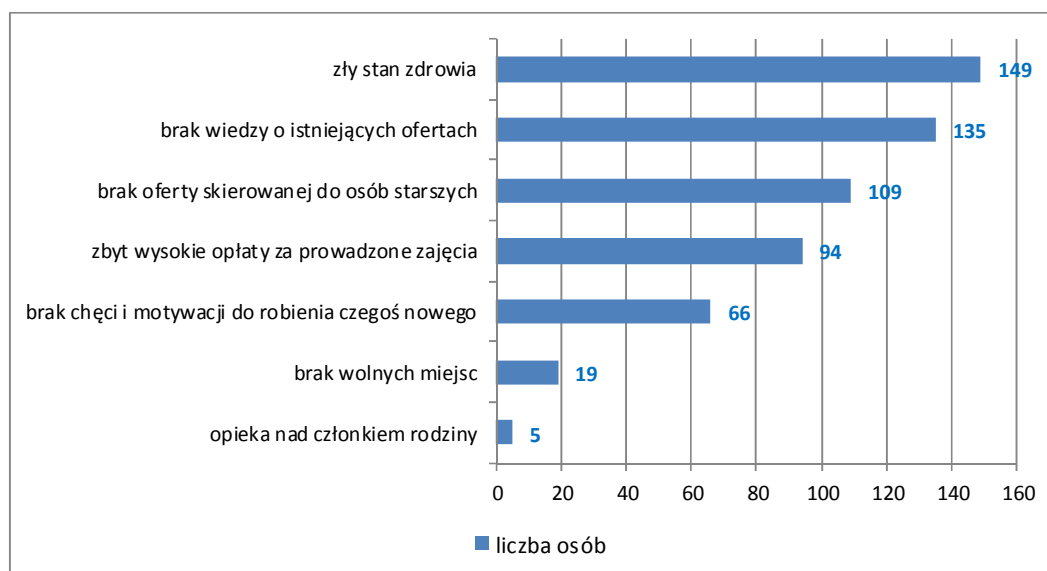

Źródło

Źródło: Opracowanie własne.

Z badań ankietowych wynika, iż większość seniorów swój wolny czas spędza w domu, preferując oglądanie telewizji i słuchanie radia (63%), czytanie i rozwiązywanie krzyżówek (48,66%). Powyższe formy spędzania czasu wolnego nie przyczyniają się do aktywizacji społecznej seniorów. 29,67% ankietowanych brało udział w programach i projektach realizowanych na rzecz osób starszych.

Wykres 49. Powody nie korzystania z zajęć organizowanych przez instytucje i organizacje.

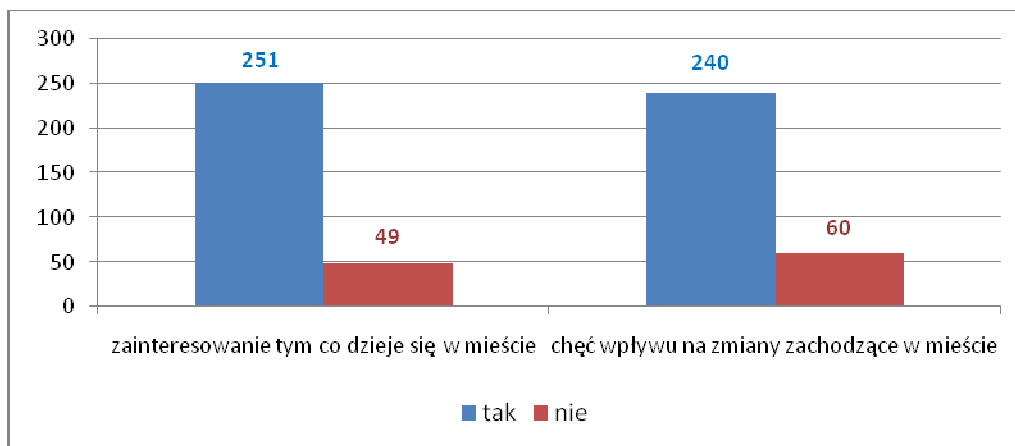

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych - 80,67% nie należy do organizacji, związków i stowarzyszeń działających na rzecz osób starszych. Seniorzy wskazali, iż nie korzystają z ich ofert z uwagi na zły stan zdrowia – 49,67%, z powodu braku wiedzy o istniejących

ofertach – 45%. Najmniejsza ilość ankietowanych – 1,67% podała konieczność opieki nad członkiem rodziny.

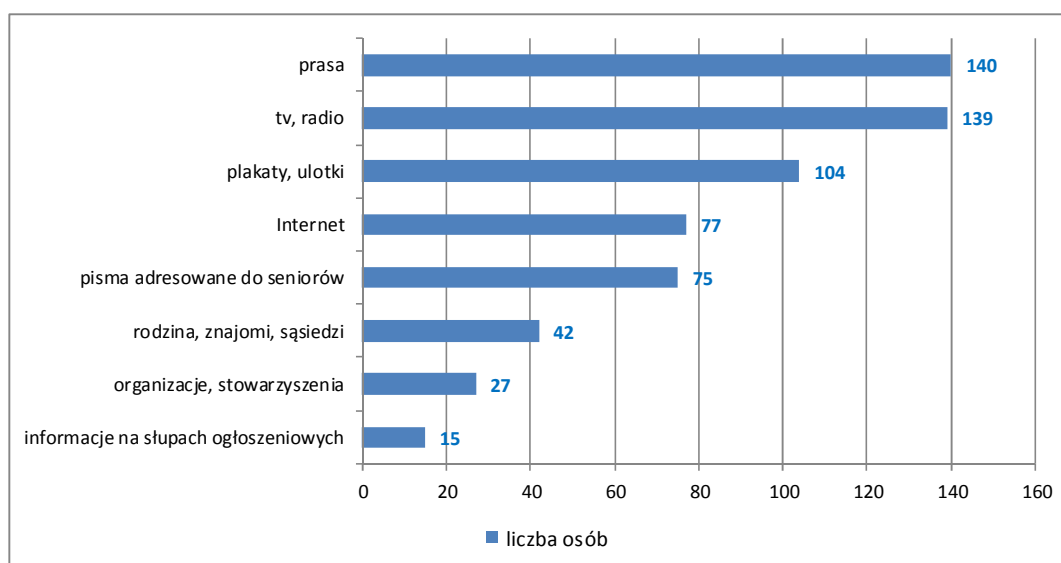
Wykres 50. Uczestnictwo w życiu społecznym miasta.

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie badań ankietowych, wynika, iż zdecydowana większość osób starszych interesuje się tym co się dzieje w mieście – 83,67% oraz chce mieć wpływ na zmiany w nim zachodzące – 80%.

Wykres 51. Źródło informacji o zachodzących zmianach w mieście.

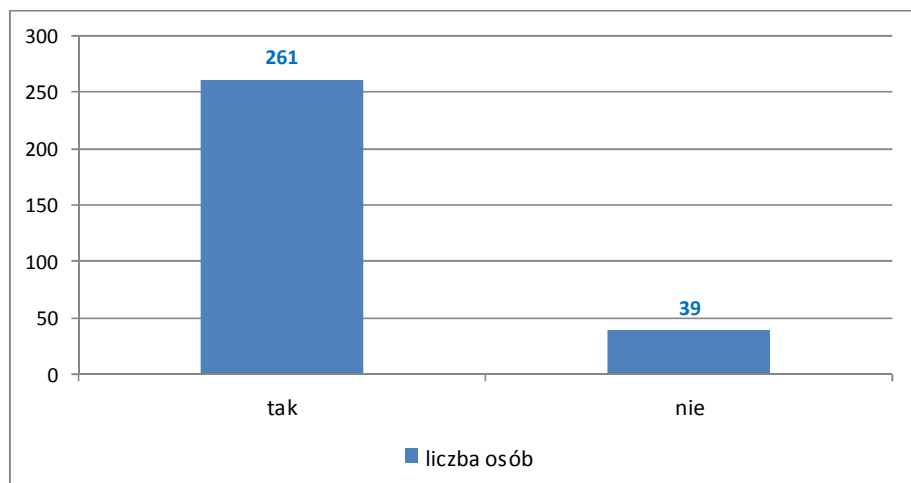

Źródło:

Opracowanie własne.

Spośród respondentów 46,67% wskazuje, że o zmianach zachodzących w mieście dowiaduje się z prasy, 46,33% - z telewizji i radia, 34,67% - z plakatów i ulotek. Najmniej informacji na wskazany temat uzyskano z ogłoszeń na słupach ogłoszeniowych – 5%.

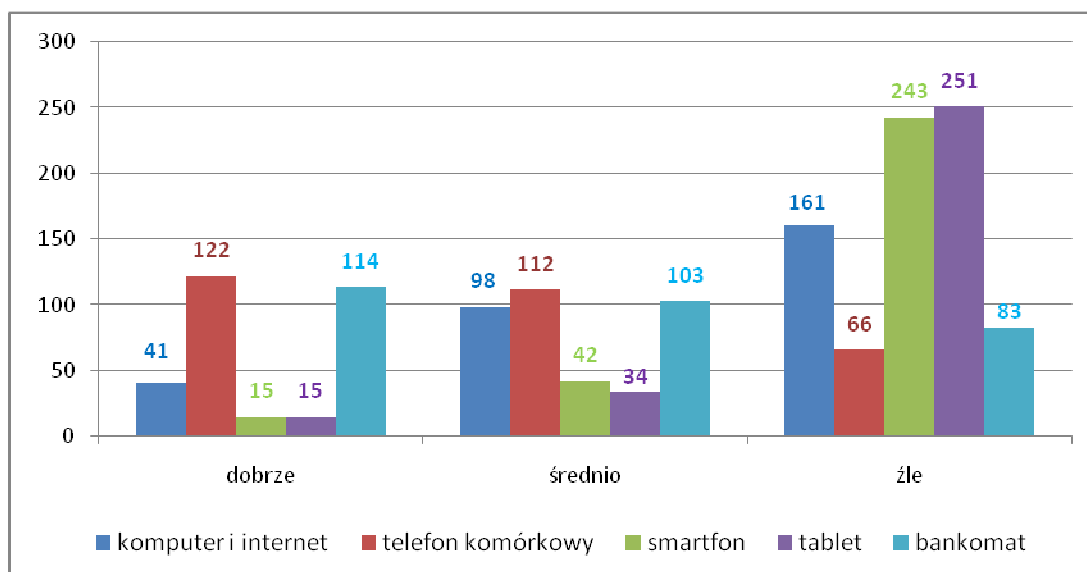
Wykres 52. Karta seniora.

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych opowiedziała się za wprowadzeniem w mieście „Karty seniora”- 87%. Ankietowani wskazują, iż w mieście najbardziej brakuje zniżek dla seniorów na przedstawienia, koncerty i wystawy (55,33%) oraz oferty zajęć kulturalno-rozrywkowych (30,67%).

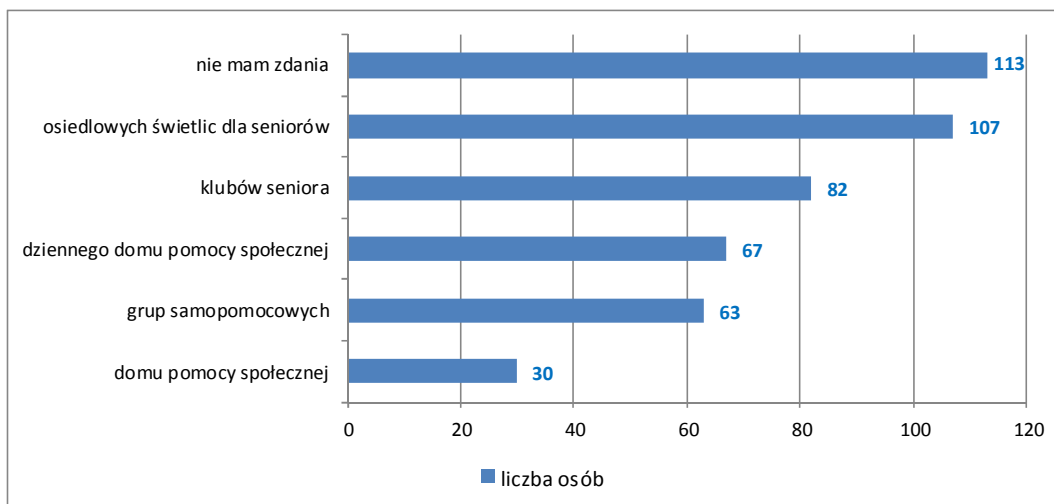
Wykres 53. Umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii.

Źródło: Opracowanie własne.

Umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii przysparza seniorom wiele problemów, największy problem mieli z obsługą tabletu (83,67%), smartfonu (81%), komputera i internetu (53,67%). Natomiast najmniejszy problem stanowi obsługa bankomatu (38%) oraz obsługa telefonu komórkowego (40,67%).

Wykres 54. Brakujące formy wsparcia dla seniora w mieście.

Źródło: Opracowanie własne.

W opinii badanych w mieście najbardziej brakuje osiedlowych świetlic dla seniorów – 35,67% oraz klubów seniora – 27,33%.

Ponadto 27,33% wskazało, iż Konin jest miastem przyjaznym seniorom. Spośród ankietowanych 70,67% przyznało, że nie napotyka podczas poruszania się po mieście na trudności. Wskazywali na brak ścieżek rowerowych, zbyt wysokie krawężniki, zbyt mało parkingów, brak oświetlenia, zły rozkład jazdy MZK, brak stojaków na rowery.

Wśród osób starszych jest duże zainteresowanie ideą wolontariatu ludzi młodych na rzecz seniorów – 66%. Inaczej wygląda to w kwestii chęci osób starszych do pełnienia roli wolontariusza (73,33% nie wyraża zainteresowania wolontariatem). Spośród ankietowanych – 2,33% seniorów pełni rolę wolontariusza, 24,33% - wyraziło chęć na pełnienie roli wolontariusza (wskazywano na hospicjum dla dzieci, Klub Amazonek, placówki gastronomiczne, pomoc osobom samotnym w domach oraz w Domu Pomocy Społecznej).

5.6. Rodzina

Rodzina sama w sobie stanowi pewną wartość. Założenie rodziny, prawa i obowiązki z tego wynikające, są ściśle powiązane z ochroną praw jednostki jako człowieka, oraz jako obywatela. Stosunek państwa do rodziny oraz zakres jej ochrony wskazują przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ogólnie rzecz biorąc, państwo powinno stwarzać optymalne warunki dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wspierać ją w sferze społecznej (umacnianie więzi), socjalnej (np. świadczenia materialne i niematerialne dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej), gospodarczej (prowadzenie właściwej polityki podatkowej np. ulgi, polityki mieszkaniowej np. dofinansowania do zakupu mieszkań) oraz powinno chronić ją przed zagrożeniami.

Diagnoza problemów społecznych oparta została na analizie dokumentów własnych - Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, danych udostępnionych przez przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych, m.in. Sądu Rodzinnego, Komendy Miejskiej Policji, Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego, Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

W myśl ustawy o pomocy społecznej rodzina, to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Jak wynika z danych MOPR Konin w okresie 2011-2013, najczęstszymi powodami przyznania rodzinie świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny borykające się z różnymi problemami mogą liczyć na kompleksową pomoc i wsparcie ze strony MOPR na wielu płaszczyznach.

W rodzinie przeżywającej problemy, może wystąpić potrzeba zabezpieczenia dobra dziecka poprzez umieszczenie go w jednej z form pieczy zastępczej.

Nie ulega wątpliwości, że najlepszym środowiskiem do rozwoju dziecka jest rodzina biologiczna. Jeśli nie ma takiej możliwości należy dziecku zapewnić warunki rozwoju maksymalnie zbliżone do środowiska rodzinnego.

Tabela 59. Liczba i typ rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Konina.

Rok	2011		2012		2013	
Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
zawodowe (w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego)	3	15	3	11	4	14
niezawodowe	6	8	14	19	14	21
spokrewnione	94	121	70	95	62	81
specjalistyczne	0	0	0	0	0	0
Ogółem	103	144	87	125	80	116

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej.

Powyższe dane obrazują, iż corocznie obserwujemy zmniejszenie się liczby rodzin zastępczych, jak również liczby dzieci przebywających w tych formach pieczy zastępczej, co oznacza zmniejszenie dysfunkcyjności rodzin biologicznych. W roku 2012 nastąpił wzrost liczby niezawodowych rodzin zastępczych o 133,33% w stosunku do 2011 roku spowodowany zmianami w przepisach, które wprowadziła ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Status niezawodowej rodziny zastępczej otrzymały oprócz

niespokrewnionych rodzin zastępczych również rodziny zastępcze spokrewnione w linii dalszej (np. wujostwo, kuzynostwo) – wcześniej zaliczane do kategorii rodzin spokrewnionych.

Dominującym typem są rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, które na przestrzeni 3 lat stanowiły odpowiednio: 91,26%, 80,46% i 77,5% wszystkich rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze specjalistyczne nie funkcjonują na terenie Konina.

W zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w ciągu 3 lat umieszczono łącznie 40 dzieci.

Na terenie Konina funkcjonuje placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego – Rodzinny Dom Dziecka oraz placówka opiekuńczo – wychowawcza typu interwencyjnego – Pogotowie Opiekuńcze.

Tabela 60. Powód umieszczenia dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym w latach 2011-2013.

Powód	Rok	2011	2012	2013
demoralizacja		13	5	8
niewydolność wychowawcza		18	30	20
wyjazd opiekuna w celach zarobkowych		3	0	2

Zródło: Opracowanie własne.

Jak wskazują powyższe dane głównym powodem umieszczania dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym w Koninie była niewydolność wychowawcza opiekunów, stanowiąca w 2011r. – 52,94% wszystkich umieszczeń, 2012r. – 85,71%, 2013r. – 66,67%.

Miasto Konin nie posiada na swoim terenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego (domu dziecka). W związku z powyższym konieczne jest umieszczanie dzieci konińskich na terenie innych powiatów. W latach 2011-2013 przebywało w nich średnio 17 dzieci rocznie. Liczba nowych umieszczeń kształtuje się na podobnym poziomie.

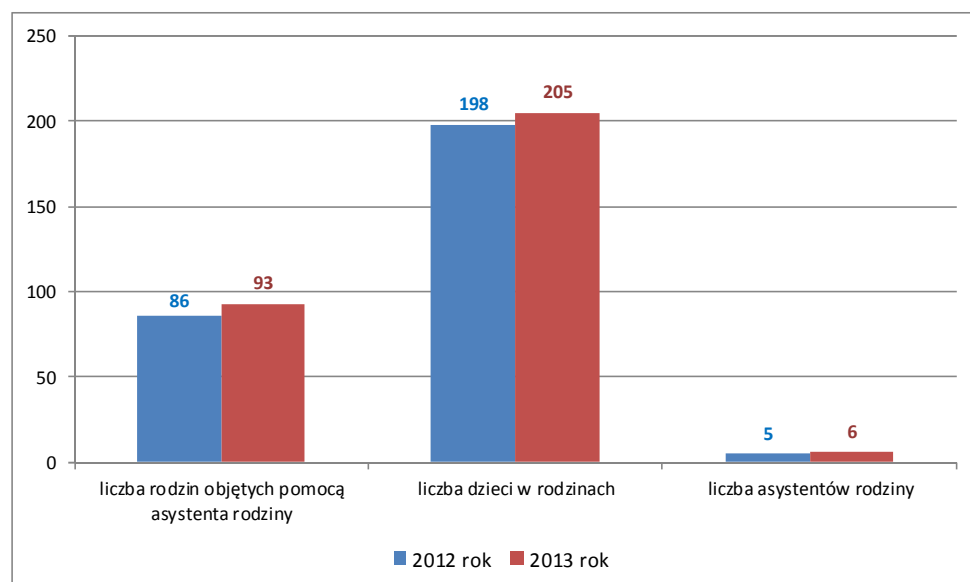
Kolejną z form działania w sytuacji trudnej, jest przydzielenie nadzoru kuratora rodzinnego, w sprawach opiekuńczych, takim nadzorem objętych było w 2011 r. - 183 rodziny, w 2012r. - 180 rodzin, a w 2013r. - 145 rodzin.

Z uwagi na problemy opiekuńczo – wychowawcze, niedostosowanie oraz zagrożenie demoralizacją w latach 2011-2013 skierowanych do młodzieżowych ośrodków wychowawczych każdego roku było 8 dzieci. Natomiast liczba małoletnich umieszczonych w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii rocznie wzrastała i wynosiła odpowiednio: 2011r. – 3, 2012r. – 4, 2013r. – 6.

Formą wsparcia dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest asystent rodziny. Łącznie od marca 2012 roku do grudnia 2013 roku 11 asystentów pomagało 179 rodzinom. Średnio jeden asystent wspierał 16 rodzin.

W rodzinach objętych pomocą asystenta występowało wiele sprzężonych problemów, między innymi: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, zła sytuacja mieszkaniowa, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, nieumiejętność zarządzania budżetem domowym, nieumiejętność funkcjonowania w środowisku lokalnym i budowania relacji. Asystenci rodziny działając na rzecz poprawy sytuacji rodzin współpracowali z wieloma instytucjami na terenie miasta, jak również spoza Konina.

Wykres 55. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2012-2013.

Źródło: Sprawozdanie MOPR z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2012 i 2013.

Na terenie miasta funkcjonuje Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w ramach którego:

- Prowadzone jest bezpłatne poradnictwo rodzinne i interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Zapewnione jest osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsce w ośrodkach wsparcia (miejsca schronienia),
- utworzono Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, który dotyka każdą grupę społeczną. Ułatwia to zadanie procedura „Niebieskie Karty”, wszczynana nie tylko przez

Policję i pracownika socjalnego, ale również przedstawiciela Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagoga szkolnego, jak również lekarza pierwszego kontaktu. Diagnozę skali tego problemu w mieście oparto na liczbie rodzin, objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Z danych uzyskanych z Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że problem ten podejmowany jest najczęściej przez Policję (IX-XII 2011 r. – 22, 2012r. – 67, 2013r. – 67) i pracowników socjalnych (IX-XII 2011r. – 3, 2012r. – 13, 2013r. – 15).

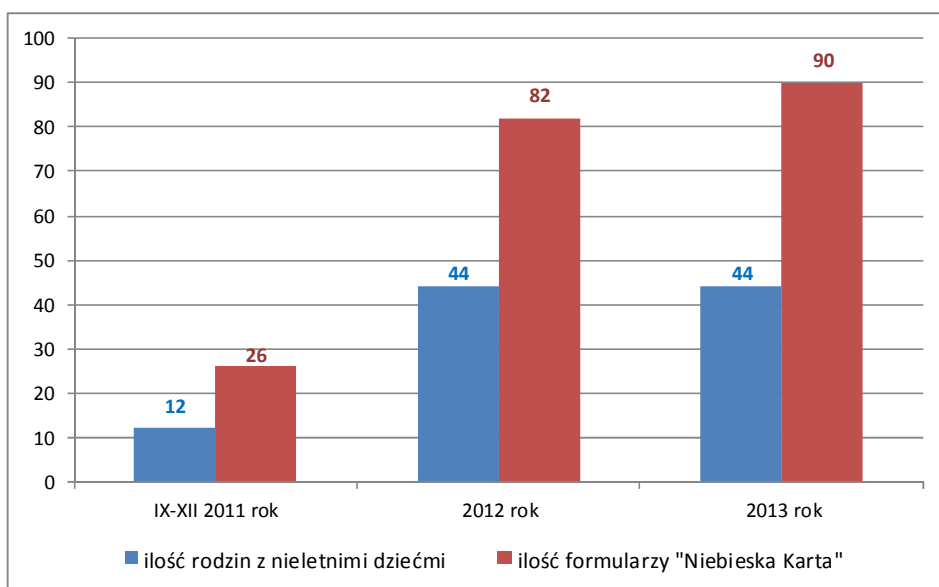
Tabela 61. Ilość rodzin, u których była prowadzona procedura „NK” w latach 2011-2013.

Wyszczególnienie	Lata		
	IX-XII' 2011 r.	2012 r.	2013 r.
ilość rodzin ,u których prowadzona była „NK”	26	99	168
ilość zakończonych procedur „NK”	-	15	79

Źródło: Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Koninie.

Wzrasta liczba rodzin objętych Procedurą „NK” – w 2013 r. o 69,70% w stosunku do roku 2012r.

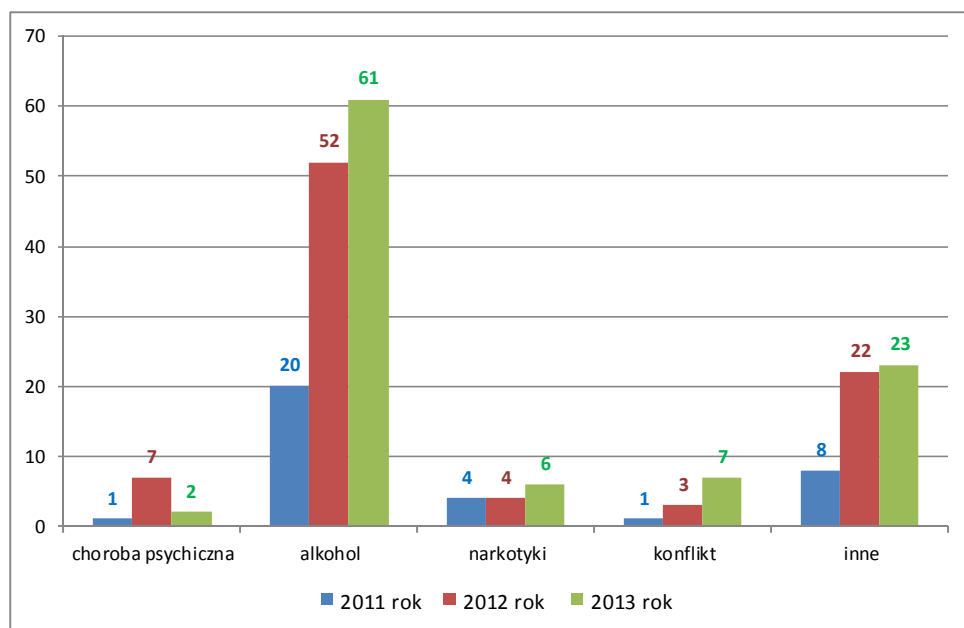
Wykres 56. Liczba formularzy „Niebieska Karta”, które wpłynęły do MZI w latach 2011-2013 (w tym rodziny z nieletnimi dziećmi).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie.

Z powyższych danych widoczny jest wzrost problemu przemocy w rodzinach z nieletnimi dziećmi - zakładanych formularzy „Niebieska Karta”.

Wykres 57. Problemy rodzin z podejrzeniem przemocy domowej w latach 2011-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie.

Z przedstawionych danych wynika, iż wśród rodzin, w których zaistniało podejrzenie przemocy domowej największym problemem było nadużywanie alkoholu.

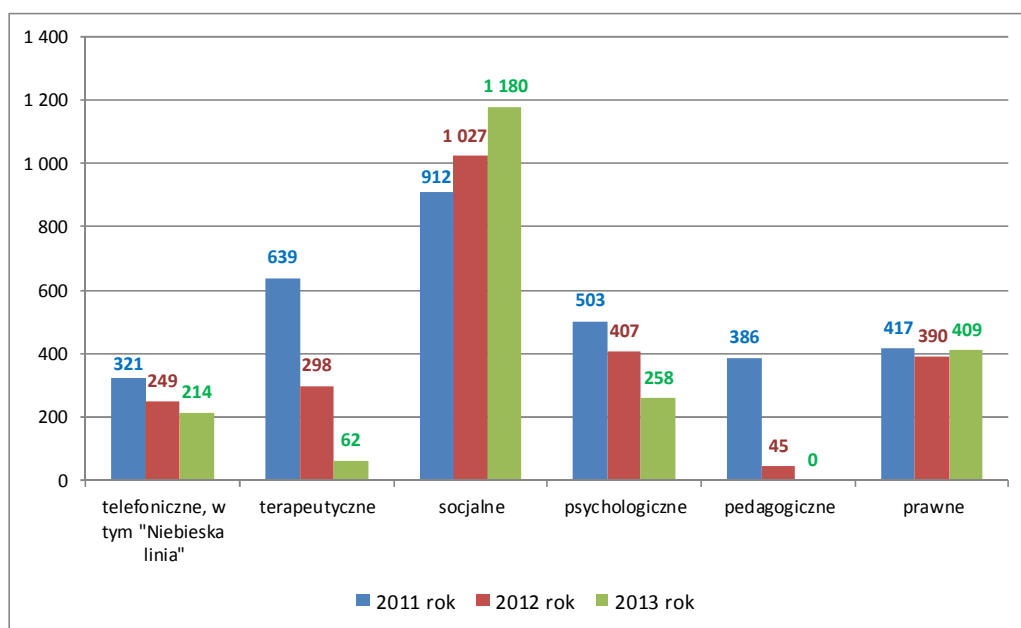
Z analizy sytuacji rodzin objętych procedurą „NK”, wynika, że podejrzenie przemocy najczęściej zgłaszane było w relacji mąż-żona/konkubent-konkubina.

Działania na rzecz konkretnej rodziny z problemem przemocy realizowane były w ramach grupy roboczej.

Pracownicy Sekcji Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej MOPR w ramach działań interwencyjnych wychodzili z ofertą pomocy także poza obręb placówki, a więc w miejsca zamieszkania rodzin, będących w sytuacji kryzysowej. W latach 2011 - 2013 odwiedzili odpowiednio: 79 środowisk, 129 i 238, w których zgłoszono podejrzenie stosowania przemocy. Pracownik socjalny podczas wizyty udzielał wsparcia, informował o prawach osób doświadczających przemocy i możliwościach wyjścia z trudnej sytuacji. Monitorowano sytuację danej rodziny we współpracy z policją i innymi instytucjami.

Celem ograniczenia problemów w rodzinach w latach 2011 – 2013 Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej przy ul. S. Staszica 17 MOPR udostępniła poradnictwo specjalistyczne.

Wykres 58. Porady udzielone w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej MOPR w latach 2011 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

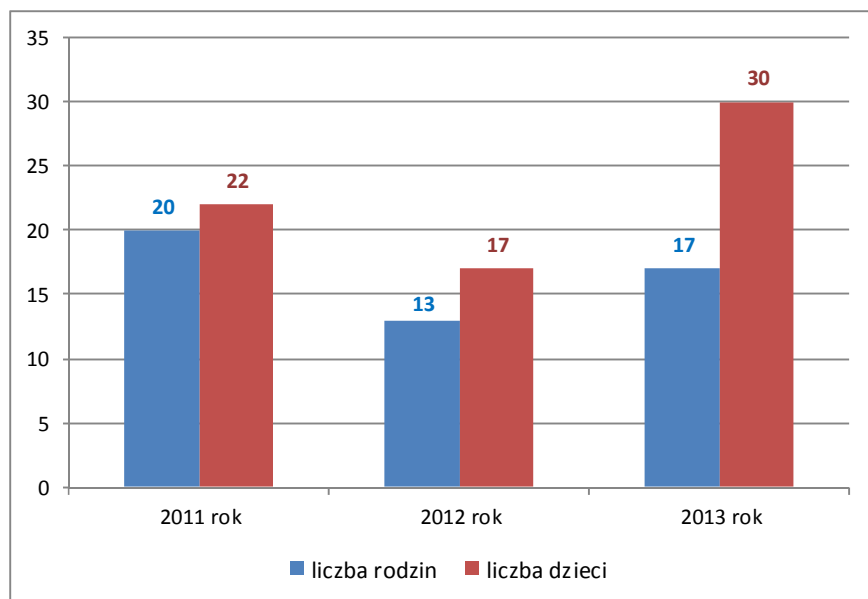
Największy odsetek stanowiło poradnictwo socjalne, które w wyżej wskazanym okresie kształtowało się odpowiednio: 28,53%, 40,16% i 54,63%, poradnictwo prawne (2011r. - 13,04%, 2012r. - 15,25%, 2013r. - 18,93%).

Od 2002 roku Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich prowadzi Centrum Interwencji Kryzysowej – placówkę wpisaną w rejestr „Niebieskiej Linii” Ogólnopolskiego Porozumienia na Rzecz Ofiar Przemocy w Rodzinie. W ramach działalności Centrum prowadziło bezpłatne poradnictwo prawne, psychologiczne i socjalne dla społeczeństwa, o niskim statusie materialnym oraz dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Mieszkańcy Konina mają także dostęp do poradnictwa specjalistycznego realizowanego przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje oraz inne instytucje.

Jednym z najważniejszych zadań gminy jest zapewnienie schronienia osobom i rodzinom w kryzysie, w tym osobom doświadczającym przemocy. W Koninie miejsca takie zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej przy ul. S. Staszica 17. Miejsca schronienia są z założenia pobytowym czasowym.

Wykres 59. Pomoc w formie schronienia w Koninie w latach 2011 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Koninie

Ze wsparcia w formie schronienia w 2011 r. skorzystało 20 rodzin, w tym 22 dzieci; w 2012 r. – 13 rodzin, w tym 17 dzieci; a w 2013 r. – 17 rodzin i 30 dzieci.

Ponadto na terenie Konina od 2012 r. istnieje 8 mieszkań chronionych przeznaczonych szczególnie dla wychowanków pieczy zastępczej, w celu wspomagania ich w procesie usamodzielnienia. W 2012 r. z pomocy w takiej formie skorzystało 25 osób, w 2013 r. – 33 osoby.

Trudna sytuacja mieszkaniowa konińskiej rodziny, została zobrazowana poniższym zestawieniem tj. porównaniem liczby gospodarstw domowych oczekujących na listach uprawnionych do przydziału lokali z zasobów Miasta Konina w latach 2011-2013 oraz liczby gospodarstw domowych, którym przydzielono lokal.

Tabela 62. Porównanie liczby gospodarstw domowych oczekujących na listach uprawnionych do przydziału lokali z zasobów miasta Konina oraz liczba gospodarstw, którym przydzielono lokal.

	Przydział lokalu					
	2011		2012		2013	
	Gospodarstwa ubiegające się o lokal	Gospodarstwa, którym przydzielono lokal	Gospodarstwa ubiegające się o lokal	Gospodarstwa, którym przydzielono lokal	Gospodarstwa ubiegające się o lokal	Gospodarstwa, którym przydzielono lokal
mieszkanie komunalne	379	26	352	63	428	10
lokal socjalny	305	28	290	54	372	41

lokal socjalny (wyrok eksmisyjny)	203		179		223	
tymczasowe pomieszczenia	54	1	48	3	64	3

Źródło opracowania: Uchwała Rady Miasta Nr 681 (Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Konina na lata 2014-2018)

Wzrosła liczba gospodarstw uprawnionych do otrzymania mieszkania komunalnego oraz lokalu socjalnego: z 379 w 2011 r. do 428 w 2013r. Jednocześnie istnieją dysproporcje pomiędzy mieszkaniowymi zasobami miasta a potrzebami jego mieszkańców.

Aby zapobiec destabilizacji rodziny, wzmocnić jej potencjał, na terenie Konina działa wiele instytucji, organizacji pozarządowych i fundacji wspierających rodzinę w jej prawidłowym funkcjonowaniu, m.in.:

1. Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koninie
2. Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
3. Pogotowie Opiekuńcze w Koninie
4. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im Janusza Korczaka w Koninie
5. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami Intelktualnymi GEPETTO
6. Stowarzyszenie Teraz Młodzież
7. Zakład Opieki Zdrowotnej MULTIMED s.c.
8. Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
9. Bank Żywności w Koninie
10. Centrum Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich w Koninie
11. Chrześcijańska Służba Charytatywna filia w Koninie
12. Fundacja im Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ
13. Fundacja Na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie”
14. Fundacja MIELNICA
15. Fundacja Przyjaciół Zdrowia
16. Koniński Dom Kultury
17. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie
18. Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie
19. Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Koninie

20. Polski Związek Niewidomych
21. Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego. Oddział w Koninie
22. Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin dotkniętych problemem narkotykowym Stowarzyszenia MONAR
23. Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Razem”
24. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci- Zarząd Oddziału Powiatowego w Koninie
25. Towarzystwo Samorządowe
26. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychiczenie
27. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
28. Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Konin im Szarych Szeregów
29. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy
30. Stowarzyszenie „Młodzi Aktywni”
31. Centrum Organizacji Pozarządowych
32. Urząd Miejski
33. Ośrodek Doróżnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą

Duże znaczenie mają środowiskowe formy wsparcia rodziny, w tym dzieci i młodzieży, które należy wspierać i rozwijać. Podejmowane działania profilaktyczne przez świetlice środowiskowe oraz środowiskowe ogniska wychowawcze, których skutki nie są od razu widoczne, owocują w przyszłości, są szansą dla zagrożonej młodzieży, a więc naszą inwestycją w młode pokolenie.

Poza rodziną drugim środowiskiem, w którym wyrasta dziecko i które ma ogromny wpływ na jego rozwój są placówki zajmujące się opieką nad dzieckiem do lat 3 oraz placówki oświatowe.

Na terenie Konina funkcjonuje jeden żłobek posiadający cztery oddziały dla 125 dzieci i jeden żłobek niepubliczny, który dysponuje 12 miejscami. Rodzice dzieci najmłodszych mają również możliwość skorzystania ze wsparcia trzech klubów dziecięcych, w których jest 41 miejsc.

Analizując problemy społeczne mieszkańców miasta pozyskano dane z Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie przedstawiające dostępność dzieci i młodzieży do placówek oświatowo-wychowawczych (przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych), co przedstawiono poniżej.

Na terenie Konina funkcjonuje 18 przedszkoli publicznych – do których w roku szkolnym 2012/2013 uczęszczało **2 630** dzieci.

W przedszkolach najliczniej dzieci korzystały z pomocy logopedy, psychologa i pedagoga. 74 zostało objętych wczesnym wspomaganiami, a w czterech przedszkolach prowadzone było nauczanie indywidualne. Przedszkola Nr 2, 4, 10, 14, 25 i 32 realizowały 47 różnych programów i projektów. Ubiegały się o środki unijne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki temu wzbogacono ofertę edukacyjną m.in. o zajęcia specjalistyczne. Ponadto wzbogacono bazę dydaktyczną o nowoczesny sprzęt i pomoce edukacyjne.

Oprócz wymienionych placówek w Koninie funkcjonuje jedno niepubliczne przedszkole, do którego uczęszczało 98 dzieci oraz pięć punktów przedszkolnych dla 101 dzieci. Na koniec rekrutacji (kwiecień 2014) przedszkola dysponowały 171 wolnymi miejscami.

Do 11 szkół podstawowych znajdujących się na terenie Konina uczęszczało łącznie 4 242 uczniów. Dzieci mogą korzystać z szeregu zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2012/2013 wyrównujących deficyty rozwojowe (np. zajęcia wyciszające z elementami plastyki, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne) oraz rozwijające talenty (kółka muzyczne, taneczne, aerobik, chór, szermierka).

Szkoły podstawowe zrealizowały 58 różnych programów i projektów: np. „Szkoła bez przemocy” „Płytką wyobraźnia to kalectwo”, „Matematyka innego wymiaru” „Pierwsze kroki w edukacji”, „Owoce w szkole”, „Szkłanka mleka”, „Ratujemy i uczymy ratować”, „Z Pyrkiem bezpieczniej”, „Moje miasto bez elektrośmieci”, „Szkoła odkrywców talentów”, „Jestem Kibicem przez duże K”. W 8 szkołach (SP-1, SP-4, SP-6, SP-8, SP-9, SP-10, SP-12, SP-15) realizowane były dodatkowe godziny szermierki – 49 godzin, w 5 szkołach (SP-3, SP-4, SP-6, SP-9 i SP-15) i funkcjonowały klasy sportowe. Ponadto w 5 szkołach odbywały się zajęcia SKS – 15 godzin, a uczniowie klas I korzystali z nauki pływania.

Świetlice szkolne obejmowały w roku szkolnym 2012/2013 swoją opieką 1 298 uczniów. 2 254 uczniów szkół podstawowych korzystało z posiłków, z czego 605 objętych było pomocą MOPR. Ze zwrotu kosztów dojazdu do szkoły w roku szkolnym 2012/2013 skorzystało 136 uczniów. Szkoły podstawowe dysponują 16 pracownikami komputerowymi z 225 stanowiskami.

Do 7 konińskich gimnazjów uczęszczało 2 422 uczniów, z 11 oddziałami integracyjnymi i 1 specjalnym (w G-2 – 4 i w G-3 – 7 i 1 specjalny).

Gimnazja zrealizowały 41 różnych programów i projektów: np. „Bądźmy zdrowi-wiemy, więc działamy”, „Filoteka szkolna”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Szkoła bez przemocy”, „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Lekcje przestrogi – program profilaktyki

uzależnień”, „Ekonomia na co dzień-czyli decyduj o sobie” „Stop cyberprzemocy”, „Szkołna Interwencja Profilaktyczna”, „Akademia filmowa”, „Bezpieczne wakacje”, „Trzymaj formę”, „Żyj smacznie i zdrowo” „Matematyka innego wymiaru”, „Akademia uczniowska”.

W Gimnazjum Nr 6 w Szkole Mistrzostwa Sportowego funkcjonuje 5 oddziałów mistrzostwa sportowego i 9 oddziałów sportowych w następujących dyscyplinach: piłka nożna chłopców i dziewcząt, szermierka, boks, piłka koszykowa, piłka ręczna, piłka siatkowa.

Świetlice szkolne w gimnazjach w roku szkolnym 2012/13 obejmowały opieką obejmującą wychowawczą 549 uczniów. W gimnazjach w wymienionym roku szkolnym 690 uczniów korzystało z posiłków, w tym 216 z opłacanych przez MOPR. Dysponują 9 pracownikami komputerowymi ze 133 stanowiskami.

W roku szkolnym 2012/2013 do trzech konińskich liceów z 74 oddziałami uczęszczało 2 224 uczniów, w tym uczniowie niepełnosprawni.

Do pięciu konińskich zespołów szkół ponadgimnazjalnych i Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. J.Korczaka , uczęszczało 5 198 uczniów w 188 oddziałach. Dwie szkoły ponadgimnazjalne prowadziły oddziały integracyjne: Zespół Szkół Górniczo - Energetycznych – 5 oddziałów oraz Zespół Szkół im. M. Kopernika – 5 oddziałów. Do wymienionych szkół uczęszczali także uczniowie niepełnosprawni (56 uczniów), w tym 36 uczniów uczęszczało do klas integracyjnych.

Szkoły ponadgimnazjalne brały udział w szeregu przedsięwzięć dotyczących innowacji pedagogicznych, m.in. w I LO im. Tadeusza Kościuszki funkcjonowała klasa patronacka Instytutu Filologii Polskiej UAM. Projekt obejmował wykłady akademickie (w szkole, na uczelni), warsztaty twórczego pisania (systematyczne zajęcia w szkole prowadzone przez doktoranta Instytutu Filologii Polskiej). W II LO im. K. K. Baczyńskiego w ramach współpracy polsko – niemieckiej oraz polsko - rosyjskiej przeprowadzono wymianę uczniowską (miejscowości Briańsk i Herne). W III LO im. C. K. Norwida kolejny rok realizowano projekt „e-Szkoła Moja Wielkopolska”. Uczniowie uczestniczyli w wykładach on-line prowadzonych przez wybitnych naukowców Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu. Było to możliwe dzięki profesjonalnej pracowni multimedialnej, która posiadała funkcje wideokonferencji. W placówkach realizowano łącznie kilkanaście projektów współfinansowanych między innymi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dotyczyły one w szczególności podnoszenia kwalifikacji pracującej kadry, przedsiębiorczości (Zespół Szkół Zawodowych im. Kopernika), innowacyjnego nauczania,

nowoczesnych technologii informacyjnych (Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Technicznych i Hutniczych).

Dzieci przebywające w szpitalu miały możliwość kontynuowania nauki w Zespole Szkół dla Dzieci Przewlekle chorych przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie.

W roku szkolnym 2012/2013 działały również szkoły niepubliczne, do których uczęszczali uczniowie/słuchacze:

- 2 gimnazja dla młodzieży - 167 uczniów
- 1 gimnazjum dla dorosłych - 3 słuchaczy
- 1 liceum profilowane dla młodzieży - 20 uczniów
- 1 niepubliczne liceum ogólnokształcące dla młodzieży - 35 uczniów
- 6 liceów ogólnokształcących dla dorosłych - 683 słuchaczy
- 4 uzupełniające licea ogólnokształcące - 167 słuchaczy
- 2 technika dla dorosłych - 49 słuchaczy
- 3 technika uzupełniające - 304 słuchaczy
- 9 szkół policealnych - 1318 słuchaczy

W celu usprawnienia funkcjonowania rodziny realizowane były przez MOPR, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, fundacje programy dla rodzin z terenu Konina, mające na celu wsparcie rodzin w wypełnianiu ich funkcji. Przykładowo w latach 2011-2013 były to:

- „Samotne macierzyństwo” – program dla matek samotnie wychowujących dzieci realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w okresie lipiec 2010 – grudzień 2012r.”

Celem programu było polepszenie standardu życiowego poprzez zwiększenie poczucia własnej wartości i samooceny, jak również pobudzenie aktywności zawodowej i społecznej kobiet samotnie wychowujących dzieci. Programem objętych było w 2011 roku - 18 kobiet, w 2012 roku - 8 kobiet. Uczestniczki mogły skorzystać m.in. z warsztatów psychologicznych, aktywnego poszukiwania pracy, radzenia sobie ze stresem, czy z kursów językowych.

- „**Konińska Karta Rodziny 3+**” – **Urząd Miejski**

Program Konińska Karta Rodziny 3+ działa od 2013 r. i skierowany jest do rodzin

wielodzietnych, rodzinnych domów dziecka oraz zawodowych rodzin zastępczych.

W ramach programu konińskie rodziny wielodzietne mogą korzystać m.in. z:

- bezpłatnych biletów komunikacji miejskiej dla dzieci i młodzieży do 18 r.ż. (jeśli się uczą do 24 r.ż.), lub posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- znacznych ulg w obiektach sportowych i kulturalnych,
- ulg i zniżek firm prywatnych będących partnerami Programu KKR 3+ – obecnie 31 podmiotów gospodarczych. Do końca 2013 roku wydano 2.286 kart dla 460 rodzin. Natomiast stan na dzień 1 sierpnia 2014 r. wynosił 2.586 wydanych kart dla 507 rodzin.

– Program **„Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci”**.

Cykl zajęć profilaktycznych i terapeutycznych z zakresu przemocy fizycznej i psychicznej realizowany przez psychologa i konsultanta MOPR. Zajęcia kierowane były do dzieci, potencjalnych ofiar przemocy. Zajęcia odbywały się w szkołach podstawowych w klasach V: w 2011r. w 1 szkole z udziałem 70 uczniów, w 2012r. - 5 szkołach z udziałem 402 uczniów, w 2013r. - 11 szkołach z udziałem 616 uczniów.

- **„Wykorzystaj swoją szansę!”** - był projektem systemowym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w latach 2008-2013. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Łącznie na realizację projektu zostały pozyskane środki finansowe w wysokości 7.864.138,13 złotych, w tym środki finansowe UE 6.684.517,41 złotych, środki finansowe budżetu państwa 353.886,22 złotych, środki finansowe budżetu miasta 825.734,50 złotych. W projekcie udział wzięły 992 osoby. Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo lub zatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym, które jednocześnie były w wieku aktywności zawodowej, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej. Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej w szczególności osób bezrobotnych i niepełnosprawnych, zapewnienie dostępu do kształcenia, podniesienia kwalifikacji, integracja społeczna, poprawa relacji i więzi rodzinnych. Uczestnicy projektu skorzystali z zajęć prowadzonych w Klubie Integracji Społecznej i Warsztatach Terapii Zajęciowej, kursów zawodowych i warsztatów, jak również brali udział w działaniach mających na celu szeroko pojęte przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Osoby

biorące udział w projekcie otrzymały pomoc w postaci pracy socjalnej, a osoby będące w trudnej sytuacji materialnej, pomoc w formie świadczeń pieniężnych.

- **„Psycholog Rodzinny”** realizowany od 2010 r. w ramach „Programu pomocy dziecku i rodzinie na lata 2007-2015”. Celem programu było jak najszybsze dotarcie do miejsca zamieszkania i udzielenie wsparcia oraz pomocy osobie i rodzinie będącej w sytuacji kryzysowej. Pomocą w ramach programu objęto w 2011 roku – 3 rodzin, w 2012 – 14 oraz w 2013 – 8.
- **„Gminny program wspierania rodziny w Koninie na lata 2012-2014”**, którego głównym celem jest wsparcie rodzin zagrożonych problemami oraz posiadających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w roku 2013 realizowało m.in. projekty:
 - „Pozwól sobie pomóc” - prowadzenie kompleksowego, specjalistycznego wsparcia dla rodzin dotkniętych dysfunkcją i kryzysem;
 - „Urodziłeś się w moim sercu” - wypracowanie i wdrażanie modelowych regionalnych rozwiązań na rzecz systemu pieczy zastępczej;
 - „Dziecko pozbawione opieki rodziców biologicznych w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”;
- Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich w 2013 r. wspierało rodziny w kryzysie m.in. poprzez prowadzone poradnictwo i grupy wsparcia przez dwóch psychologów.
- Projekt „Mieszkań treningowych” - Akademia Życia jest jednym z projektów realizowanych przez Fundację im. dr. Piotra Janaszka „Podaj Dalej” finansowana przez duńskie Fundacje Velux w partnerstwie z samorządem Miasta Konina. Dzięki niemu niepełnosprawni ruchowo w wieku 18-25 lat z całej Polski, mają unikatową szansę na usamodzielnienie w codziennych czynnościach życiowych i aktywizację społeczno-zawodową. Projekt realizowany przez zespół specjalistów od lat pracujących z osobami z niepełnosprawnościami, jak również przez samych niepełnosprawnych. W ciągu 5 lat skorzysta z niego minimum 50 osób z niepełnosprawnościami.

Organizacje pozarządowe wpisują się w tradycję organizowania półkolonii, kolonii, obozów dla dzieci i młodzieży szkolnej pochodzących z rodzin o niskich dochodach, z różnymi dysfunkcjami z programem profilaktycznym, dożywianiem, zajęciami sportowymi, zajęciami teatralno-tanecznymi i socjoterapeutycznymi.

Tradycją stało się również organizowanie od 1990 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie wieczerzy wigilijnych, a od kilku lat przez Urząd Miejski i Miejski

Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie spotkań wigilijnych i wielkanocnych na Placu Wolności, gdzie mieszkańcy Konina mają okazję wspólnie świętować.

6. Analiza SWOT

6.1. Bezrobocie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie wykorzystanie środków EFS w obszarze rynku pracy • Bogata oferta bezpłatnych kursów podnoszących kwalifikacje osób bezrobotnych • Wysoki poziom realizacji programów i projektów realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie • Aktywnie funkcjonujące organizacje pozarządowe • Wzrost sektora ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne) • Potencjał osób bezrobotnych • Udział organizacji okołobiznesowych w aktywizacji bezrobotnych • Wysoki poziom współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się pomocą osobom bezrobotnym • Wykwalifikowana kadra zajmująca się osobami bezrobotnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka stopa bezrobocia • Niewystarczająca ilość miejsc pracy w stosunku do liczby bezrobotnych • Niska motywacja bezrobotnych do poszukiwania pracy • Zjawisko wyuczonej bezradności i dziedziczenia bezrobocia • Niewystarczająca ilość inwestorów i nowych inwestycji gospodarczych w mieście • Słaba kondycja dużych zakładów pracy • Niedostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy • Wysoki odsetek kobiet w udziale bezrobotnych • Starzenie się mieszkańców miasta
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne dla inwestorów położenie tranzytowe miasta • Możliwość ograniczania bezrobocia dzięki środkom z Unii Europejskiej • Identyfikacja władz lokalnych z problemami bezrobocia • Korzystne zmiany w prawie (prawo zamówień publicznych, spółdzielnie socjalne, instytucje rynku pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym • Nieprzygotowanie rynku pracy do wydłużenia aktywności zawodowej • Niewystarczająca świadomość pracodawców na zatrudnianie osób niepełnosprawnych • Migracje zarobkowe • Brak współpracy biznesu z oświatą i szkolnictwem wyższym • Nielegalne zatrudnienia (szara strefa) • Wysokie koszty zatrudnienia • Duża ilość umów cywilnoprawnych „tzw. śmieciowych”

6.2. Bezdomność

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra w tym: <ul style="list-style-type: none"> – udzielanie pomocy socjalnej,pieniężnej i niepieniężnej, terapeutycznej, psychologicznej, lekarskiej itp. • Możliwość zapewnienia schronienia. • Realizacja aktywizacji zawodowej i społecznej w tym: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja programów na rzecz osób bezdomnych; • Dobra współpraca między instytucjami w tym: <ul style="list-style-type: none"> – dostęp do informacji o formach pomocy i przysługujących prawach; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca skuteczność aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością w tym: <ul style="list-style-type: none"> – brak środków finansowych na budowę nowych lokali socjalnych i tymczasowych; • Zbyt mała liczba lokali socjalnych w tym: <ul style="list-style-type: none"> – brak pomocy doraźnej w okresie zimowym (ogrzewalnie, przytuliska); – brak inicjatywy na zawiązanie formalnego lokalnego partnerstwa współpracy i wymiany informacji pomiędzy MOPR, NGO, Policją, Służbą zdrowia (OLU), Wydziałem spraw lokalowych UM; • Niewystarczająca liczba miejsc w schronisku i noclegowni w tym: <ul style="list-style-type: none"> – brak nakładów finansowych na poprawę warunków bytowych w istniejącej placówce;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost znaczenia problemu bezdomności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych <ul style="list-style-type: none"> – Standaryzacja usług – Zwiększona liczba programów edukacyjnych, profilaktycznych wobec osób bezdomnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezdomność jako problem społeczny (wzrost liczby osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością), bezrobocie, uzależnienia, przemoc <ul style="list-style-type: none"> – Niski prestiż pracowników socjalnych – Wzrost zadłużenia (dostępność do udzielanych kredytów) • Brak zaangażowania ościennych gmin w pomoc „własnym” bezdomnym.

6.3. Uzależnienia

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Sieć placówek ambulatoryjnych leczenia uzależnień • Duża oferta wsparcia środowiskowego dla osób uzależnionych (grupy AA, NA) • Dobrze rozwinięty system wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień (świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne i środowiskowych ognisk wychowawczych • Funkcjonowanie Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej Stowarzyszenia MONAR • Realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie programów w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej dla osób uzależnionych • Istniejąca baza lokalowa w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym – Oddział Leczenia Uzależnień, umożliwiającą zwiększenie liczby łóżek • Realizowanie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom • Funkcjonowanie Ośrodka Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą pełniącego funkcję izby wytrzeźwień 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak oddziału detoksykacyjnego i przerywania ciągów picia (alkoholowych i narkotykowych) • Niewystarczające rozwiązania dotyczące oddziaływań postrehabilitacyjnych dla osób uzależnionych • Brak ośrodka terapeutycznego dla młodzieży • Mała inicjatywa współpracy ze strony gmin, dotycząca finansowania pobytu osób nietrzeźwych w Ośrodku Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą w Koninie • Niewystarczająca ilość miejsc (łóżek) w Oddziale Leczenia Uzależnień w Koninie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie ogólnopolskich kampanii profilaktycznych • Możliwość pozyskiwania środków finansowych z UE • Zaangażowanie kościoła katolickiego, przedstawicieli związków wyznaniowych i innych kościołów w działania w obszarze profilaktyki uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba personelu medycznego - lekarzy ze specjalizacją z psychiatrii • Brak rozwiązań systemowych dotyczących leczenia uzależnień dzieci i młodzieży • Obniżający się wiek inicjacji alkoholowej • Niewystarczające środki finansowe z NFZ przeznaczone na leczenie uzależnień • Brak skutecznych rozwiązań systemowych dotyczących resocjalizacji sprawców przemocy w rodzinie

6.4. Niepełnosprawność

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • rozwinięta baza instytucji i organizacji • dostosowany tabor komunikacji miejskiej • dostosowanie dużej części obiektów użyteczności publicznej • realizacja projektów i programów na rzecz osób niepełnosprawnych • rekreacja, rozrywka • karta rodziny 3+ • ulgi i przywileje ze strony miasta – środki finansowe na wykształcenie • rozwinięta sieć opieki nad osobami zależnymi • powstające spółdzielnie socjalne • centrum organizacji pozarządowych • Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych i Organizacji Pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do służby zdrowia i usług rehabilitacyjnych • brak spójnej bazy danych dotyczącej osób niepełnosprawnych • niska świadomość osób niepełnosprawnych dotyczących funkcji systemu • niska świadomość przedsiębiorców dotycząca zatrudniania osób niepełnosprawnych • niewystarczająca ilość placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych • zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych • niestabilne finansowanie NGO
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskiwania środków unijnych i krajowych na rzecz osób niepełnosprawnych • możliwość podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia ze środków zewnętrznych • pozytywne zmiany w postawie • wzrost świadomości społecznej dotyczącej osób niepełnosprawnych (pozytywne postrzeganie) • środki finansowe na tworzenie miejsc pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczone środki finansowe • długie okresy oczekiwania do specjalistycznych poradni powodują pogarszający się stan zdrowia • niespójny i niestabilny system prawa • wzrost liczby osób niepełnosprawnych • zmiany w finansowaniu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych • niespójny system orzecznictwa

6.5. Starość

Mocne-strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zdiagnozowane środowisko seniorów, • zwiększenie aktywności fizycznej i psychicznej seniorów, • stałe źródło utrzymania(emerytura, renta), • wsparcie rodziny, • funkcjonowanie Rady Seniorów, • realizowanie programów i projektów dla seniorów, • stopniowa likwidacja barier architektonicznych, • wzrost świadomości osób starszych w zakresie profilaktyki i zdrowego trybu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba dostępność do usług zdrowotnych, • niska umiejętność obsługi urządzeń elektronicznych, • przemoc domowa, • niewystarczająca ilość świetlic seniora, • bariery architektoniczne, • niewystarczająca promocja programów realizowanych na rzecz seniorów, • niskie poczucie bezpieczeństwa w miejscach publicznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • popularyzacja pozytywnego wizerunku seniora, • działania prowadzące do wprowadzenia w mieście karty seniora, • zwiększenie zainteresowania Państwa i władz miasta osobami starszymi, • promowanie wolontariatu na rzecz osób starszych, • edukacyjne akcje społeczne dla osób starszych. 	<ul style="list-style-type: none"> • starzejące się społeczeństwo, • trudny dostęp do lekarzy specjalistów, • niskie emerytury, • brak lekarzy geriatrów, • poczucie izolacji i osamotnienia.

6.6. Rodzina

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowe wsparcie rodzin. • Miejsce schronienia dla rodzin w kryzysie. • Szeroko rozwinięta sieć placówek psychologiczno –pedagogicznych <ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnostyka zaburzeń rozwojowych dzieci, • Wykwalifikowana kadra. • Współpraca instytucji i podmiotów w obszarze rodziny. • Zabezpieczenie miejsc w żłobkach i przedszkolach. • Realizacja projektów i programów przez różne podmioty i instytucje. • Stypendia dla dzieci i młodzieży za osiągnięcia. • Funkcjonujący wolontariat. • Dobrze funkcjonujący system oświaty <ul style="list-style-type: none"> – bogata oferta zajęć pozalekcyjnych i poza szkolnych). • Bogata oferta kulturalna i integracyjna, sportowo – rekreacyjna. • Placówki i ośrodki wsparcia dziennego. • Wsparcie asystenta rodziny. • Istnienie mieszkań chronionych. • Istnienie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego <ul style="list-style-type: none"> – wczesna diagnoza sytuacji przemocowych, – możliwość szybkiej i kompleksowej pomocy (interwencji) , • Szeroka baza rekreacyjna „ORLIKI”, place zabaw dla dzieci. • Akcje badań profilaktycznych dla mieszkańców Konina. • Istnienie systemu pieczy zastępczej. <ul style="list-style-type: none"> – program szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pt. „Czekając na miłość rodzicielską”, • Karta rodziny 3+. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mało terenów inwestycyjnych. • Niski rozwój przedsiębiorczości. • Niewystarczająca liczba Asystentów rodzinnych. • Niewystarczająca liczba rodzin zastępczych. • Niewystarczająca liczba mieszkań. • Brak placówek dla młodzieży (interwencyjnych, resocjalizacyjnych). • Ograniczone środki finansowe na profilaktykę rodzin. • Brak detoksykacji osób uzależnionych od alkoholu (liczba placówek). • Rosnący problem zaniedbywania obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę. • Przepływ informacji między instytucjami niewystarczający <ul style="list-style-type: none"> – problem z komunikacją międzyludzką. • Słaby, niewystarczający dostęp do lekarzy specjalistów. • Niewystarczająca współpraca międzyinstytucjonalna w ramach Procedury „Niebieskiej Karty” i Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego. • Obciążenie zadaniami kadry z obszaru pomocy społeczna.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość skorzystania z funduszy unijnych <ul style="list-style-type: none"> – programy, projekty. • Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy właściwe instrumenty do: <ul style="list-style-type: none"> – zapobiegania (wczesnej rozpoznawalności problemów) , – kompleksowej(międzyinstytucjonalnej) pomocy, – „nieuchronności kary. • Ustawa o Pieczy zastępczej <ul style="list-style-type: none"> – narzędzia do tworzenia większej liczby 	<ul style="list-style-type: none"> • Migracja młodzieży poza granice gminy i kraju <ul style="list-style-type: none"> – „Eurosieroctwo”. • Bezrobocie. • Trudna sytuacja zatrudnionych <ul style="list-style-type: none"> – warunki pracy. • Wzrastający problem zdemoralizowanej młodzieży. • Brak skutecznych instrumentów prawnych do uczestnictwa w Grupach Roboczych sprawców przemocy. • Niewystarczające instrumenty prawne w zakresie

<p>rodzinych form Pieczy Zastępczej.</p> <ul style="list-style-type: none">• Polityka Prorodzinna Państwa<ul style="list-style-type: none">– trend wspierania rodzin wielodzietnych.	<p>finansowania placówek dla osób pod wpływem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.</p> <ul style="list-style-type: none">• Konsumpcyjny styl życia.• Niska świadomość społeczna dotycząca przemocy.• Wzrost liczby dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.• Niewykorzystanie przez Sąd i Prokuraturę narzędzi wobec sprawcy przemocy.• Niefinansowanie udziału w pracach członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.• Ubożenie „klasy średniej”.
--	--

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

MISJA

RAZEM BUDUJEMY DROGĘ DO JUTRA

WIZJA

KONIN - MIASTO LUDZI AKTYWNYCH, ŚWIADOMIE
ZMIERZAJĄCYCH DO ROZWOJU

1. Cele i kierunki ich realizacji

1.1. Obszar

BEZROBOCIE

Cel główny

Łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia.

Cele Szczegółowe

Cel 1. Kształtowanie świadomości i postaw osób zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy.

Kierunki działań:

1. Pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej oraz z innych źródeł na realizację programów dla osób bezrobotnych.
2. Praca socjalna z osobami pozostającymi bez zatrudnienia, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
3. Wsparcie i pomoc w zakresie doradztwa zawodowego.

Cel 2. Podtrzymywanie zdolności osób aktywizowanych zawodowo do świadczenia pracy.

Kierunki działań:

1. Promowanie zatrudnienia subsydiowanego.
2. Zintegrowanie i zintensyfikowanie działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych.
3. Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób bezrobotnych i ich rodzin.

Wskaźniki monitorowania

1. Liczba opracowywanych i realizowanych programów na rzecz osób bezrobotnych.
2. Liczba zawieranych kontraktów socjalnych.
3. Liczba gospodarstw domowych objętych świadczeniami z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.
4. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem przez podmioty aktywizujące bezrobotnych na terenie miasta np. doradztwo zawodowe, zatrudnienie subsydiowane.
5. Ilość bezrobotnych skierowanych do prac społecznie – użytecznych.

Prognozy zmian

1. Ograniczanie liczby osób i rodzin zmagających się z problemem bezrobocia.
2. Większa aktywność zawodowa dzięki projektom i programom przywracania zdolności powrotu i funkcjonowania na rynku pracy.
3. Większa efektywność współpracy instytucji i podmiotów odpowiedzialnych za likwidację i łagodzenie bezrobocia, w tym z sektorem pozarządowym.

1.2. Obszar

BEZDOMNOŚĆ

Cel główny

Przeciwdziałanie i minimalizacja zagrożeń związanych z bezdomnością.

Cele szczegółowe

Cel 1. Profilaktyka, edukacja, interwencja jako działania ograniczające bezdomność.

Kierunki działań

1. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, poradnictwa, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu kontraktów socjalnych i indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.
2. Współpraca instytucji i podmiotów w obszarze bezdomności oraz systematyczne monitorowanie bezdomności.
3. Motywowanie do udziału w programach i projektach.
4. Leczenie uzależnień, i współuzależnień.

Wskaźniki monitorowania

1. Liczba osób bezdomnych, które w wyniku działań uzyskały wsparcie w formie schronienia, pomocy socjalnej, poradnictwa, objętych kontraktem socjalnym i indywidualnym planem wychodzenia z bezdomności.
2. Częstotliwość patroli monitorujących osoby bezdomne.
3. Ilość osób zagrożonych bezdomnością biorących udział w realizowanych programach i projektach.
4. Ilość osób bezdomnych, która podjęła leczenie uzależnień i ukończyła leczenie.

Prognozy zmian

1. Zwiększenie liczby osób wychodzących z bezdomności.
2. Poprawa dostępności i jakości usług dla osób bezdomnych.
3. Poprawa funkcjonowania osób bezdomnych dzięki przywracaniu im zdolności do pełnienia ról społecznych w ramach reintegracji społecznej i zawodowej.

1.3. Obszar

UZALEŻNIENIA

Cel główny

Przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska uzależnień oraz problemom im towarzyszącym.

Cele szczegółowe

Cel 1. Profilaktyka uzależnień i kształtowanie właściwych postaw wobec substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu).

Kierunki działań:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży.
2. Motywowanie osób używających substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu), do szukania pomocy w placówkach leczenia uzależnień.

Cel 2. Minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych poprzez włączenie w proces terapeutyczny i rehabilitacyjny oraz podejmowanie działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej osób dotkniętych problemem uzależnień.

Kierunki działań:

1. Organizowanie oferty dla osób uzależnionych w obszarze rehabilitacji oraz reintegracji społecznej i zawodowej poprzez udział w programach i projektach.
2. Zwiększenie działań w zakresie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
3. Zintensyfikowanie działań instytucji i podmiotów z obszaru uzależnień, w zakresie edukacji społecznej i promowania zdrowego - trzeźwego stylu życia.
4. Kompleksowe wsparcie wobec osób i rodzin, w których występują problemy uzależnień.

Wskaźniki realizacji działań

1. Liczba olimpiad i kampanii społecznych dotyczących problematyki uzależnień.
2. Liczba osób, które podjęły leczenie w placówkach leczenia uzależnień.

3. Liczba programów, projektów realizowanych w obszarze rehabilitacji, reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych.
4. Liczba osób uzależnionych uczestniczących w programach, projektach.
5. Ilość i rodzaj wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień (psycholog, pedagog, prawnik, terapeuta, doradztwo zawodowe, itp.).

Prognozy zmian

1. Poprawa funkcjonowania osób uzależnionych dzięki przywracaniu im zdolności do pełnienia ról społecznych (w ramach reintegracji społecznej i zawodowej).
2. Minimalizowanie szkód zdrowotnych poprzez podjęcie leczenia uzależnień i współuzależnień.
3. Zmniejszająca się liczba osób korzystających z izby wytrzeźwień.

1.4. Obszar

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Cel główny

Poprawa warunków i jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu miasta Konina.

Cel szczegółowy

Cel 1. Wyrównywanie szans w życiu społecznym i zawodowym – rehabilitacja i reintegracja społeczna i zawodowa oraz normalizacja życia osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań

1. Zwiększenie działań mających na celu uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, kulturalno-artystycznym, sportowo-rekreacyjnym i turystyce.
2. Podjęcie działań mających na celu umożliwienie funkcjonowania instytucji asystenta osoby niepełnosprawnej.
3. Udział w program, projektach i konkursach mających na celu poprawę sytuacji bytowej i życiowej osób niepełnosprawnych.
4. Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa treningowego/ chronionego dla osób niepełnosprawnych.
5. Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym w szczególności utworzenie kolejnego środowiskowego domu samopomocy.
6. Wsparcie działań zmierzających do utworzenia domu krótkiego pobytu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Wskaźniki monitorowania

1. Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz korzystających z dofinansowań ze środków PFRON rehabilitacji społecznej i zawodowej.
2. Ilość osób zatrudnionych na stanowisku asystenta osoby niepełnosprawnej.
3. Liczba środowiskowych domów samopomocy i ich uczestników.
4. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z mieszkań treningowych/ chronionych.
5. Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w projektach i programach.

Prognozy zmian

1. Zwiększenie dostępności osób niepełnosprawnych do obiektów użyteczności publicznej oraz usług medycznych i rehabilitacyjnych.
2. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w reintegracji zawodowej i społecznej.
3. Funkcjonowanie asystenta osoby niepełnosprawnej.

1.5. Obszar

STAROŚĆ

Cel główny

Podniesienie jakości życia seniorów szansą spójnego społeczeństwa.

Cele szczegółowe:

Cel 1. Profesjonalna edukacja warunkiem świadomego życia.

Kierunki działań

1. Opracowanie i wdrażanie programów dotyczących profilaktyki zdrowia dla osób starszych.
2. Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia – edukacja seniorów w zakresie zachowań prozdrowotnych.
3. Podnoszenie świadomości osób starszych dotyczącej wprowadzania nowoczesnych technologii oraz wynikających z tego udogodnień i zagrożeń.

Cel 2. Tworzenie warunków do aktywnego udziału seniorów w życiu społecznym.

Kierunki działań

1. Zwiększenie dostępności seniorów do imprez kulturalnych, rekreacyjnych i integracyjnych poprzez odpowiednią promocję.
2. Wspieranie istniejących i realizacja nowych programów i projektów w zakresie aktywizacji osób starszych.
3. Podjęcie działań w celu wprowadzenia „Karty Seniora”.
4. Zwiększenie dostępności do klubów seniora i osiedlowych świetlic dla seniorów.

Cel 3. Rozbudzenie świadomości poczucia bezpieczeństwa.

1. Promowanie wolontariatu i grup samopomocowych wśród osób starszych.
2. Rozwój usług skierowanych do seniorów wymagających opieki w codziennym funkcjonowaniu.
3. Działania zmierzające do udostępnienia osobom starszym usług z zakresu gerontologii.

Wskaźniki monitorowania:

1. Liczba opracowanych i realizowanych programów dla seniorów oraz liczba seniorów biorących udział w tych programach i projektach.
2. Liczba seniorów objętych pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
3. Liczba osób korzystających z usług placówek wsparcia dziennego oraz całodobowego.
4. Ilość klubów seniora i osiedlowych świetlic dla seniorów na terenie miasta.
5. Liczba wolontariuszy działających na rzecz osób starszych oraz ilość osób korzystających z ich pomocy.
6. Ilość i rodzaj podjętych działań w celu zapoznania seniorów z nowoczesną technologią.
7. Ilość akcji promujących imprezy kulturalne, rekreacyjne i integracyjne dla seniorów.
8. Liczba placówek służby zdrowia zajmujących się gerontologią.

Prognozy zmian

1. Wzrost aktywności osób starszych w życiu społecznym poprzez zwiększenie ich dostępności do usług zdrowotnych, ofert kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych w mieście.
2. Zwiększenie pomocy skierowanej do osób starszych w ramach wolontariatu.
3. Poprawa poczucia bezpieczeństwa seniorów.
4. Upowszechnienie informacji na temat dostępnych usług świadczonych na rzecz osób starszych.

1.6. Obszar

RODZINA

Cel główny

Profilaktyka i edukacja w zakresie integracji rodzin poprzez wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe

Cel 1. Promowanie wartości rodzinnych i zdrowego trybu życia.

Kierunki działań

1. Organizowanie i promowanie festynów rodzinnych (z różnych okazji np. dni rodziny, dni Miasta).
2. Zwiększenie ilości ścieżek rowerowych.
3. Organizowanie i promocja darmowych, ogólnodostępnych akcji profilaktycznych prozdrowotnych (tzw. „białe niedziele”).
4. Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych – Karta rodziny 3+.

Cel 2. Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie dostrzegania i rozwiązywania problemów.

Kierunki działań

1. Rozwijanie sieci szeroko rozumianego poradnictwa.
2. Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny.
3. Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin.
4. Podejmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Cel 3. Ograniczenie ubóstwa materialnego i wsparcie dla osób w kryzysie.

Kierunki działań

1. Tworzenie projektów i programów umożliwiających wykorzystanie pozyskanych funduszy zewnętrznych na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin.
2. Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych, m.in. poprzez system dodatków mieszkaniowych oraz najem lokali komunalnych.

3. Pomoc finansowa dla rodzin.
4. Intensyfikacja prac Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wskaźniki monitorowania

1. Ilość festynów rodzinnych organizowanych w mieście.
2. Ilość ścieżek rowerowych.
3. Ilość akcji dotyczących badań profilaktycznych połączonych z promocją zdrowego stylu życia.
4. Liczba rodzin, które skorzystały przede wszystkim z Karta Rodziny 3+.
5. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
6. Liczba dzieci, które wróciły z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
7. Liczba udzielonych dodatków mieszkaniowych, liczba wskazanych lokali.
8. Ilość programów / projektów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz liczba osób, które w nich uczestniczyły.
9. Liczba instytucji i organizacji udzielających bezpłatnego poradnictwa.
10. Liczba rodzin objęta pomocą finansową.
11. Ilość spotkań Grup Roboczych przy Miejskim Zespole Interdyscyplinarnym.

Prognozy zmian

1. Stworzenie rodzinom przyjaznych warunków do wychowywania i kształcenia dzieci.
2. Poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie wypełniania ról rodzicielskich.
3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
4. Rozwijanie interdyscyplinarnej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny.

2. Czas realizacji, realizatorzy, źródła finansowania

czas realizacji

- działania ciągłe, realizowane w latach 2015 – 2025

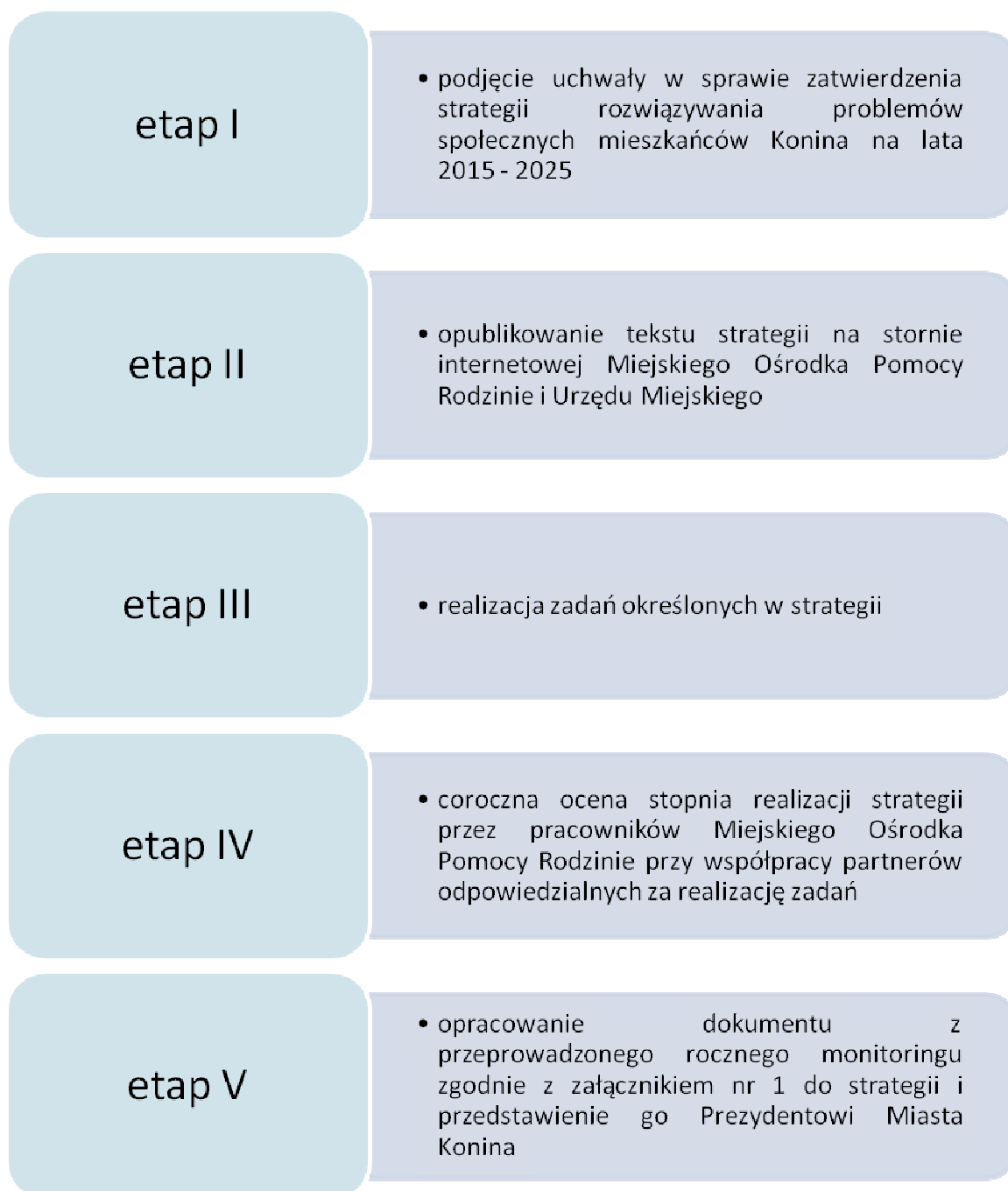
realizatorzy

• Agencja Rozwoju Regionalnego, Centrum Organizacji Pozarządowych, Dom Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Koniński Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, Koniński Dom Kultury, Koniński Uniwersytet Trzeciego Wieku, kościoły, Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Młodzieżowy Dom Kultury, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej, organizacje pozarządowe, Ośrodek Doraźnej Pomocy Osobom z Problemem Alkoholowym i Przemocą, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Politechnika Trzeciego Wieku, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy, Prezydent Miasta, Rada Miasta, Rada Seniorów Miasta Konina, Służba Zdrowia, Urząd Miejski

źródła finansowania

- budżet miasta
- budżet państwa
- fundusze europejskie
- inne programy i granty

3. Wdrażanie, zarządzanie, monitoring strategii

4. Spis tabel, wykresów, rysunków

Spis tabel		str.
Tabela 1.	Liczba ludności w miastach na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.	17
Tabela 2.	Mieszkańcy Konina w podziale na grupy wieku w latach 2010 - 2012 r.	18
Tabela 3.	Podmioty gospodarcze w Koninie.	21
Tabela 4.	Biblioteki i czytelnictwo w Koninie w latach 2010 – 2012 r.	24
Tabela 5.	Żłobki i przedszkola w Koninie.	26
Tabela 6.	Liczba placówek oświatowych i wychowawczych w Koninie.	26
Tabela 7.	Ochrona zdrowia w latach 2010 – 2012.	27
Tabela 8.	Wybrane przychodnie działające w mieście Konin.	28
Tabela 9.	Dodatki mieszkaniowe przyznane mieszkańcom Konina w latach 2011-2013.	31
Tabela 10.	Beneficjenci pomocy społecznej w latach 2011 – 2013.	32
Tabela 11.	Powody udzielenia pomocy i wsparcia rodzinom korzystającym z pomocy społecznej w latach 2011 – 2013.	33
Tabela 12.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia, prowadzone przez gminę i inne podmioty w latach 2011 – 2013.	34
Tabela 13.	Udzielone porady w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w latach 2011 – 2013.	35
Tabela 14.	Świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2011 – 2013.	38
Tabela 15.	Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w latach 2011 – 2013.	39
Tabela 16.	Wskaźnik obciążenia demograficznego.	41
Tabela 17.	Udział ludności Konina według ekonomicznych grup wieku w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców w %.	41
Tabela 18.	Wielkość bezrobocia w mieście Koninie w latach 2011 – 2013.	42
Tabela 19.	Bezrobotni w mieście Koninie według wieku.	43
Tabela 20.	Bezrobotni według wykształcenia.	44
Tabela 21.	Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia.	45
Tabela 22.	Bezrobotni w Koninie według stażu pracy.	46
Tabela 23.	Bezrobotni w Koninie według czasu pozostawania bez pracy.	47
Tabela 24.	Bezrobotni a zgłoszone oferty pracy.	48
Tabela 25.	Wykaz zawodów z największą ilością ofert pracy.	48
Tabela 26.	Wykaz branż z największą ilością ofert pracy.	49

Tabela 27.	Bezrobotni w Koninie zarejestrowani na 1 ofertę pracy w porównaniu z miastami na prawach powiatu w województwie wielkopolskim.	49
Tabela 28.	Podmioty gospodarcze w Koninie.	50
Tabela 29.	Podmioty gospodarcze w Koninie według branż w latach 2011-2013.	50
Tabela 30.	Zatrudnienie w przemyśle i w budownictwie oraz w usługach.	51
Tabela 31.	Podmioty gospodarcze w Koninie według liczby zatrudnionych.	51
Tabela 32.	Zgłoszenia i zwolnienia grupowe.	52
Tabela 33.	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych oraz absolwenci zarejestrowani jako bezrobotni do dnia 31 października w roku ukończenia nauki.	52
Tabela 34.	Aktywizacja osób bezrobotnych.	54
Tabela 35.	Aktywizacja osób bezrobotnych (mieszkańców Konina) w poszczególnych formach w latach 2011-2013.	54
Tabela 36.	Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe).	66
Tabela 37.	Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem z powodu alkoholizmu.	70
Tabela 38.	Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem z powodu narkomanii.	70
Tabela 39.	Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	70
Tabela 40.	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na terenie Konina.	71
Tabela 41.	Ilość porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym MONAR.	72
Tabela 42.	Ilość osób, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej udzielonej przez Punkt Konsultacyjny MONAR oraz z hostelu.	72
Tabela 43.	Zakłócanie porządku publicznego związane ze spożywaniem alkoholu.	80
Tabela 44.	Czyny karalne popełnione przez osoby nieletnie będące pod wpływem alkoholu.	81
Tabela 45.	Przyczyny zatrzymań do wytrzeźwienia w latach 2011 – 2013.	82
Tabela 46.	Dane dotyczące zatrzymań do wytrzeźwienia w latach 2011 – 2013.	82
Tabela 47.	Osoby z niepełnosprawnościami według płci i kategorii niepełnosprawności w 2011 roku na terenie miasta Konina.	84
Tabela 48.	Osoby z niepełnosprawnościami według ekonomicznych grup wiekowych w 2011 roku na terenie miasta Konina.	85
Tabela 49.	Ilość wydanych orzeczeń dla mieszkańców Konina.	86
Tabela 50.	Osoby z niepełnosprawnościami zamieszkałe w Koninie zarejestrowane w PUP w Koninie w latach 2011 - 2013.	89
Tabela 51.	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu, zamieszkałych w Koninie, zarejestrowanych w PUP, według stopnia niepełnosprawności w latach 2011-2013.	89
Tabela 52.	Liczba osób z niepełnosprawnościami, którym przyznano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób	91

	Niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w latach 2011-2013.	
Tabela 53.	Zwrot pracodawcom z terenie Konina kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osoby z niepełnosprawnością ze środków PFRON w latach 2011 – 2013.	92
Tabela 54.	Staż przebywania uczestników w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie Konina – stan na koniec grudnia w 2013 r.	94
Tabela 55.	Zestawienie placówek wychowawczo – oświatowych z nauczaniem specjalnym na terenie Konina.	97
Tabela 56.	Liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia z podziałem na płeć w latach 2010-2012.	100
Tabela 57.	Mieszkańcy Konina 55+ w podziale na grupy wieku w latach 2010-2012.	101
Tabela 58.	Liczba mieszkańców Konina po 55 roku życia zarejestrowanych w PUP Konin w latach 2011-2013.	103
Tabela 59.	Liczba i typ rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Konina.	114
Tabela 60.	Powód umieszczenia dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym w latach 2011-2013.	115
Tabela 61.	Ilość rodzin, u których była prowadzona procedura „NK” w latach 2011-2013.	117
Tabela 62.	Porównanie liczby gospodarstw domowych oczekujących na listach uprawnionych do przydziału lokali z zasobów miasta Konina oraz liczba gospodarstw, którym przydzielono lokal.	120

Spis wykresów		str.
Wykres 1.	Liczba mieszkańców Konina w latach 2010 – 2012.	17
Wykres 2.	Struktura mieszkańców Konina według płci w 2012 r.	18
Wykres 3.	Mieszkańcy Konina w podziale na grupy wieku i płeć w 2012 r.	19
Wykres 4.	Ruch naturalny w latach 2009 – 2012.	20
Wykres 5.	Migracje w latach 2009-2012.	20
Wykres 6.	Liczba studentów w Koninie, łącznie z cudzoziemcami w latach 2010 - 2012.	27
Wykres 7.	Odsetek mieszkań wyposażonych w instalację techniczno – sanitarną w 2012 r.	31
Wykres 8.	Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w latach 2011 – 2013.	40
Wykres 9.	Bezrobotni ze względu na wiek.	44
Wykres 10.	Wiek osób bezdomnych.	58
Wykres 11.	Wykształcenie osób bezdomnych.	58
Wykres 12.	Stan cywilny osób bezdomnych.	59
Wykres 13.	Osoby niepełnosprawne wśród bezdomnych.	59
Wykres 14.	Posiadanie rodziny przez bezdomnych.	60
Wykres 15.	Wskazania dotyczące największej odpowiedzialności za bezdomność.	60
Wykres 16.	Przyczyny bezdomności badanych osób.	61
Wykres 17.	Przyczyny nie poszukiwania pracy.	61
Wykres 18.	Uzależnienie bezdomnych.	62
Wykres 19.	Miejsce pobytu osób bezdomnych.	63
Wykres 20.	Przyczyny nie ubiegania się o mieszkanie.	63
Wykres 21.	Źródło utrzymania osób bezdomnych.	64
Wykres 22.	Ocena własnej sytuacji życiowej.	65
Wykres 23.	Preferowane przez bezdomnych formy pomocy.	65
Wykres 24.	Liczba pacjentów leczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie z powodu uzależnień.	68
Wykres 25.	Procentowy udział kobiet i mężczyzn leczonych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie.	69
Wykres 26.	Procentowy udział pacjentów leczonych z powodu uzależnień z podziałem na grupy wiekowe.	69
Wykres 27.	Struktura spożycia alkoholu wśród dorosłych mieszkańców Konina.	76
Wykres 28.	Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów.	76
Wykres 29.	Struktura spożycia alkoholu przez młodzież szkolną.	77

Wykres 30.	Rodzaje narkotyków najczęściej stosowanych przez młodzież.	77
Wykres 31.	Powody sięgania po narkotyki deklarowane przez młodzież.	78
Wykres 32.	Częstotliwość sięgania po narkotyki przez uczniów.	78
Wykres 33.	Procentowy udział poszczególnych kategorii przestępstw.	80
Wykres 34.	Liczba nieletnich zatrzymanych do wytrzeźwienia.	83
Wykres 35.	Rodzaje schorzeń osób z niepełnosprawnościami.	86
Wykres 36.	Rodziny, osoby z niepełnosprawnościami według źródła utrzymania.	87
Wykres 37.	Wysokość miesięcznych dochodów netto na osobę w rodzinie.	87
Wykres 38.	Trudności, ograniczenia i bariery w codziennym życiu.	88
Wykres 39.	Powody bierności zawodowej osób z niepełnosprawnościami.	90
Wykres 40.	Liczba mieszkańców po 55 roku życia na poszczególnych rejonach Konina – stan na 31.12.2013r.	102
Wykres 41.	Struktura wiekowa osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	103
Wykres 42.	Liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych.	106
Wykres 43.	Źródło utrzymania seniorów.	107
Wykres 44.	Liczba osób w gospodarstwie domowym.	107
Wykres 45.	Stan zdrowia.	108
Wykres 46.	Dostępność w zakresie opieki zdrowotnej.	109
Wykres 47.	Problemy osób starszych.	109
Wykres 48.	Sposoby spędzania czasu wolnego.	110
Wykres 49.	Powody nie korzystania z zajęć organizowanych przez instytucje i organizacje.	110
Wykres 50.	Uczestnictwo w życiu społecznym miasta.	111
Wykres 51.	Źródło informacji o zachodzących zmianach w mieście.	111
Wykres 52.	Karta seniora.	112
Wykres 53.	Umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii.	112
Wykres 54.	Brakujące formy wsparcia dla seniora w mieście.	113
Wykres 55.	Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2012-2013.	116
Wykres 56.	Liczba formularzy „Niebieska Karta”, które wpłynęły do MZI w latach 2011-2013 (w tym rodziny z nieletnimi dziećmi).	117
Wykres 57.	Problemy rodzin z podejrzeniem przemocy domowej w latach 2011-2013.	118
Wykres 58.	Porady udzielone w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej MOPR w latach 2011 – 2013.	119
Wykres 59.	Pomoc w formie schronienia w Koninie w latach 2011 – 2013.	120

Spis rysunków		str.
Rysunek 1.	Konin na mapie powiatu konińskiego.	16
Rysunek 2.	Konin – cztery strony Polski.	17

Spis załączników	
Załącznik nr 1	Monitoring

MONITORING

OBSZAR	
CEL GŁÓWNY	
Cel szczegółowy	
<i>Kierunki działań</i>	

Wykonanie zadań i wskaźników w okresie: styczeń – grudzień 2015 r.

1.

Konin, rok